

A Ch'añ B'ab'el Libro

SAMUEL

A viñaj Samuel slajvub' juez yaj viñ. A viñ b'ab'el yaj d'a scal eb' schecab' Dios, te nivan yelc'och viñ d'a scal eb' yetisraelal. A jun b'ab'el libro b'aj ayoch sb'i viñ tic, a tz'alancot tas ajnac yec' tiempo yuj eb' juez yed' tas ajnac yoch eb' israel d'a juníej choñab'il d'a yalañ smandar jun viñ rey sic'b'iloch yuj Dios. A viñaj Samuel schecab' Dios ac'annacoch viñaj Saúl reyal. Ay oxvañ eb' viñ vinac nivan yelc'och sb'inaj d'a jun libro tic: Aton viñaj Samuel, viñaj Saúl yed' viñaj David. A uque' b'ab'el capítulo tz'alancot yuj eb' smam yicham viñaj Samuel yed' b'aj aljinac viñ yed' tas ajnac yoch viñ d'a yopisio scuchb'an eb' yetisraelal.

Axo d'a capítulo 8 masanto d'a 15, ata' syal tas ajnac yac'an reyal viñaj Saúl chi'. Axo d'a capítulo 16 masanto d'a 30, ata' syalcot tas ajnac sjuvi spensar viñaj Saúl chi' yed' jantac yaelal javinac d'a yib'añ viñ. Syalanpax tas ajnac spechji b'eyec' viñaj David yuj viñaj Saúl chi'. Yuj chi' xid' yac'nacoch sb'a viñaj David chi' d'a scal eb' filisteo. Axo d'a slajvub' capítulo, syala' tas ajnac scham viñaj Saúl yed' eb' yuninal d'a jun oval d'a vitzal Gilboa. Vach'chom a Dios ac'annac jun sreyal eb' israel yuj spactzitan tas sc'an eb' d'ay, palta maj actajcan eb' yuuj, yujto aton val Rey yaj d'a eb'.

Ix ac'ji jun yune' ix Ana yuj Dios

1 1 A d'a choñab' Ramataim, d'a tzalquixtac d'a yol yic Efraín, ata' cajan jun viñ scuch Elcana, yuninal viñaj Jeroham, yixchiquin viñaj Eliú. A viñaj Eliú chi' yuninal viñaj Tohu, yixchiquin viñaj Zuf. 2 A viñaj Elcana chi', chavañ yetb'eyum viñ, jun ix scuch Ana, axo junxo ix scuchan Penina. A ix Penina chi', tzijtum yune' ix, axo ix Ana chi', malaj junoc yic ix. 3 Junjun ab'il sb'at viñaj Elcana chi' d'a Silo yic syac'an silab' viñ, yic tz'ochpax viñ ejmelal d'a Jehová Yajal d'a Smasanil. Ata' ayoch chavañ yuninal viñaj sacerdote Elí sacerdotal yed' smam chi', aton viñaj Ofni yed' viñaj Finees.

4 Ayic sjavi sc'ual yic b'at yac'an silab' viñaj Elcana chi', syac' noc' silab' chi' viñ d'a ix Penina chi' yed'

d'a eb' yuninal, aton jantac smoj yac'jitanon d'a eb'. 5 Axo pax ix Ana chi', te xajan ix yuj viñ, yuj chi' te vach' noc' chib'ej tz'ac'ji d'a ix, vach'chom malaj yune' ix syac' Jehová. 6 Te chuc syal ix Penina chi' d'a ix Ana chi', yic syac'an cus sc'ool ix ix yujo malaj yune' ix syac' Jehová.

7 Ichañej chi' syutej sb'a ix d'a ix Ana chi' ayic xid'ec' eb' d'a junjun ab'il d'a scajnub' Jehová, ste b'uchvaj ix Penina chi' d'a ix Ana chi'. Ste oc' ix Ana chi', mañxalaj sgana ix sva'i. 8 Yuj chi', sc'anb'an viñaj Elcana chi' d'a ix icha tic: Ana, ¿tas yuj tzach oq'ui, maxtzac ach vapax yuj cus'olal? ¿Tom mañ vach'oc vaj ed'oc d'a yichañ lajuñvañoc une'? xchi viñ d'a ix.

9 A junel ayic ayec' eb' d'a Silo chi', ayic ix lajvi sva eb', ix q'ue vaan

ix Ana chi', ix b'at ix d'a scajnub' Dios. A d'a yol sti' scajnub' Dios chi', ata' c'ojanem viñaj sacerdote Elí d'a jun sc'oijnub'. **10** Ayic ix c'och ix ta', ix te oc' ix sic'lab'il, ix syamanoch ix slesalvi d'a Jehová. **11** Ix yac'an sti' ix d'ay icha tic: Mamin Jehová, Yajal Ach d'a Smasanil, tato smoj val ilanoch in cusc'olal a in a checab' in tic, tato tzin a nacoti, comonoc tz'el val d'a a c'ol ac'an juncoc vune' vinac unin. Svac'can d'ayach d'a juneliej, max joxjiel-laj xil sjolom, yic scheclajeli to ic yaji, xchi ix.

12 Te junip ix lesalvi ix d'a yichañ Jehová, yuj chi' ix och q'uelan viñaj Elí chi' d'a sti' ix. **13** Mañ chaañoclaj slesalvi ix, añej d'a spensar ix slesalvi d'a Jehová, toñej tz'ib'xi sti' ix, a snaan viñaj Elí chi' to uc'um aña ix.

14 Ix yalan viñ:

—¿Tom maixo ol el jab'oc aña añ d'a a sat? Actejxo uc'an aña, xchi viñ.

15 —Maay mamin, mañ in uc'umoc aña, malaj tas ix vuc'u', to ay val in cusc'olal tzul val d'a yichañ Jehová. **16** Mañ a na' to chuclaj tas tzin c'ulej d'a tic, ayxo tiempo in cajvi in lesalvi yuj jun vilc'olal tic, xchi ix.

17 Ix yalan viñaj Elí chi' d'a ix:

—Paxañ d'a junc'olal, aocab' Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic ol ac'an d'ayach tas ix a c'an chi' d'ay, xchi viñ.

18 —Yuj val dios d'ayach, comonoc vach' tzin can d'a a sat, xchi ix.

Ix lajvi chi' ix meltzaj ix, ix jax ix b'aj ayec' eb' chi', ix va ix d'a

tzalajc'olal, mañxalaj yilc'olal ix.

19 Axo d'a junxo c'u ayic ix sacb'i, ayic ix lajvi yochcan eb' ejmelal d'a Jehová, ix meltzaj eb' d'a spat d'a Ramá. Ayic ix vay viñaj Elcana chi' yed' ix Ana chi', ix nachajcot slesal ix yuj Jehová. **20** Ix scuchcanoch yune' ix. Axo yic ix c'och stiempoal yalji yune' ix chi', vinac unin ix alji, ix yac'an ix scuch Samuel, yujto ix yab' Dios tas ix in c'an d'ay, xchi ix.^a

21 Ix c'ochpax sc'ual sb'atxi viñaj Elcana yed' eb' ix yetb'eyum yed' eb' yuninal d'a choñab' Silo, ichataxon sc'ulej viñ d'a junjun ab'il, yic b'at yac'an silab' viñ tac'vab'il yuuj yac'an d'a Jehová icha sleyal. **22** Maj b'atlaj ix Ana chi' yed' eb', ix yalan ix d'a viñ yetb'eyum chi' icha tic:

—Mañ ol in b'atlaj, masanto ol el viñ unin tic d'a yim, ichato chi' ol in b'atoc. Svic'ancanb'at viñ, svac'ancan viñ juneliej d'a Jehová, xchi ix.

23 Ix tac'vei viñaj Elcana chi' icha tic:

—Vach' toni tato vach' tza na'. Canañ yed' viñ masanto ol el viñ d'a yim chi'. Aocab' Jehová tz'och ed'oc yic tz'elc'och b'aj ix ac' a ti' d'ay, xchi viñ.

Yuj chi' ix can ix yed' viñ unin chi', ix sq'uib'tzitan viñ ix, masanto ix el viñ d'a yim. **24** Ayic maxtzac chunilaj viñ unin chi', yuneto viñ ix yic'anb'at viñ eb' d'a scajnub' Jehová d'a Silo chi'. Ix yic'anb'at jun noc' quelem vacax eb' oxe' ab'il sq'uinal^b yed' jun arroba ixim trigo yed' jun tz'uuum ayem vino d'a yool. **25** Ix lajvi chi' ix smilancham noc'

^a **1.20** A Samuel syalelc'ochi "C'anb'il d'a Dios".

^b **1.24** Ay junxo copia tz'alani to oxvañ noc' vacax chi', palta tato scala' to juniej noc' vach' tz'aj schaan sb'a yed' versículo 25.

vacax chi' eb' silab'il, ix yac'ancan viïï unin chi' eb' d'a yol sc'ab' viïñaj sacerdote Elí. **26** Ix yalan ix Ana chi' icha tic:

—Ac' nivanc'olal d'ayin mamin, a in ton tic ulnac in ec' d'a a tz'ey d'a junel, ayic in lesalvinac d'a Jehová. **27** Aton viïï unin tic in c'annac d'a Jehová, axo ix ac'an d'ayin. **28** Axo ticnaic tz'el d'a in c'ool, svac'ancan viïï d'a Jehová. Yacb'an pitzan viïï, yic Jehová yaj viïï, xchi ix.

Ix lajvi chi' ix em cumnaj eb' ejmelal d'a yichañ Jehová.

A slesal ix Ana

- 2** **1** Ix lesalvi ix Ana, ix yalan ix icha tic:
Ste tzalaj val in c'ol d'a Jehová.
A' ix ac'an vip. Ayxo tas syal valan d'a eb' ayoch ajc'olal d'ayin, yujto a Jehová ix och ved'oc. Yuj chi' tzin tzalaj val ticnaic.
- 2** Malaj junoc mach lajan svach'il yed' Jehová co Diosal. Malaj junocxo mach syal oñ scolan icha co Diosal chi'.
- 3** Maixa mach syal yic'anchaañ sb'a, malaj mach syal ac'umtac syutej sb'a syalani, yujto a Jehová yojtac smasanil. A tzoñ ch'olb'itan junjun oñ d'a tastac sco c'ulej.
- 4** A Jehová sc'occhitanb'at sjul-lab' eb' te jelan. A' tz'ic'anchaañ eb' emnaquil syutej sb'a.
- 5** A mach syac' sobre svael d'a yalañtaxo, axo ticnaic smunlaj yuj jab'oc svael. A mach ix ab'an syail vejel, axo ticnaic b'ud'an sc'ool. A ix ix max unevitaxonlaj, axo ticnaic, ayxo ucvañ yune' ix. Axo pax ix

tzijtum unin ix yuneej, axo tic-naic maixalaj yune' ix.

- 6** A d'a Jehová scot chamel yed' pax q'uinal. A Jehová tzoñ ac'ancanem b'aj tz'emcan junoc chammac, aña ja' tzoñ ic'anpax-q'uenta.
- 7** A Jehová tz'ac'an meb'ail, syac'anpax b'eyumal, tzoñ yiq'uemi, tzoñ yic'anpaxchaañ.
- 8** A Jehová tz'ic'anchaañ eb' meb'a d'a sat luum, sic'anq'ue vaan eb' c'anum tumin d'a scal c'alem, yic tz'em c'ojan eb' d'a scal eb' nivac yajal, tz'och eb' d'a nivac opisio. A Jehová ix b'oanem yich jun yolyib'añ-q'uinal tic, axo d'a yib'añ ix sb'oem lum luum tic.
- 9** A Jehová stañvan eb' yico' b'aj-tac tz'ec' eb', axo eb' anima te chuc, scan eb' d'a cal q'uiç'al-q'uinal. Malaj mach syal yac'an ganar d'a yol yico'.
- 10** A satanel eb' ayoch ajc'olal d'ay, ato d'a satchaañ smac'vajcot c'u d'a yib'añ eb'. A Jehová sch'olb'itan masanil yolyib'añ-q'uinal tic. A tz'ac'an spoder viïñ rey sic'b'ilel yuuj, tz'ic'jichaañ viïñ yuuj, xchi ix.
- 11** Ix pax viïñaj Elcana d'a spat d'a Ramá, ix can viïñ unin chi' yac' servil Jehová d'a yol sc'ab' viïñaj sacerdote Elí.
- A schucal eb' yuninal viïñaj Elí**
- 12** A eb' viïñ yuninal viïñaj Elí chi', te chuc sb'eyb'al eb' viïñ, malaj yel-c'och Jehová d'a eb' viïñ, **13** malaj pax yelc'och sleyal yic sacerdoteal d'a eb' viïñ. Ayic syac'an silab' eb' anima, sc'och eb' viïñ schecab' eb' viïñ sacerdote chi' yed' q'uen nivac

tenedor ayic van staji noc' chib'ej d'a yol chen. **14** Syac'anem q'uen eb' viñ d'a yol chen chi'. A jantac noc' chib'ej sq'ueta yuj eb' viñ d'a q'ueen, syic'b'at noc' eb' viñ d'a eb' viñ sacerdote chi'. Ichañej chi' syutej masanil silab' eb' yetchoñab' eb' viñ sc'och yac' silab' d'a Silo chi'.

15 Añeja' ayic manto ñusjitz'a xepual noc' silab', sc'och jun schecab' eb' sacerdote chi'. Syalan d'a mach van yac'an jun silab' chi': Ac' jab'oc noc' chib'ej tic d'ayin, to ol in b'ol noc' schi viñ sacerdote, yuerto mañ ol schalaj noc' tz'añb'ilxo viñ d'ayach, palta a noc' yaxto, xchi jun checab' chi'. **16** Tato stac'vi eb' anima chi', syalan eb': Tañevej ato ol tz'ab'at xepual noc', ichato chi' ol yal ic'anb'at jantac tza nib'ej, tato xchi eb', stac'vi jun checab' chi': Maay, yovalil tzac' noc' d'ayin val tiennaic, tato maay, ol in toq'uec' noc' d'ayach, xchi jun checab' chi'. **17** Yuj chi', te nivan smul chavañ eb' viñ sacerdote chi' tz'och d'a Jehová, yuerto malaj yelc'och ofrenda tz'ac'ji chi' d'ay d'a sat eb' viñ.

18 Axo pax viñaj yune' Samuel, ayoch schaleca viñ nab'a lino, yic syac'an servil Jehová viñ. **19** A ix snun viñ unin chi', a d'a junjun ab'il sb'oan jun spichul viñ ix, jucan syutej ix. Axo yic sb'at ix yed' viñ yet-b'eyum chi' d'a Silo chi' yic b'at yac'an silab' eb' d'a junjun ab'il, syic'anb'at jun spichul viñ chi' ix. **20** Yuj chi', ix yal vach' lolonel viñaj Elí d'a yib'añ viñaj Elcana yed' ix Ana chi', ix yalan viñ icha tic: Yac'ocab' uninal Jehová yed' ix etb'eyum tic sq'uexuloc viñ unin ix yac' ix d'a Jehová, xchi viñ. Ix lajvi chi', ix meltzaj eb' d'a spat. **21** Axo

Jehová, ix ac'an svach'olal d'a ix Ana chi'. Ix alji oxvañ svinac unin ix yed' chavañ ix unin. Axo pax viñaj Samuel, van sq'uib' viñ d'a scajnub' Jehová.

22 Te icham vinacxo viñaj Elí chi', ix yab' viñ tas van sc'ulan eb' viñ yuninal viñ chi' d'a eb' choñab' israel. Ix vay eb' viñ yed' eb' ix ix stañvan sti' mantiado b'aj sch'ox sb'a Jehová. **23** Yuj chi', ix yal viñ d'a eb' viñ yuninal chi' icha tic: Masanil eb' anima tic syal eb' d'ayin tastac chucal tze c'ulej. ¿Tas yuj icha chi' tzeyutej e b'a? **24** Maay ex vuninal, te chuc tas syal eb' schoñab' Jehová tic d'a eyib'añ yuj tas tze c'ulej chi'.

25 Tato ay juncoc mach tz'och smul d'a juncoc yetanimaile, tzato yal scolvaj Dios yed'oc. Palta tato ay juncoc mach tz'och smul d'a Jehová, ¿mach ol colanoc? xchi viñaj Elí chi'. Malaj jab'oc yelc'och tas ix yal viñ smam eb' viñ chi' d'ay, yuerto toxo ix sna' Jehová to ol cham eb' viñ.

26 Axo pax viñaj yune' Samuel chi', van sq'uib' viñ, vach' tas sc'ulej viñ d'a sat Jehová yed' pax d'a eb' anima.

27 A d'a jun tiempoaal chi', ix c'och jun schecab' Dios d'a viñaj Elí chi', ix yalan: Icha tic yalan Jehová: Ayic aye' eb' a mam icham d'a Egipto, ayic van yac'an servil viñ sreyal Egipto chi' eb', in ch'oxnac in b'a d'a eb' chajtil vaji. **28** A d'a scal masanil eb' yiñtilal Israel, ata' ix ex in siq'uelta, yic tzex och sacerdoteal d'ayin, tze ñusantz'a incienso d'a yib'añ valtar, tzeyac'anoch e chaleca yic e sacerdoteal yic tzex javi d'a vichañ. Ix vac'anpax juntzañ ofrenda sva eb' e mam eyicham chi', aton juntzañ sñustz'a eb' yic tzin

yic'anchoaañ. **29** ¿Tas yuj malaj yelc'och juntzaañ silab', ma ofrenda tic d'a yol a sat to a in tzin chec yac' eb' d'a in cajnub'? ¿Tas yuj axoñej eb' viñ uninal chi' tzic'chaañ d'a vichaañ, tzeyac'an b'aq'uechb'oc e b'a yuj svach'il yofrenda eb' in choñab' syac' d'ayin? **30** Vach'chom a in Jehová sDiosal in Israel ix vala' to a ex yed' eb' iñtilal d'a b'aq'uiñ tzin eyac'ñej servil d'a in cajnub', axo ticañic a in svala' to mañxo ichocta ol ajoc, yujto a mach ay velc'och d'a sat, a eb' chi' ay yelc'och d'a in sat. Axo eb' tzin paticaneli, malaj yelc'och eb' d'a in sat, a in Jehová in sval jun tic. **31** Van sjavi sc'ual to ol vac' tzapanb'oc a q'uinal yed' eb' yiñtilal eb' a mam icham, mañxa junoc eb' iñtilal chi' ol och icham animail. **32** Ol ach cusoc, ol chichon a c'ool ayic ol ilan tas vach' ol in c'ulej d'a eb' etisraelal, palta mañxa b'aq'uiñ ay junoc iñtilal ol och icham animail. **33** Ayto junoc iñtilal olto can yil valtar, yic ol cus sc'ol yilani, axo masanil juntzañxo eb' toto ol aljoc, quelemtac eb' ol miljoccham eb'. **34** A jun tic ch'oxnab'il ol aj d'ayach to ol elc'och tas van valan tic, a eb' viñ uninal, aton viñaj Ofni yed' viñaj Finees, junñej c'ual ol cham eb' viñ schavañil. **35** Ol vac'och junxo sacerdote, to tz'acan ol sc'anab'ajej tas tzin nib'ej, ol vac'an najtilax yopisio yed' eb' yiñtilal, ol vac'anoch yopisio yed' jun rey ol in siq'ueli. **36** Yuj chi', a masanil eb' iñtilal olto canoc, ol javoc eb', ol em cuman eb' d'a yichañ jun sacerdote chi', yic sc'anana jab'oc stumin eb', ma jab'oc span eb'. Ol sc'anana jab'oc smunlajel eb' d'a viñ sacerdote chi', yic syac' ganar

jab'oc svael eb', xchi Jehová, xchi jun checab' chi' d'a viñaj Elí chi'.

Ix avtaj viñaj Samuel yuj Jehová

3 **1** A viñaj Samuel quelemxo viñ, añaña' smunlaj viñ d'a scajnub' Jehová d'a yalañ smandar viñaj sacerdote Elí. A d'a jun tiempoal chi' nib'ab'il slolonel Jehová, yujto mañ comonoc sch'ox sb'a d'a junoc mach d'a vayichal. **2** Axo viñaj Elí chi' van yixtax yol sat viñ, maxtzac yal-laj yilan viñ. Ay jun ac'val ayic vaynac viñ d'a yol scuarto, **3** axo viñaj Samuel chi' svay d'a junxo scuarto d'a slac'anil cajnub' b'aj ayec' te' scaxail strato Jehová Dios. Ayic ayto sacb'i, ayto och sc'ac'al candil, **4** ix avaj Jehová d'a viñaj Samuel chi', ix yalani:

—Samuel, xchi.

—Oy, xchi viñ.

5 Ix b'at lemnaj viñ b'aj ayec' viñaj Elí chi', ix yalan viñ:

—Ina in tic, ¿tas yuj tzin avtej? xchi viñ.

—Malaj in tzach vavtej, ixic b'at ec'anxi jichan, xchi viñaj Elí chi'.

Ix b'at ec'xi jichan viñ b'aj vaynac chi'. **6** Ix avajxi Jehová d'a viñ:

—Samuel, xchi.

Ix q'uex van viñ, ix b'atxi viñ b'aj ayec' viñaj Elí chi', ix yalanxi viñ:

—Ina in tic, ¿tas yuj tzin avtej? xchi viñ.

—Ach vuninal, malaj ach tzach vavtej. B'at vayañxi, xchi viñaj Elí chi'.

7 A viñaj Samuel chi' manto yojtacoc Jehová viñ, yujto manta b'aj slolon juneloc d'a viñ. **8** Axo d'a yoxelal ix avajxi Jehová d'a viñ, ix q'uex vaan viñ, ix b'atxi viñ b'aj ayec' viñaj Elí chi':

—Ina in tic, yujto a ach tic tzin avtej, xchi viñi.

Ichato chi' ix nachajel yuj viñaj Elí to a Jehová tz'avtan viñ quelem chi'. **9** Ix yalan viñaj Elí chi' d'a viñ icha tic:

—Ixic, b'at ec'añxi jichan. Tato ay mach tzach avtan junelxo, tzach tac'vi icha tic: Lolonañ Mamin, tic svab' a in a checab' in tic, xa chi, xchi viñaj Elí chi'.

Yuj chi', ix b'at ec'xi jichan viñ b'aj vaynac chi'. **10** Ix c'och Jehová d'a slac'anil viñ, ix avaj d'a viñ icha ix aj yavtan viñ d'a juntac el chi', ix yalani:

—Samuel, Samuel, xchi.

—Lolonañ Mamin, tic svab' a in a checab' in tic, xchi viñaj Samuel chi'.

11 Ix yalan Jehová d'a viñ icha tic:

—Ay jun tas ol in c'ulej d'a choñab' Israel tic, ol te somchajchañ eb' anima yab'aní. **12** A d'a jun c'u chi', ol elc'och masanil ix valcan d'a yib'añ viñaj Elí yed' masanil yiñtilal. **13** Toxo ix val yab' viñ to ol vac' syaelal eb' yiñtilal viñ d'a junelriej, yujto yojtacxo viñ tas chucal sc'ulej eb' viñ yuninal viñ chi', ix in spatiquejel eb' viñ a in Dios in tic, palta maj scach jab'oc eb' viñ yuninal viñ chi'. **14** Yuj chi' ix vac' in ti' to a eb' yiñtilal viñaj Elí chi', malaj junoc silab', ma junoc ofrenda syal stupanel smul eb', xchi d'a viñ.

15 Ix ec'xi jichan viñaj Samuel chi', axo yic ix sacb'i, ix sjacan scajnub' Jehová viñ. Ix xiv viñ yalan jun-tzañ chi' d'a viñaj Elí chi'. **16** Palta ix avtaj viñ yuj viñaj Elí chi', icha tic:

—Samuel, xchi viñ.

—Ina in tic, xchi viñ.

17 Ix sc'anb'an viñaj Elí chi' d'a viñ icha tic:

—¿Tas ix yal Jehová d'ayach?

Elocab' d'a a c'ool to malaj junoc tas ol a c'ub'ejel d'ayin. Aocab' Jehová chi' ol ac'an a yaelal tato ay junoc ol a c'ub'ejel d'ayin, xchi viñi.

18 Ix yalan viñaj Samuel smasanil d'a viñ, malaj val jab'oc tas to maj yal viñi. Ix yalan viñaj Elí chi' icha tic:

—A val Jehová ix alani, elocab'-c'och tas vach' d'a sat, xchi viñi.

19 Yacb'an van sq'uib' viñaj Samuel chi', a Jehová ayñejoch yed' viñi. Masanil lolonel syal viñ tz'elñeje-c'ochi. **20** Yuj chi', masanil eb' anima d'a yol smac'b'en Israel, syalelc'ochi scot d'a Dan masanto d'a Beerseba, ix nachajel yuj eb' to a viñaj Samuel chi' yel schecab' ton val Jehová yaj viñi. **21** Ix sch'oxñeje sb'a Jehová chi' d'a viñ d'a Silo, ix lolon d'a viñi.

4 **1** Ayic slolon viñaj Samuel chi', axo masanil eb' choñab' smaclej val eb' yab'i.

Ix ic'jib'at te' scaxail trato Dios

A d'a jun tiempoa chi' ix smolb'ej sb'a eb' filisteo, yic syac'an oval eb' yed' eb' israel, ix sb'oanq'ue scam-pamento eb' d'a Afec. Yuj chi' ix smolb'ejpax sb'a eb' israel chi', ix och eb' smac sat eb', ix sb'oanq'ue scam-pamento eb' d'a slac'anil Eben-ezer.

2 Ix sb'oanoch sb'a eb' filisteo chi' d'a yichañ eb' israel chi' yuj yac'an oval eb'. Ix ac'ji ganar eb' israel yuj eb', ay am 4 miloc eb' ix chami. **3** Ayic ix jax eb' israel d'a scamamento, ix yalan eb' yichamtac vinaquil choñab': ¿Tas val yuj ix oñi yac'och Jehová d'a yol sc'ab' eb' filisteo tic? B'at quiq'uec te' scaxail strato Jehová ayec' d'a Silo, yic vach' sb'at Jehová qued'oc d'a oval, tzoñi colji yuj d'a eb' ajc'ol chi', xchi eb'.

4 Yuj chi' ix yac'b'at juntzañ checab' eb' d'a Silo yic b'at yic'ancot te' scaxail strato Jehová Yajal d'a Smasanil eb', aton jun sch'ox stziquiquial d'a snaña chavañ querubín d'a yib'añ te' caxa chi'. Ayic ix yic'ancot te' caxa chi' eb', tzac'anoch viñaj Ofni yed' viñaj Finees yuninal viñaj Elí d'a spatic te'. **5** Ayic ix c'och te' d'a scampamento eb', ix te tzalaj eb' smasanil, ix ib'xi val lum luum yuj yel yav eb'.

6 Ayic ix yab'an eb' filisteo yel yav eb' chi' d'a tzalajc'olal, ix yalan eb': ¿Tas yuj ste avaj eb' hebreo d'a scampamento? xchi eb'. Axo ix yab'an eb' to a te' scaxail strato Jehová chi' ix c'ochi. **7** Ix te xivq'ue eb', ix yalan eb' d'ay junjun: Ix c'och sDiosal eb' d'a yol scampamento, ¿tas ol aj ticnaic? Ob'iltaç oñ. Mantalaj b'aj tzuji jun tic d'ayoñ. **8** Ob'iltaç oñ, ¿mach ol oñ colan d'a juntzañ dios te ay smay chi'? Aton eb' ix satanel eb' aj Egipto d'a tz'inan luum yed' juntzañ yaelal. **9** A ticnaic jun, co tec'b'ejec co b'a, caq'uec val quip cac'an oval, yic vach' max oñ can d'a yol sc'ab' eb' hebreo tic icha ix aj eb' d'a yol co c'ab', xchi eb'.

10 Ix lajvi chi', ix och eb' filisteo yac' oval yed' eb' israel chi', axo ix aji, ix ac'ji ganar eb' israel chi', ix b'at eb' elelal d'a spat. Te tzijtum eb' ix chami, ay am 30 miloc eb'. **11** Ix yic'ancanec' te' scaxail strato Dios eb' filisteo chi', ix smilancham viñaj Ofni eb' yed' viñaj Finees chi', aton eb' yuninal viñaj Elí. **12** Ay jun viñi soldado d'a yiñtilal Benjamín ix yac' ganar yel d'a scal oval chi', ix javi viñi d'a choñab' Silo d'a jun c'u chi', niç'chimtac spichul viñi, ayq'ue pococ d'a sjolom viñi yuj sch'oxanel scusc'olal. **13** Axo ix

javi viñi, c'ojanem viñaj Elí d'a sc'ojo-nub' d'a ti! b'e sma clan juncob ab'ix, yujto ayoch viñi d'a ilc'olal yuj te' scaxail strato Dios. Axo ix javi jun viñ soldado chi', ix och ijan viñ yalan d'a eb' choñab' tas van yuji. Ayic ix yab'an jun chi' eb', ix q'ue ñilnaj eb' yel yav. **14-15** Ayxo 98 ab'il sq'uinal viñaj Elí chi', maxtzac yal-laj yilan viñi. Ayic ix yab'an viñ yel yav eb' anima chi', ix sc'anb'an viñi:

—¿Tas yaj juntzañ anima tz'el yav chi'? xchi viñi. Axo jun viñ soldado chi' yelc'olal sc'och b'aj ayec' viñi chi'.

16 Ix yalan viñi:

—In petoj d'a scal oval, elelal ix aj in coti, xchi viñi soldado chi'. Ix yalan viñaj Elí chi' d'a viñi:

—¿Tas val ix uji? xchi viñi.

17 Ix yalan viñi soldado chi':

—Ix oñ el d'a eb' filisteo, mañ jan-tacoc anima ix cham d'a co cal. Ix champax eb' viñi uninal schavañil, axo te' scaxail strato Dios, ix yic'can-b'at te' eb' viñi filisteo chi', xchi viñi.

18 Ayic ix yab'an viñaj Elí tas ix aj te' scaxail strato Dios chi', ix b'at pac'-naj viñi d'a spatic sc'ojo-nub' d'a sti' spuertail choñab' chi', ix c'occchaj sb'aquil sjaj viñi, yujto al snivanil viñi, te icham vinacxo pax viñi, yuj chi' ix cham viñi. 40 ab'il ix yac' yajalil viñi d'a Israel. **19** Axo ix yalib' viñi, ix yet-b'eyum viñaj Finees, toxo tz'alji yune' ix, yuj chi' ayic ix yab'an ix to ix ic'-jib'at te' scaxail strato Dios, ix champax viñi yalib' ix yed' viñi yetb'eyum ix, ix cot syail sc'ol ix, ix alji yune' ix chi'. **20** Ayic ix yilan eb' ix tz'ilan b'o sc'ol ix chi' to van scham ix, ix yalan eb' d'a ix: Mañ ach xivoc, yujto vinac unin une' tic, xchi eb' ix, palta majxo tac-voclaç ix, ichato maxtzac yab' ix. **21** A jun unin chi' Icabod, ix yac' ix sb'iej,

ix yalan ix: A ticnaic ix ic'jiec' sb'inaj-naquil Israel, xchi ix. Yujto ix ic'jib'at te' scaxail strato Dios, ix champax viii yilib' ix yed' viii yetb'eyum ix. ^c 22 Yuj chi' ix yalan ix: Ix ic'jiec' sb'inajnaquil Israel, xchi ix, yujto ix ic'jicanb'at te' scaxail strato Jehová.

**Ix b'atcan te' scaxail strato
d'a eb' filisteo**

5 1 A d'a Eben-ezer ix yiq'uec' te' scaxail strato Dios eb' filisteo chi', ix c'och te' yuj eb' d'a Asdod. 2 Ix lajvi chi', ix yac'anoch te' eb' d'a yol stemplo sdiosal. Ix yac'anem te' eb' d'a stz'ey sdiosal scuchan Dagón. 3 Axo d'a q'uiñib'alil d'a junxo c'u, ix pet c'och eb' aj lugar chi' d'a stemplo sdiosal chi', ix yilan eb' to ix telvi sdiosal eb' chi', ñojan yajcan d'a sat luum d'a yichañ te' scaxail strato Jehová. Ix yic'anchaañ eb', ix yac'anxiq'ue eb' d'a yed'tal. 4 Axo yic ix c'ochxi eb' d'a junxo q'uiñib'alil, ix yilan eb' poc'anxiem sdiosal eb' chi' d'a sat luum d'a yichañ te' scaxail strato Jehová chi', ix el sc'ab' yed' sjolom, ato d'a yol ti puerta ayeq'ui. Axoñej snivanil ix cani. 5 Yuj chi' atax ta', ayic tz'och eb' sacerdote yic Dagón yed' masanil mach d'a yol templo chi', max stec'laj smarcoal puerta chi' eb'.

6 Ix lajvi chi', ix ac'jioch syaelal eb' aj Asdod chi' yuj Jehová yed' masanil eb' anima ay d'a yol smac'b'en chi'. Ix pitzviq'ue ilya d'a eb' anima chi', ix laj q'ue quisc'oy d'a eb'. 7 Ayic ix yilanoch jun yaelal ix yac'cot Jehová chi' eb', ix yalan eb': A te' scaxail strato sDiosal eb' israel, max yal-laj scan te' d'a tic, yujto sjavi

nivac yaelal d'a quib'añ yuj te', tz'ix-taxpax co diosal yuj te', xchi eb'.

8 Yuj chi' ix laj yalb'at eb' d'a eb' yajalil eb' filisteo chi' to smolb'ej sb'a eb' sloloni. Ix yalan eb':

—¿Tas scutej te' scaxail strato sDiosal eb' israel tic? xchi eb'.

—Iq'uecb'at te', b'at eyac'ancan te' d'a choñab' Gat, xchi eb'.

Yuj chi' ix yic'b'at te' eb'. 9 Ayic ix b'at yac'ancan te' eb' ta', ix javi jun nivan somc'olal d'a yib'añ jun choñab' chi' yuj Jehová. Ix pitzvipax quisc'oy chi' d'a eb' unin yed' d'a icham anima. 10 Yuj chi' ix yic'b'at te' caixa chi' eb', ix b'at yac'ancan te' eb' d'a Ecrón. Ayic ix c'och te' ta', ix q'uey yav eb' anima ta', ix yalan eb': Ix eyic'cot te' scaxail strato sDiosal eb' israel d'a tic yic tzoñ cham yuuj co masanil, xchi eb'.

11 Ix cham eb' anima d'a choñab' Ecrón chi' yuj xivelal yed' yuj nivan yaelal ix yac' Jehová d'a yib'añ eb', yuj chi' ix avtajcot masanil eb' yajalil choñab' filisteo yuj eb', ix yalan eb' d'a eb': Iq'uecb'at te' scaxail strato sDiosal eb' israel tic. Aq'uec meltzaj te' d'a eb', axo ta tz'aji tzoñ cham co masanil yuuj, xchi eb'.

12 Te najat chequelto yel yav eb', sc'och masanto d'a satchaañ yuj yaelal ayoch d'a yib'añ eb', axo eb' manto chamlaj, te ya yaj eb' yuj quisc'oy chi'.

Ix meltzaj te' scaxail strato Jehová

6 1 Uque' ujal ix ec' te' scaxail strato Jehová d'a scal eb' filisteo chi'. 2 Ix lajvi chi', ix avtaj eb' sacerdote sdiosal eb' chi' yed' eb' naumel lolonel yuj eb' filisteo chi'. Ix sc'an-b'an eb' d'a eb':

^c 4.21 A d'a hebreo a jun b'i Icabod lajan val sjajil yed' jun lolonel "mañxa b'inajb'iloc".

—¿Tas scutej te' scaxail strato
Jehová chi'? ¿Tas val tz'aj cac'an
meltzaj te'? xchi eb'.

3 Ix tac'vi eb' sacerdote chi':

—Tato tzeyac' meltzaj te', maïn
eyac' meltzaj te' sch'ocoj, palta
yovalil ay tas tzeyac'b'at stojoloc e
mul chi', yic tz'och vaan yoval sc'ol
Jehová chi'. Icha chi' ol och vaan jun
yaelal ayoach d'ayex tic, ol nachajel
eyuuj tas val yuj ayoach yaelal d'ayex
yuj Jehová, xchi eb'.

4 —¿Tas vach' scac' stojol co mul
chi' jun? xchi eb'.

—Aq'uec oyeoc oro icha yilji yab'il
quisc'oy chi', junjun yic junjun eb'
eyajalil. Tzeyac'anpax oyeoc oro icha
yilji noc' ch'oov, yujo te ya eyaj yuj
noc' yed' eb' eyajalil tic. **5** Yuj chi',
tze b'o yechel quisc'oy chi' yed'
yechel noc' ch'oov to toxo ix ixtax-
b'at co lugar tic yuuj, tzeyic'ananchaañ
sDiosal eb' israel. Tope syac' nivan-
c'olal yic tz'och vaan jun yaelal tic
d'ayoñ yed' d'a co diosal yed' pax d'a
yol co macb'en tic. **6** Mocab' pitoc
scutej co b'a icha yutejnac sb'a eb'
viñ sreyal Egipto yed' masanil eb'
anima ay ta'. Masanto ix och nivac
yaelal d'a yib'añ eb', ichato chi' ix
yactanel choñab' Israel eb'. **7** A tic-
naic tzeyac' b'ojoc junoc te' ac'
carreta, tzeyic'ancot chavañoc noc'
vacax ay yune', mantalaj b'aj tz'och
te' yugo d'a sjaj noc', tze tzec'anoch
te' yugo chi' d'a noc' schavañil,
tzeyac'anoch te' carreta chi' d'a te'
yugo chi'. Mañ e chab'at yune' noc'
chi' yed'oc, tze maccan noc' d'a yol
smacte!. **8** Slajvi chi', tzeyac'anq'ue
te' caxa chi' d'a yol carreta chi',
tzeyac'anem juntzañ oro chi' d'a yol
junoc cajón, tzeyac'anq'ue d'a stz'ey
te' caxa chi', aton juntzañ chi'

tzeyac'b'at stojoloc e mul chi'. Slajvi
chi', tzeyactanb'at noc' vacax chi'
yed' te' carreta chi' sch'ocoj.

9 Tzeyilani tato a d'a sb'eal Bet-semes
ol b'at noc', tato icha chi' a Jehová
sDiosal eb' israel tzoñ ixtani. Tato
ch'oc b'eal b'aj ol b'at noc' jun,
mañoc Jehová tz'ac'ancot jun yaelal
tic d'ayoñ, comon yaelaliej am tzoñ
ic'ani, xchi eb' sacerdote chi'.

10 Icha chi' ix yutej eb' filisteo
chi', a chavañi noc' vacax ay yune' ix
yic'cot eb', ix smacan can noc' yune'
chi' eb' d'a yol macte', ix stzec'anoch
te' carreta chi' eb' d'a noc'. **11** Ix lajvi
chi', ix yac'anq'ue te' scaxail strato
Jehová chi' eb' yed' jun te' cajón b'aj
ayem oro icha yechel noc' ch'oov
yed' yechel quisc'oy chi'. **12** Ix yac-
tanel noc' vacax chi' eb', ix b'at noc'
d'a sb'eal Bet-semes, tz'oc' noc' sb'at
noc'. Mañ val jab'oc tz'elcan noc' d'a
titac b'e chi'. Najat tzac'anto sb'at eb'
filisteo chi' d'a spatic noc' yic syilan
eb', masanto ix c'och eb' d'a
smojonal Bet-semes chi'. **13** Ay eb' aj
Bet-semes van sjochvi trigo ayec' d'a
jun ch'olan. Ayic ix yilan eb' to van
sjavi te' scaxail strato Jehová. Ix te
tzalajq'ue eb'. **14-15** A d'a jun ac'lic
yic viñaj Josué, d'a yol yic Bet-semes
chi' ix javi te' carreta chi'. Ata' ix
vanaj noc' vacax chi'. Ay jun q'uen
nivan q'ueen ta', axo eb' levita ix
ic'anemta te' caxa yic Jehová yed' te
cajón b'aj ayem tastac chi'. Ix yac'an-
q'ue te' eb' d'a yib'añ jun q'uen nivan
q'uen chi'. Ix och ijan eb' xicanb'at
te' carreta chi' c'atzitzal, ix siñusan-
tz'a noc' vacax chi' eb' silab'il d'a
Jehová. **16** Ix yil ovañ eb' yajalil eb'
filisteo, tas ix yutej eb' chi'. Ix lajvi
chi' ix meltzaj eb' d'a choñab' Ecrón
d'a jun c'u chi'.

17 A oye' oro yechel jun yaelal ix yac'cot eb' filisteo chi' yuj stojoloc smul d'a yichaäi Jehová, junjun yic juntzaäi choäab' tic, aton Asdod, Gaza, Ascalón, Gat yed' Ecrón.

18 Axo sb'isul oro yechel noc' ch'oov, lajan sb'isul icha sb'isul schoäab' eb' yajalil filisteo chi', aton choäab' ayoch smuroal yed' yaldeail. A q'unen nivan q'unen d'a sat slum viñaj Josué b'aj ix ac'jiq'ue te' scaxail strato Jehová d'a Bet-semes chi', ayñejec' q'ueen.

19 Ix cham 70^d vinac aj Bet-semes chi' yuj Jehová, yujto ix say yil yol te' caxa chi' eb'. Axo masanil eb' anima, ix oc' eb', yujto ix och chamel yuj Jehová. **20** Yuj chi' ix yal eb' anima ay ta': Malaj mach syal stec'b'an sb'a d'a yichaäi Jehová, yujto ay smay. ¿B'aj val scac'b'at scaxail strato yic tz'elcan d'a co tz'ey tic? xchi eb'. **21** Ix yac'anb'at schecab' eb' d'a Quiriat-jearim, ix yalan eb': Ix yac' meltzaj te' scaxail strato Jehová eb' filisteo, yuj chi' iq'uecq'ue te', xchi eb'.

7 **1** Ix c'och eb' aj Quiriat-jearim yic'cot te' scaxail strato Jehová chi', ix yac'anoch te' eb' d'a yol spat viñaj Abinadab ay d'a jun tzalan. Ix sic'iel viñaj Eleazar yuninal viñaj Abinadab chi' yuj eb', yic stañvan te' viñ.

Ix och viñaj Samuel yajaliloc choäab' Israel

2 Ay am junoc 20 ab'il ix can te' scaxail strato Jehová d'a Quiriat-jearim chi'. Masanil eb' israel scus sc'oool, snib'ej eb' scolvaj Jehová

yed'oc. **3** Yuj chi' ix yal viñaj Samuel d'a eb': Tato d'a smasanil e c'ool, tzex meltzaj d'a Jehová, yovalil tzeyiq'uelta juntzaäi sdiosal eb' ch'oc choäab'il d'a e cal yed' yechel Astarot, tzeyac'anoch e b'a d'a yol sc'ab' Jehová yic añej tzeyac' servil. Tato icha chi', a' ol ex colan d'a yol sc'ab' eb' filisteo.

4 Yuj chi' ix yiq'uelta juntzaäi comon dios chi' eb', aton yechel Baal yed' Astarot, axoñej d'a Jehová ix och eb' ejmelal. **5** Ix yalan viñaj Samuel chi' to smolb'ej sb'a masanil eb' choäab' israel d'a Mizpa, yic stevi viñ d'a Jehová yuj eb'.

6 Yuj chi' ix smolb'ej sb'a eb' ta'. A d'a jun c'u chi' ix yic'q'uet a a' eb', ix secanem a' eb' d'a sat lum d'a yichaäi Jehová, ix och eb' smasanil d'a tzec'ojc'olal, ix yalan eb' icha tic: Ix och co mul d'a yichaäi Jehová. (A d'a Mizpa chi' ix sch'olb'itej eb' yet-choäab' viñaj Samuel chi'.) **7** Ayic ix yab'an eb' filisteo to ayec' molan eb' israel d'a Mizpa chi', ix smolb'anpax sb'a eb', yic scot eb' yac' oval yed' eb' israel chi'. Axo yic ix yab'an eb' israel icha chi', ix xivq'ue eb'. **8** Ix yalan eb' d'a viñaj Samuel chi': Mañ actej a tevi d'a Jehová to tzoñ scol d'a eb' filisteo tic, xchi eb'.

9 Elaïchamel ix yic'cot jun noc' yune' calnel tzato chuni viñaj Samuel chi', ix sñusantz'a noc' viñ smasanil silab'il d'a Jehová, ix och ijan viñ sc'anán scolval. Elaïchamel ix tac'vi Jehová d'a viñ. **10** Ayic van yac'an silab' chi' viñ, a eb' filisteo van sjavi eb' yac' oval yed' eb' israel chi', axo Jehová te chaañ ix ac'an mac'vaj c'u

^d **6.19** Setenta vinac scutej calan d'a tic icha syal d'a Antiguo Testamento Griego. Axo d'a hebreo syala' to 50 mil 70 vinac.

d'a yichañ eb' filisteo chi', yuj chi' ix xivq'ue eb', ix el lemnaj eb' d'a eb' israel chi'. **11** Ix elta eb' israel d'a Mizpa chi', ix och eb' d'a spatic eb' filisteo chi'. Tzijtum eb' filisteo chi' ix cham yuj eb', masanto ix c'och eb' d'a yichañb'at Bet-car. **12** Ix lajvi chi', ix sayan jun q'uen q'ueen viñaj Samuel chi', ix yac'anem q'uen viñ d'a scal Mizpa yed' Sen. Eben-ezer ix yac' viñ sb'iej, ix yalan viñ: Masanto ticnaic ix colvajñej Jehová qued'oc, xchi viñ.^e

13 A d'a jun c'u chi' ix ac'ji ganar eb' filisteo yuj eb' israel chi'. Yuj chi' mañxa junelocxo ix och eb' d'a yol slugar eb' israel yac' oval. Yacb'an pitzanto viñaj Samuel chi', ayñejoch Jehová xib'tan eb' filisteo chi'. **14** A juntzañ choñab' yed' smacb'en eb' yic'naquec' eb' filisteo chi', schab'at d'a Ecrón, masanto sc'och d'a Gat, ix yic'xicanec' eb' israel chi'. Axo eb' amorro, malaj oval d'a scal eb' yed' eb' israel chi'.

15 Ix yac' yajalil viñaj Samuel d'a choñab' Israel chi' masanto ix cham viñ. **16** Junjun ab'il xid'ec' viñ d'a Betel, d'a Gilgal yed' d'a Mizpa, yuj sch'olb'itan viñ tas yaj eb' anima d'a juntzañ choñab' chi'. **17** Slajvi chi', smeltzaj viñ d'a Ramá, b'aj cajan-taxoni. Ata! sch'olb'itejpax eb' yet-choñab' viñ. Ix sb'oanq'ue jun altar yic Jehová viñ ta'.

Snib'ej eb' israel tz'och junoc sreyal

8 **1** Ayic ix ichamax viñaj Samuel chi', ix yac'anoch chavañ eb' viñ yuninal viñ yajaliloc eb' choñab' chi'. **2** Joel sb'i jun viñ b'ab'el, axo junxo

^e **7.12** A d'a hebreo a jun lolonel “Eben-ezer” syalelc'ochi “jun q'uen q'ueen snanab'ilcot colval.”

viñ, Abías sb'i viñ. Ix yac' yajalil eb' viñ d'a Beerseba. **3** Palta mañoc sb'eyb'al viñ smam eb' viñ chi' ix sb'eyb'alej. A val d'a q'uen tumin ix yac'och spensar eb' viñ. Scha q'uen eb' viñ d'a elc'altac, malaj svach'il syutej eb' viñ sch'olb'itan yaj eb' anima. **4** Yuj chi' ix smolb'ej sb'a masanil eb' yichamtac vinaquil choñab', ix b'at eb' yil viñaj Samuel chi' d'a Ramá. **5** Ix yalan eb' viñ: A ach tic, te icham vinac achxo, axo eb' viñ uninal, mañ ichaoc ix utej a b'a syutej sb'a eb' viñ, te chuc syutej sb'a eb' viñ. Yuj chi' to tza sayoch junoc co reyal yic tzoñ scuchb'an icha yaj juntzañxo nación, xchi eb' viñ.

6 Maj schalaj sc'ol viñaj Samuel chi' ayic ix yab'an viñ to snib'ej junoc sreyal eb' yic scuchb'aj eb'. Yuj chi' ix lesalvi viñ d'a Jehová. **7** Ix tac'vi Jehová chi' d'a viñ: C'anab'ajej masanil tas sc'an eb' choñab' chi', yujto mañoc ach tzach spatiqejej eb', palta a in, yujto mañxa sgana eb' svac' yajalil d'a yib'añ. **8** Atax yic vic'annaquelta eb' d'a Egipto, tz'ochñej eb' ejmelal d'a comon dios, malaj velc'och d'a eb'. Icha val ix in yutej eb', icha val chi' tzach yutej eb' ticnaic. **9** Yuj chi', c'anab'ajej tas syal eb'. Palta yovalil tzac' yojtaquejej eb' tastac ol utaj eb' yuj jun sreyal ol och chi', xchi d'a viñ.

10 Ix lajvi chi', ix yalan viñ d'a eb' ix c'anan sreyal chi', icha ix aj yalan Jehová chi'. **11** Ix yalan viñ icha tic:

—Icha val tic ol ex yutoc jun viñ e reyal ol yac' yajalil d'a e cal chi': Ol smolb'ej masanil eb' eyuninal viñ, ay eb' ol yac'och viñ d'a yol carruaje yic

oval, ay eb' ol q'ue d'a yib'añ chej yic sb'at d'a oval, ay pax eb' ol ochcan staïvumaloc viïñ. **12** Ay eb' ol yac'och viïñ yajalil d'a junjun ñilañ soldado. Ay pax eb' ol och munlajel d'a sluum viïñ, ol ochpax eb' jochoj trigo. Ay pax eb' ol och b'o'oj yamc'lab' yic oval yed' d'a b'o'oj tastac tz'och d'a carruaje yic oval. **13** Ol yic'anb'at eb' ix eysil viïñ d'a spat. Ay eb' ix ol och b'o'oj perfume, ma b'o'oj vael yed' d'a b'o'oj pan. **14** Ol stoq'uec' svach'il lum e luum viïñ yed' tas avab'il eyuuj, te' uva yed' te' olivo, ol yac'an viïñ d'a eb' ayoch yajalil yed'oc yed' d'a eb' schecab' chi'. **15** Ol yic'anpaxec' eb' e checab' viïñ yed' eb' ix e checab'. Ol yic'anpaxec' noc' e vacax viïñ yed' noc' e b'uru te vach', ol yac'anoch viïñ d'a smunlajel. **17** Añeja' ol yic'anpaxec' sdiezmoal noc' e calnel viïñ, ol eyac'an servil viïñ. **18** A d'a jun tiempoa! chi', olto eyal e b'a d'a Jehová yuj tas ol ex utaj yuj viïñ e reyal ol e sic'och chi', palta mañxo ol colvaj eyed'oc, xchi viïñaj Samuel chi'.

19 Palta maj schalaj yab' eb' choñab' tas ix yal viïñ chi!. Ix tac'vi eb' icha tic:

—Malaj yelc'och juntzañ chi!, añaej to tz'och junoc co reyal. **20** Co gana lajan tzoñ aj icha juntzañxo nación, co gana to ay junoc co reyal tz'ac'an yajalil d'a co cal, tzoñ scuchb'anpax d'a oval, xchi eb'.

21 Ayic ix yab'an viïñ tas ix yal eb' anima chi', ix yalanxi viïñ d'a Jehová. **22** Ix tac'vi Jehová chi' d'a viïñ icha tic:

—C'anab'ajej tas syal eb' chi', ac'och junoc sreyal eb', xchi d'a viïñ.

Ix lajvi chi', ix yalan viïñ d'a eb': Meltzajañec d'a e choñab' b'ela, xchi viïñ.

Ix sic'jioch viïñaj Saúl reyal

9 **1** A d'a scal eb' yiñtilal Benjamín, ay jun viïñ vinac scuchan Cis, yuninal viïñaj Abiel, yixchiquin viïñaj Zeror. A viïñaj Zeror chi' yuninal viïñaj Beccorat, yixchiquin viïñaj Afía. Nivan yelc'och viïñaj Cis chi' d'a eb' anima. **2** Ay jun yuninal viïñ scuchan Saúl, te vach' snivanil. A d'a scal masanil eb' israel, malaj junoc vach' yilji d'a yichañ viïñaj Saúl chi', te chaañ steel viïñ. A masanil eb' vinac d'a Israel, añaej d'a sjolom sjeñjab' viïñ sq'uec'och eb'.

3 Ay jun c'u ix satb'at juntzañ noc' sb'uru viïñaj Cis chi'. Yuj chi' ix yal viïñ d'a viïñ yuninal chi':

—Ac' lista a b'a, sb'at a sayan noc' b'uru chi', ic'b'at junoc eb' viïñ co checab' ed'oc, xchi viïñ.

4 Ix b'at viïñaj Saúl chi', ix c'axpaj-b'at viïñ d'a scal lum tzalquixtac d'a yol yic Efraín, ix ec' viïñ d'a yol yic Salisa. Maj chaxlaj noc' b'uru chi' yuj viïñ. Ix ec'pax viïñ d'a yol smacb'en Saalim yed' d'a yol yic Benjamín, palta malaj noc'. **5** Axo ix c'och viïñ d'a yol smacb'en Zuf, ix yalan viïñ d'a viïñ schecab' chi':

—Coñ meltzaj d'a tic, axo ta tz'aji, svach' och viïñ in mam d'a ilc'olal cuuj d'a yichañ noc' b'uru chi', xchi viïñ.

6 Ix tac'vi viïñ checab' chi':

—A d'a yol jun choñab' tic ay jun viïñ schecab' Dios, te nivan yelc'och viïñ d'a eb' anima, masanil tas syal viïñ, tz'elñejc'ochi. B'at quila', ol yal viïñ tas b'eal ol quic'a', xchi viïñ.

7 —Coñ an, añej to malaj jab'oc tas squic'b'at d'a viñ, malaj junoc ixim pan ay d'a yol co pa. Malaj jab'oc tas ol cac' d'a viñ, ¿tas val ol quic'b'ati? xchi viñaj Saúl chi'.

8 Ix tac'vi viñ checab' chi':

—Ay jab' tumin plata ved'nac, ol cac' q'uen d'a viñ schecab' Jehová chi', yic ol yal viñ tas ol oñ ajoc, xchi viñ.

9 (A d'a peca' chi', tato ay junoc israel sgana sc'anb'ej yab' srazón d'a Dios syalan icha tic: B'at quil jun viñ syal yilan chi', xchi eb'. A viñ tz'alji schecab'oc Dios chi' tienaic, a d'a peca', a viñ syal yilan junoc tas ol ujoc, sb'i viñ yuj eb').)

10 —Vach' jun, b'at quila', xchi viñaj Saúl chi'.

Ix b'at eb' viñ schavañil b'aj ayec' viñ schecab' Dios chi'. **11** Ayic van sq'ue eb' viñ d'a svitzal choñab' chi', ix schalan sb'a eb' viñ yed' juntzañ eb' ix cob'estac van sb'at ic'oj a', ix sc'anb'an eb' viñ d'a eb' ix icha tic:

—¿Ay am ec' viñ schecab' Dios syal yilan tas ol ujoc? xchi eb' viñ.

12 Ix tac'vi eb' ix:

—Ayec' viñ d'a eyichaib'at chi', palta tato tze pil val jab'ocxo eyip olto ilchaj viñ eyuuj. Toto val sjavi viñ d'a yol choñab' tic yujto ay q'uiñ ol och d'a tzalan b'aj tz'och ejmelal.

13 Añej tzex c'ochi tze sayanec' viñ d'a cal choñab' chi', yacb'an manto b'at viñ b'aj tz'och ejmelal chi' b'aj tañvab'il yuj eb' anima. Masanto ol c'och viñ, ichato chi' ol yalan vach' lolonel viñ d'a yib'añ silab', axo sva viñ yed' eb' anima avtab'il chi'. Yuj chi' ixiquec val tienaic, c'ocb'ilto ol eyil viñ, xchi eb' ix.

14 Ix b'at eb' viñ b'ian, axo yic van sc'och eb' viñ d'a yol choñab' chi',

c'ocb'il val ix schalaj sb'a eb' viñ yed' viñaj Samuel chi', van sb'at viñ d'a jun tzalan b'aj ol och ejmelal chi'.

15 Q'uic'anocto sc'och viñaj Saúl, ix yalan Jehová d'a viñaj Samuel chi':

16 A q'uic'an yab' icha tic, svac'cot jun viñ vinac d'ayach, a d'a yol yic Benjamín scot viñ. Tzac'q'ue aceite d'a sjolom viñ, a viñ ol och yajalil d'a choñab' Israel tic. A viñ ol colan in choñab' tic d'a yol sc'ab' eb' filisteo, yujo toxo ix cus in c'ol yuj b'aj ix tevi eb' d'ayin, xchi d'a viñ.

17 Ayic ix yilan viñaj Saúl viñaj Samuel chi', ix yalan Jehová d'a viñ: Aton viñ tic val d'ayach evi, a viñ ol och yajaliloc in choñab', xchi d'a viñ.

18 A d'a spuertail choñab' chi', ata' ix schalaj sb'a eb' viñ, ix yalan viñaj Saúl d'a viñaj Samuel chi':

—Al d'ayin mamin, b'ajtil ay spat viñ schecab' Dios syal yilan tas ol ujoc, xchi viñ.

19 —A in toni. Coñ ved'oc, b'ab'-lajañ. Ol ach va ved' b'aj van in b'at chi'. Ato q'uic'an sval d'ayach tas a gana tza c'anb'ej chi', slajvi chi' tzach paxi. **20** A yuj noc' b'uru ix satb'at d'ayach yictax oxji, mañ ac' pensar yuj noc', toxo ix chax noc'. Palta ay jun mach te nib'ab'il yuj eb' quet-choñab' israel tic, a ach toni yed' eb' a c'ab' oc, xchi viñ.

21 Ix tac'vi viñaj Saúl chi':

—A in tic, yiñtilal in Benjamín, yelxo val jayvaññeñ co b'isul d'a quiñtilal chi' d'a scal masanil eb' quetisraelal. Añeja' eb' sc'ab' yoc in mam chi', malaj quelc'och d'a scal eb' quiñtilal chi'. ¿Tas val yuj tzal juntzañ tic d'ayin? xchi viñ.

22 Ix lajvi chi', ix ic'jib'at viñ yed' viñ schecab' yuj viñaj Samuel chi' d'a yol jun cuarto, ix ac'ji jun c'oijnub' te

nivan yelc'och d'a eb' viñ d'a scal eb' viñ avtab'il vael chi', ay am junoc 30 eb' viñ. **23** Ix yalan viñaj Samuel chi' d'a jun viñ ilum vael d'a cocina icha tic:

—Ic'cot noc' chib'ej ix val d'ayach to ch'oc tzic'caneli, xchi viñ.

24 Elañchamel ix yic'cot jun noc' xub' viñ, ix yac'an viñ d'a viñaj Saúl chi'. Ix yalan viñaj Samuel chi' d'a viñaj Saúl chi':

—A jun chib'ej tic ic'b'ilxocaneli, chi'a. A jun tic to naanxotax vuuj, ix in chec ic'jicaneli, ayic ix in checan b'ojoc jun q'uiñ tic, xchi viñ.

Junñej ix va viñaj Saúl yed' viñaj Samuel chi' d'a jun c'u chi'. **25** Ayic ix emixta eb' viñ ta', ix emul eb' viñ d'a yol choñab' chi', ix lolon viñaj Samuel yed' viñaj Saúl chi' d'a spañanil yib'añ pat. **26** Axo ix sacb'i d'a junxo c'u, ix avtaj viñaj Saúl yuj viñaj Samuel chi', ix yalan viñ d'a viñ icha tic:

—Q'ueañ vaan tzach b'ati, xchi viñ.

Ix q'ue vaan viñ b'ian. Ix lajvi chi', ix el eb' viñ d'a yol calle. **27** Axo ix emc'och eb' viñ d'a titac choñab', ix yalan viñaj Samuel chi' d'a viñaj Saúl chi':

—Al d'a viñ a checab' tic to sb'ab'-lajb'at viñ, tzach can jab'oxo, yujto ol val tas ix schec Jehová val d'ayach, xchi viñ. Ix schecan b'ab'laj viñ schecab' viñaj Saúl chi'.

Ochnac viñaj Saúl reyal

10 ¹ Ix lajvi chi', ix yic'ancot jun yed'tal aceite viñaj Samuel chi', ix stob'anq'ue aceite chi' viñ d'a sjolom viñaj Saúl chi', ix stz'ub'anelta sti' viñ, ix yalan viñ:^f

—A Jehová tzach sic'anel ticnaic yic tzach och yajalil d'a yib'añ schoñab'. **2** Ayic ol co pucan co b'a tic, ol a chalan a b'a yed' chavañ eb' viñ vinac d'a slac'anil b'aj mucan ix Raquel d'a choñab' Selsa d'a yol yic Benjamín. A eb' viñ chi' ol alan d'ayach to toxo ix chax noc' a b'uru tza saya', mañxo ayoc och viñ a mam d'a cusc'olal yuj noc', axo pax uuja ach tic syac' pensar viñ yuj tas ol aj a chaxi. **3** Ayto val jab'xo a c'och d'a te' ji d'a Tabor, ay oxvañ eb' viñ vinac ol a cha ta', van sb'at eb' viñ d'a Betel yic tz'och eb' viñ ejmelal d'a Jehová ta'. Ay jun viñ, oxvañ chiva yed'nac viñ, axo junxo viñ oxe' ixim pan yed'nac viñ, axo junxo viñ, yed'nac jun tz'uum viñ b'ud'an d'a vino. **4** Ol yac'an szatzil a c'ol eb' viñ, ol yac'an chab'oc ixim pan chi' eb' viñ d'ayach, ol a cha ixim d'a eb' viñ. **5** Slajvi chi', ol ach q'uec'och d'a choñab' Gabaa, b'aj tz'ochtaxon ejmelal d'a Jehová, ata' ay jun yed'tal jun macañ eb' filisteo. Ayic ol ach och d'a yol choñab' chi', ol ilan jayvaañ eb' viñ schecab' Jehová van yemuli, syalan slolonel Dios eb' viñ, b'ab'el eb' viñ van yac'anoch salterio, pandereta, flauta yed' arpa. **6** Axo d'a jun rato chi', ol och Yespíritu Jehová d'ayach, icha eb' viñ chi' ol ach ajoc, ol q'uemaj a pensar. **7** Ayic ol ilani to icha chi' aji, a tas vach' ol ab'i, a ol a c'ulej, yujto a Dios ol och ed'oc. **8** Slajvi chi', tzach b'ab'lajc'och d'a Gilgal. Ata' ol co chalaj co b'a, ol in iñusantz'a silab' yed' pax silab' yic junc'olal yed' Jehová. Uque' c'ual ol in a tañvej ta', ato yic ol in c'ochoc. Ichato chi' ol

^f **10.1** A yuj yac'jiq'ue aceite d'a sjolom junoc mach, sch'oxo' to a Dios sic'ancanoch jun chi' d'a junoc opisio nivan yelc'ochi.

valan d'ayach tas ol a c'ulej, xchi viñaj Samuel chi'.

9 Ixñej val lajvi yalancan quil co b'a viñaj Saúl d'a viñaj Samuel chi', ix q'ueksi spensar viñ yuj Dios, yuj chi' a val d'a jun c'u chi' ix elc'och juntzañ tas ix yal viñaj Samuel chi'. **10** Axo ix c'och viñaj Saúl chi' d'a Gabaa yed' viñ schecab' chi', ix elta eb' viñ schecab' Jehová icha ix aj yalan viñaj Samuel chi', ix chaji viñ yuj eb' viñ. A val d'a jun rato chi', ix och Yespíritu Dios d'a viñaj Saúl, ix och ijan viñ yalan slolonel Dios d'a scal eb' viñ. **11** A mach ojtannac viñaj Saúl chi' d'a yalañtaxo, ayic ix yilan eb' yoch viñ ejmelal, ix yilanpax eb' to ix q'uemaj viñ icha juntzañxo eb' viñ schecab' Jehová, ix yalan eb':
 ¿Tas tz'ic'an viñ yuninal viñaj Cis tic?
 ¿Tom ipan viñ schecab' Jehová yaji? xchi eb'.

12 Ay jun viñ aj Gabaa chi' ix alani: ¿Mach smam juntzañxo eb' viñ checab' tic jun? xchi viñ. Ata' ix elcancot jun slolonel eb' anima: ¿Tom ipan viñaj Saúl tic schecab' Dios? xchi eb'.

13 Ix lajvi yec'b'at juntzañ chi', ix q'uec'och viñaj Saúl chi' d'a tzalan b'aj tz'och ejmelal. **14** Ix sc'anb'an jun viñ yuc'tac smam viñ d'ay yed' d'a viñ schecab' viñ yed'nac chi':

—¿B'ajtil ix ex xid'eq'ui? xchi viñ.
 Ix tac'vi viñaj Saúl chi':

—Ix oñ xid'ec' co say noc' b'uru, palta maj chaxlaj noc' cuuj, yuj chi' oñ b'atcan co c'anb'ej d'a viñaj Samuel, xchi viñ.

15 Ix yalan viñ yuc'tac viñ smam viñ chi':

—Tzoc val el d'a e c'ool, tzeyal d'ayin, tas ix yal viñaj Samuel chi' d'ayex, xchi viñ.

16 Ix tac'vi viñaj Saúl chi':

—Vach' ix yutej viñ yalan. Ix yal viñ to toxo ix chax noc' b'uru chi', xchi viñ. Malaj jab'oc tas ix yal viñ yuj tas ix yal viñaj Samuel d'ay to ol och reyal.

17 Ix lajvi yec'b'at jaye' c'ual, ix smolb'an eb' israel viñaj Samuel d'a Mizpa d'a yichañ Jehová. **18** Ix yalan viñ d'a eb':

—Ix yal Jehová co Dosal a oñ israel oñ tic: A in ix ex viq'uelta d'a Egipto, ix ex in colelta d'a yol sc'ab' eb' aj Egipto chi' yed' d'a yol sc'ab' juntzañxo choñab' ix ex ixtani, xchi Dios chi'. **19** Palta axo ticnaic tze patiquejel co Dosal ix oñ ic'anelta b'aj ix oñ ec' d'a syaelal yed' d'a cus-c'olal chi'. Ix e patiquejcaneli, ix ex och ijan e c'anán junoc co reyal yuj yac'an yajalil d'a quib'añ. Yuj chi' jun, tzex och d'a yichañ Jehová, d'a junjun iñtilal yed' d'a junjun macañil tz'aj eyochi.

20 Ix lajvi chi' ix yalan viñ to snitzcot sb'a eb' yajalil junjun iñtilal eb' israel, axo d'a yib'añ eb' yiñtilal Benjamín ix em sorteо. **21** Ix yalanpax viñ to snitzcot sb'a eb' yajal yaj d'a junjun macañ yiñtilal Benjamín chi', axo val d'a yib'añ yiñtilal viñaj Matri ix emi. Ix yalanxi viñ to snitzcot sb'a yiñtilal viñaj Matri chi', axo val d'a yib'añ viñaj Saúl yuninal viñaj Cis ix emi. Ix sayjiec' viñ yuj eb', palta maj ilchajlaj viñ. **22** Yuj chi', ix sc'anb'an eb' d'a Jehová tato ayeç' viñ ta'. Ix yalani to ayeç' viñ, to ix sc'ub'ejel sb'a viñ d'a scal juntzañ spa eb'. **23** Ix b'at sayjielta viñ yuj eb' b'aj c'ub'anel chi'. Axo yic ix sch'oxan sb'a viñ d'a scal eb' anima chi', ix ilji to a eb' te chaañ steel, añaej d'a sjolom sjeñjab' viñ

sq'uec'och eb'. **24** Ix yalan viñaj Samuel d'a eb' anima chi':

—Ilec nab' val viñ co reyal ix sic'och Jehová tic, malaj junoc vinac d'a co cal tic syal slajb'an sb'a yed' viñ, xchi viñ. Ix q'ue ñilnaj eb' yalan:

—Nivanocab' yelc'och viñ co reyal, xchi eb' smasanil.

25 Ix lajvi chi', ix yalan viñaj Samuel chi' sleyal yic rey d'a eb' choñab' israel. Ix stz'ib'ejcan viñ, ix yac'anoch viñ d'a yol scajnub' Jehová. Ix lajvi chi', ix stac'lancan sb'a eb', ix pax eb' d'a spat.

26 Ichapax chi' viñaj Saúl, ix pax viñ d'a spat d'a Gabaa. Ay pax juntzañ eb' viñ vinac te jelan d'a oval ix b'at yed' viñ, yujo ix lolon Dios d'a spensar eb' yic sb'at eb' yed' viñ. **27** Palta ay juntzañ vinac b'uchumtac ix alan icha tic: ¿Tas ol yutoc jun viñ tic oñ scolani? xchi eb' viñ. Emnaquil ix yutej viñaj Saúl chi' eb' viñ, malaj tas ix siej eb' viñ d'a viñ. Palta malaj tas ix yal viñ d'a eb' viñ.

Ix ac'ji ganar eb' amonita yuj viñaj Saúl

11 **1** A d'a jun tiempoal chi', ix cot viñaj Nahas sreyal eb' Amón yed' soldado yac' oval d'a choñab' Jubes d'a yol yic Galaad, ix oymaj eb' d'a spatic. Ix yalanb'at eb' aj Jubes chi' d'a viñaj Nahas chi':

—Tato tzac' junoc a trato qued'oc, ol cac'och co b'a d'a yol a c'ab', xchi eb'.

2 Ix tac'vi viñaj Nahas sreyal eb' amonita chi', ix yalan viñ:

—Tzin b'o in trato chi' eyed'oc, tato syal e c'ol sviq'uelta junoc yol e sat junjun ex d'a e vach', yic tz'el

sq'uixvelal eb' eyetisraelal, xchi viñ d'a eb'.

3 Ix tac'vi eb' yajalil choñab', ix yalan eb':

—Tato icha chi', tzac' uqueocxo c'ual co permiso, ol cac'b'at co checab' d'a masanil eb' quetisraelal, tato malaj mach ol javoc oñ scolo', ol cac'anoch co b'a d'a yol a c'ab', xchi eb'.

4 Ayic ix c'och eb' checab' chi' d'a Gabaa schoñab' viñaj Saúl, ix yalan scheecnab'il eb' d'a eb' anima ta!. Axo masanil eb' anima, ix laj oc'q'ue eb'.

5 A val d'a jun rato chi', ix c'och viñaj Saúl, spetoj viñ d'a smunlajel, macb'il juntzañ noc' vacax smunlaj yuj viñ, ix sc'anb'an viñ:

—¿Tas tz'ic'an eb' anima tic yuj chi' tz'oc' eb'? xchi viñ.

Ix yalan eb' anima chi' masanil tas ix ul yal eb' checab' ix cot d'a Jubes chi'. **6** Ayic ix yab'an viñaj Saúl chi' icha chi', elañchamel ix och Yes-píritu Dios d'a viñ, a' ix ac'an yip viñ, ix cot yoval viñ sic'lab'il. **7** Ix schoc' xicanb'at chavañ noc' vacax chi' viñ, ix yalan viñ to tz'ic'jib'at noc' chib'ej chi' yic sch'oxji noc' d'a masanil yol smac'b'en israel. A eb' tz'ic'anb'at noc' chi' syal eb' icha tic: Icha tic ol utaj noc' svacax mach max yal sc'ool sb'at d'a oval yed' viñaj Saúl yed' pax viñaj Samuel, xchi eb'.

Ix javi jun nivan xivelal d'a eb' anima yuj Jehová, junxoñej ix yutej sb'a eb' smasanil, ix javi eb' yac'och sb'a yed' viñaj Saúl chi'. **8** Ayic ix sb'isan jantac eb' anima tzac'anoch yuj viñaj Saúl chi' d'a Bezeq, ay 30 mil eb' ix cot d'a yiñtilal Judá yed' 300 mil eb' ix cot d'a juntzañxo yiñtilal Israel. **9** Ata' ix yal viñaj Saúl

chi' d'a eb' checab' ix cot d'a Jabel
chi':

—Alec d'a eb' eyetchoïab' to a
q'uiç'an d'a q'uec'ualil, toxo ix co col
eb', xchi viñ.

Ix b'at eb' checab' chi' yal d'a eb'
yetchoïab' chi' to a q'uiç'an scolchaj
eb'. Ix te tzalajq'ue eb'. **10** Ix yalan-
b'at eb' d'a viñaj Nahas icha tic:

—Ato q'uiç'an b'at cac'och co b'a
d'a yol e c'ab', tze naani tas tzoñ
eyutej, xchib'at eb'.

11 Axo d'a junxo c'u, q'uiç'to val,
ix spajanec' eb' soldado viñaj Saúl
chi', ox poj ix yutej eb' viñ. Ayto
val sacb'i, ix c'och lemnaj eb' d'a
yol scampamento eb' amonita chi',
ix och ijan eb' smilancham eb'
masanto d'a q'uec'ualil. Axo eb' maj
chamoc, ix saclemcanb'at eb', malaj
b'aj junñej ix can chavañoc eb'.

12 Ix yalan eb' anima chi' d'a viñaj
Samuel:

—¿Machtac eb' ix alani to mañ
smojoc yoch viñaj Saúl co reyaloc?
Iq'ueccot eb' d'a tic, ol co milcham
eb', xchi eb'.

13 Ix tac've viñaj Saúl chi':

—Maay, a d'a jun c'u tic, malaj
junoc quetchoïab' syal schami, yujto
a Jehová ix oñ colani, xchi viñ.

14 Ix yalanpax viñaj Samuel chi'
d'a eb' anima smasanil:

—Coyec d'a Gilgal, yic b'at co
vach' aq'uejcanoch viñaj Saúl tic co
reyaloc, xchi viñ.

15 Yuj chi', ix b'at eb' anima chi'
smasanil, ix smolb'anoch sb'a eb' d'a
yichañi Jehová ta'. Ix svach' ac'an-
canoch viñaj Saúl chi' eb' d'a reyal.
Ix lajvi chi', ix yac'an silab' eb' yic
junc'olal d'a yichañi Jehová. Axo eb'
choñab' yed' viñaj Saúl ix te tzalaj
eb'.

Ix ochcan yopisio viñaj Saúl
yuj viñaj Samuel

12 **1** A val d'a jun rato chi', ix
yalancan viñaj Samuel chi'
d'a masanil eb' choñab' israel:

—Tic val tzeyilcani to ix in
c'anab'ajej tas ix e c'an d'ayin, yuj
chi' ix vac'canoch jun viñ co reyal tic.
2 Aton jun viñ tic co reyal, a viñ ol ex
cuchb'anoc. Ilecnab'i, icham vinac
inxo, sacxo xil in jolom, axo eb' viñ
vuninal ayoch eb' viñ eyed'oc. A in ix
ex in cuchb'ej yictax quelem in,
masanto tienaic. **3** Ayinec' d'a
eyichañi ticnaic. Tato ay mach ix
viq'uec' junoc noc' svacax, ma junoc
noc' sb'uru, mato ay mach b'aj ix vac'
chucal, mato ay junoc tas ix in cha
d'ayex in montub'aloc d'a elc'altac,
alec d'a yichañi Jehová yed' d'a
yichañi viñ co reyal ix siq'uel tic. Tato
icha chi', syal in tupan ticnaic, xchi
viñ.

4 Yuj chi' ix yalan eb' choñab' chi'
icha tic:

—Malaj juneloc ix ac' chucal
d'ayoñ, malaj b'aj ix a cha junoc tas a
montub'aloc, xchi eb'.

5 —A Jehová yed' viñ ix sic'och co
reyaloc tic, testigo tz'ajcan eb' to
malaj in mul ix och d'ayex, xchi viñaj
Samuel chi'.

—Maay, malaj tasi, xchi eb' anima
chi'.

6 Ix yalanpax viñ d'a masanil eb'
yetisraelal chi':

—A Jehová sic'annaquel viñaj
Moisés yed' viñaj Aarón ayic yic'an-
naquelta eb' co mam quicham d'a
Egipto. **7** Yuj chi', scham val eyab'an
tas ol val ticnaic d'a yichañi Jehová,
yuj tas vach' sc'ulejnac cuuj yed' yuj
eb' co mam quicham chi'. **8** Ayic

sc'ochnac viñaj Jacob yed' masanil yal yuninal d'a Egipto, te ya utajnac eb' yuj eb' anima ay ta!. Yalannac sb'a eb' d'a Jehová yic scolji eb' yuuj. Axo Jehová chi' ac'anb'at viñaj Moisés yed' viñaj Aarón yic sb'at yic'anelta eb' co mam quicham chi' eb' viñ ta'. Ac'jinaccan cajan eb' d'a tic yuj eb' viñ. **9** Palta ix b'at Jehová co Diosal satc'olal yuj eb', yuj chi' cotac scal ix ac'jioch eb' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool yuuj. Ay jun tiempoal ix ac'jioch eb' d'a yol sc'ab' viñaj Sísara, yajal yaj d'a eb' soldado yic choñab' Hazor. Ix ac'jipaxoch eb' d'a yol sc'ab' eb' filesteo yed' d'a yol sc'ab' eb' viñ sreyal Moab. Junjun macañ eb' chi', ix yac' oval eb' yed' eb' co mam quicham. **10** Yuj chi', juntac el tz'ac'jioch eb' d'a yol sc'ab' eb' chi', syalanxi sb'a eb' d'a Jehová, syalan eb': Mamin, ix och val co mul d'ayach, yujto ix ach cactejcani, axo Baal yed' Astarot scac' servil. A tic-naic jun, coloñ d'a yol sc'ab' eb' cajc'ool, a achxoñej ol ach cac' servil, xchi eb'.

11 Yuj chi' ix ac'jicot viñaj Jerobaal, viñaj Barac, viñaj Jefté yed' in tic yuj Jehová, yic tzex colji d'a yol sc'ab' eb' eyajc'ool, yuj chi' syal eyaj d'a junc'olal. **12** Ayic ix eyilani to scot viñaj Nahas sreyal eb' amonita yac' oval qued'oc, ix e c'anán junoc e reyal d'ayin, yic tz'och yajalil d'a co cal, vach'chom a Jehová co Diosal co reyal yaji. **13** A ticnaic ina viñ e reyal ix e c'an tic. Toxo ix ac'jioch viñ rey d'a co cal yuj Jehová. **14** A ticnaic, tze na' sic'lab'il to tze c'anab'ajej Jehová tzeyac'an servil, mañ e pitej e b'a d'ay. Tato ol e c'anab'ajej icha snib'ej Jehová co Diosal, tato tze c'anab'ajej viñ e reyal

tic, vach'ieej ol aj e b'eyb'ati. **15** Tato pit ol eyutej e b'a d'a tas syal Jehová jun, tato max e c'anab'ajej, ol yac'och yaelal d'a eyib'añ icha ix utaj eb' co mam quicham.

16 A ticnaic, maclejec eyila', yujto ol sch'ox Jehová junoc tas satub'tac yilji d'a eyichañ. **17** A ticnaic stiempoal sjochchaj ixim trigo, mañ stiempoaloc yac'an ñaab'. Palta ol in c'an d'a Jehová to ol mac'vaj c'u, ol yac'ancot ñaab'. Ichä chi' ol aj snachajel eyuuj to chuc ix e c'ulej d'a yichañ Jehová chi', ayic ix e c'anán jun viñ rey tic, xchi viñaj Samuel chi'.

18 Ix lajvi chi', ix sc'anán viñaj Samuel chi' d'a Jehová to scot ñaab'. Val d'a jun rato chi' ix mac'vaj c'u ix cot ñaab' chi', yuj chi' masanil anima ix xiv d'a Jehová yed' d'a viñaj Samuel chi'. **19** Yuj chi' masanil eb' ix alan d'a viñaj Samuel chi' icha tic:

—C'an d'a Jehová co Diosal yic max oñ chami, yujto ix te vach' och co mul yuj b'aj ix co c'an co reyal tic, xchi eb' d'a viñ.

20 Ix tac'vei viñ:

—Vach'chom chuc tas ix e c'ulej chi', palta mañ ex xivoc. Ayic ol b'eyñejb'at tic, mañxo eyiq'uel e b'a d'a Jehová, axoñej tzeyac' servil d'a smasanil e c'ool. **21** Mañ eyactejcan Jehová yic tzex och tzac'an yuj jun-tzañ comon dios malaj yelc'ochi, yujto malaj jab'oc tas syac' d'ayoñ, max yalpax oñ scolani. **22** A Jehová mañ ol ex yactejcan e ch'oçoj, yic mañ ol alchaj chucal d'ay, yujto snib'ej tzex och schoñab'oc. **23** Col-vajñejob' Jehová ved'oc yic tzin lesalviñej eyuuj yic max och in mul d'ay. Palta to ol ex in c'ayb'ej d'a stojolal. **24** Añej to tze c'anab'ajej,

tzeyac'an servil Jehová d'a smasanil e c'ool, tze naancot jantac tas vach' ix sc'ulej cuuj. **25** Palta tato ol e c'ulej-niej chucal, ol ex satjoquel yed' e reyal tic yuj Jehová, xchi viñ d'a eb'.

Ochnac oval yed' eb' filisteo

13 **1** Te tec'an val viñaj Saúl ayic ix och viñ reyal d'a choñab' Israel. Ayic ix lajvi schab'il ab'il yoch viñ reyal chi', **2** ix sic'anel oxe' mil soldado viñ d'a scal eb' israel. Chab' mil ix can yed' viñ d'a Micmas d'a tzalquixtac d'a slac'anil Betel. Axo junxo mil eb' ix can yed' viñaj Jonatán yuninal viñ d'a Gabaa d'a yol yic eb' yiñtil Benjamín. Axo juntzañxo eb' ix cani, ix checji pax eb' yuj viñ d'a spat. **3** Axo viñaj Jonatán chi' ix satanel jun macañ eb' soldado filisteo d'a Geba. Ix yab' jun chi' eb' filisteo, yuj chi' elañchamel ix schec viñaj Saúl to spuji q'uen trompeta d'a yol smacb'en Israel yic smolb'an sb'a eb' viñ soldado.

4 Masanil eb' israel ix ab'ani to toxo ix satel jun scampamento eb' filisteo yuj viñaj Saúl chi', ix yab'an-pax eb' to aycot yoval eb' filisteo chi' d'a eb'. Yuj chi', d'a elañchamel ix smolb'ej sb'a eb' soldado israel yed' viñaj Saúl chi' d'a Gilgal. **5** Añeja' eb' filisteo chi', ix smolb'ejax sb'a eb' yic syac'an oval eb' yed' eb' israel chi'. Ay oxe' mil scarruaje eb' yic oval, vase' mil eb' soldado ayq'ue d'a yib'añ chej, tzijtum pax eb' sb'eyi, mañxo b'ischaqb'enoc eb'. Ix b'at eb' d'a Micmas, ix sb'oan scampamento eb' d'a stojolal b'aj sjavi c'u d'a Bet-avén.

§ 13.1 Mañ val jab'oc snachajel jun versículo tic cuuj d'a hebreo. Icha val to ix sat juntzañ número b'aj smoj scheclaji.

6 Ayic ix yilan eb' israel to max techaj yac'an oval eb' yed' eb' filisteo chi', ix xivq'ue eb'. Ix b'at eb' sc'ub'ejel sb'a d'a yoltac q'uen ñiaq'ueen, d'a scaltaq vayumtac, d'a sattac q'uen tenam, d'a yoltac juntzañ jul yic a a' yed' d'a yoltac q'uen xab'. **7** Ay pax eb' ix c'axpajec' d'a a' Jordán, ix b'at eb' d'a yol yic Gad yed' d'a Galaad. Axo viñaj Saúl chi' jun, ix b'atcan viñ d'a Gilgal. Masanil eb' soldado viñ yed'nac, toxoñej slucion eb' yuj xivelal. **8** A viñaj Saúl chi', uque' c'ual ix can viñ d'a Gilgal yic stañvan viñ sc'och viñaj Samuel, yujto icha chi' yaj yalancan viñ. Palta axo ix aji, maj c'ochlaj viñ d'a Gilgal chi', yuj chi' vanxo yactajcan viñaj Saúl chi' yuj eb' soldado. **9** Yuj chi' ix yal viñaj Saúl chi':

—Iq'ueccot noc' silab' ol ñiusjoc-tz'aoc yed' silab' yic junc'olal yed' Jehová, xchi viñ.

Axo viñ ix comon ñiusantz'a noc' silab' chi'.

10 Ayic van slajvi sñusan silab' chi' viñ, ix c'och viñaj Samuel chi'. Ayic ix yab'an viñaj Saúl chi' to sc'och viñ, ix elta viñ scha viñ yic syac'an stzatzil sc'ool viñ. **11** Ix yalan viñaj Samuel chi':

—¿Tas ix a c'ulej tic? xchi viñ.

—Ix vila' to van in yactancan eb' anima tic, a achxo max ach jalaj icha yaj sc'ual alancani, axo eb' viñ filisteo toxoñej lecanec' eb' viñ d'a Micmas. **12** Yuj chi' ix in na'a, q'uinaloc sjá eb' viñ yac' oval d'ayin d'a Gilgal tic, manto in c'ampax scolval Jehová, yuj chi' ix vac' pural in b'a vac'an jun silab' tic, xchi viñaj Saúl chi'.

13 Ix tac'vi viñaj Samuel chi':

—Yuj a mañ pensaril ix a c'ulan jun tic. Octom to ix a c'anab'ajej tas ix yal Jehová co Diosal d'ayach, tato icha chi', ix am yala' to tzach can reyal d'a scal eb' israel d'a juneliej.

14 Ocxo jun, mañxo ol najtilax opisio. Ol say Jehová mach junoc sc'anab'ajan tas snib'ej, a ol och yajalil d'a schoñab', yujo ix a tenec' tas ix yala'.

15 Ix lajvi chi', ix el viñaj Samuel d'a Gilgal chi', ix pax viñ. A jantacto eb' anima tzac'an d'a spatic viñaj Saúl chi', ix b'at eb' d'a oval. Ix el eb' d'a Gilgal chi', ix b'atcan eb' d'a Gabaa d'a yol yic Benjamín. Ata' ix sb'is viñaj Saúl chi' jantacto eb' soldado tzac'an yuuj, 600 to syil sb'a eb'. **16** Ajun pax viñaj Jonatán viñ yuninal viñ yed'nac yed' eb' soldado. A d'a Gabaa chi' ix can eb', axo pax eb' filisteo, a d'a Micmas ay scam-pamento eb'. **17** Ox macañ ix yutej sb'a eb' filisteo chi', ix b'at yic'anelta sc'ael eb' israel eb'. Jun macañ eb' ix b'atcan d'a sb'eal Ofra d'a yol yic Sual. **18** Axo junxo macañ eb' ix b'at-can d'a Bet-horón, axo eb' yoxil macañ, ix b'atcan eb' d'a pac'an d'a sch'olanil Zeboim b'aj schab'at tz'inan luum.

19 Masanil d'a yol smacb'en Israel, malaj junoc eb' b'oum q'uen ix chaji sb'o q'ueen yuj eb' filisteo, yujo malaj sgana eb' sb'o q'uen espada yed' lanza eb' israel chi'. **20** Ayic tz'el ye q'uen syamc'ab' eb' israel chi', a d'a eb' filisteo xid'ec' eb' siiic ye q'uen sq'ueen chi', icha q'uen arado, q'uen asaron, q'uen ch'acab' yed' q'uen jochlab' trigo. **21** Chab' plata sc'an eb' filisteo chi' yuj siiicq'ue ye q'uen arado yed' q'uen asaron. Jun sc'an eb' yic sq'ue

ye junoc q'uen ch'acab' yed' junoc q'uen teclab' vacax. **22** Yuj chi', malaj junoc eb' soldado israel ed'jinac yes-pada, ma slanza, añej viñaj Saúl yed' viñaj Jonatán ed'jinac yico' ayic ix och oval chi'.

Ix b'at ac'ji ganar eb' filisteo yuj viñaj Jonatán

23 Axo jun macañ eb' soldado eb' filisteo, macb'il b'aj lod'an yuj eb', aton b'aj tz'ec' sb'eal Micmas.

14 ¹ Ay jun c'ual ix yal viñaj Jonatán viñ yuninal viñaj Saúl chi' d'a viñ ed'jinac syamc'ab' yic oval:

—Coñ ec' d'a junxo c'axep chi', ol oñ c'och b'aj ayec' eb' filisteo chi', xchi viñ.

Maj yal-laj viñaj Jonatán chi' d'a viñ smam chi'. **2** Axo viñaj Saúl chi', a d'a slac'anil Gabaa ay scam-pamento viñ, d'a yich jun te' granado b'aj stec'ji ixim trigo, 600 eb' soldado ajun yed' viñ. **3** Ajun viñaj Ahías yuninal viñaj Ahitob yed'nac viñ. Ayoch schaleca viñ yic sacerdoteal. A viñaj Ahitob chi' yuc'-tac sb'a viñ yed' viñaj Icabod. A viñaj Finees smam eb' viñ, yixchi-quin eb' viñ viñaj Elí, aton viñ ac'an-nac sacerdoteal d'a Silo.

Mañ yojtacoc viñaj Saúl yed' eb' soldado tato ix b'at viñaj Jonatán chi'. **4-5** A viñaj Jonatán chi', ayoch d'a spensar viñ sc'axpajec' d'a scam-pamento eb' filisteo chi'. Ay jun q'uen tenam scuch Boses d'a yichañ Micmas d'a stojolal norte, axo junxo q'ueen scuch Sene ay d'a yichañ Gabaa d'a stojolal sur. Ay jun nivan ch'olan d'a scal q'uen schab'il'. **6** Ix yalan viñaj Jonatán chi' d'a viñ ed'jinac syamc'ab' chi':

—A ticnaic coñ em d'a sat q'uen tic yic tzoñ q'uec'och d'a scam-pamento eb' ch'oc choñab'il chi'. Tope val ol colvaj Jehová qued'oc. Mañ ajaltacoclaj scolvaj qued'oc tato syal sc'ool, vach'chom mañ nivanoc co b'eyi, xchi viñ.

7 —Ichocab' ta' tato vach' tz'aj tza-na', añaej to tzac'an in och uj b'aj tzach b'ati, xchi viñ schecab' viñ chi'.

8 Ix yalan viñaj Jonatán chi':

—Coñ an, ayic ol oñ emc'och d'a yol ch'olan chi', ol co ch'oxan co b'a d'a eb'. 9 Tato ol yal eb' d'ayoñ, tañ-vejec ta', tato xchi eb', mañ ol oñ q'uelaj d'a b'aj ayec' eb' chi'. 10 Tato ol yal eb' jun, q'ueañeccot d'a tic, tato xchi eb', ol oñ q'ueoc. Icha chi' ol aj sch'oxan Jehová d'ayoñ to ol yac'och eb' d'a yol co c'ab', xchi viñ.

11 Axo yic ix sch'oxan sb'a eb', ix yalan eb' filisteo chi': Ilec nab' val yelta eb' hebreo d'a yoltac olan b'aj-tac c'ub'an, xchi eb'. 12 A val d'a jun rato chi' ix avajemta eb' d'a viñaj Jonatán yed' d'a viñ yed'nac viñ chi':

—Lemec, q'ueañeccot d'a tic, ay jun tas ol cal eyab'i, xchi eb' filisteo chi'.

Axo ix yalan viñaj Jonatán d'a viñ jun yed' chi':

—Ol ach q'ueñejez tzac'an vuuj, yujto a ticnaic ol yac'och eb' filisteo tic Jehová d'a yol co c'ab' a oñ israel oñ tic, xchi viñ.

13 Ix q'ue machaljoc eb' viñ. Axo yic ix q'uec'och eb' viñ, ix syamanoch viñaj Jonatán chi' smilancham eb' filisteo chi', axo viñ ed'jinac syam-c'ab' viñ chi' ix vach' milancham eb' maj cham sic'labil'. 14 A d'a jun b'ab'el oval chi', ay am junoc 20 eb' ix smilcham eb' viñ, ay am junoc chañe' ch'añil b'aj ix cham eb' chi'.

15 Masanil eb' filisteo ayec' d'a yol scampamento yed' eb' toñej sac-leminac yajeli yed' eb' najat ayel stañvej yed' pax eb' ayb'at yiñ'uelta sc'ael eb' israel chi', ix javi jun nivan xivc'olal d'a yiñ'eb'. Ix ec'pax jun nivan quixcab', yuj chi' ix te xivq'ue eb'.

16 Axo pax eb' ayoch smaclej yuj viñaj Saúl chi' d'a Gabaa d'a yol yic Benjamín, ix yilan eb' to ix q'ue som-naj eb' filisteo chi' smasanil, van sac-lempax eb'. 17 Yuj chi' ix yal viñaj Saúl chi' d'a eb' soldado icha tic:

—Sayec eyil eb' soldado, ol chec-lajoc machtac malaj, xchi viñ.

Axo ix checlaji to a viñaj Jonatán malaj yed' viñ tz'ic'an syamc'ab' viñ.

18 A d'a jun tiempoa chi' ayec' te' scaxail strato Jehová d'a scal eb' israel, yuj chi' ix yal viñaj Saúl chi' d'a viñaj Ahías:

—Ic'cot te' scaxail strato Jehová yic sco c'anb'ej d'ay, xchi viñ.

19 Yacb'an van slolon viñ yed' viñ sacerdote chi', ix te vach' somchaj-q'ue eb' filisteo chi', yuj chi' ix yal viñ d'a viñ sacerdote chi':

—Actej, mañxo ol co c'anb'ej d'a Jehová chi', xchi viñ.

20 A val d'a jun rato chi' ix smol-b'ej masanil eb' soldado viñaj Saúl chi', ix b'at eb' b'aj ayoch oval chi'. Axo yic ix c'och eb', ix yilan eb' to toxo ix te q'ue somnaj eb' filisteo chi', van smil-lancham sb'a eb'. 21 Ay juntzañ eb' israel ayxo tiempo yajec' yed' eb' filisteo chi', ayic ix yilan eb' tas van yuji chi', ix och eb' yed' viñaj Saúl yed' viñaj Jonatán chi'. 22 Ayic ix yab'anpax eb' israel ix b'at sc'ub'ejel sb'a d'a lum tzalquixtac d'a yol yic Efraín, to van yel eb' filisteo chi', ix cot eb', ix och eb' d'a spatic

eb!. 23 Ix och eb' d'a spatic eb' filisteo chi', masanto d'a yichaïb'at Bet-avén, icha chi' ix aj scolan choïab' Israel Jehová d'a jun c'u chi'.

Ix yac' sti' viñaj Saúl

24 A d'a jun c'u chi', ix te el yip eb' israel chi', yujto malaj juncoc eb' ix va yuj tas ix yal viñaj Saúl icha tic: Catab'ajocab' mach sva d'a jun q'uec'b' alil tic, ayic mantzac viq'uel yoval in c'ol d'a eb' ajc'ol tic, xchi viñ.

25 Ayic ix c'och eb' soldado d'a jun caltag te!, te ay noc' yal chab' ay d'a sat luum, 26 icha yel yoc a a', icha val chi' sb'ey noc' yal chab' chi', palta malaj val juncoc eb' ix yal yuc'an jab'oc noc', yujto ix xiv eb' d'a tas ix yal viñaj Saúl chi'. 27 A viñaj Jonatán maj yab'laj jun lolonel chi' viñ, yuj chi' ix slab'ejem jun te te' viñ yed'nac d'a scal noc' yalchab' chi', ix yac'anoch viñ d'a sti', ix te och yip viñ yuj jab' chi'. 28 Ix yalan jun viñ soldado d'a viñ:

—A viñ a mam ix yal viñ d'ayoñ icha tic: Tato ay juncoc mach ay jab'oc tas syab'lej, catab'ajocab'cani, yuj chi' lajanxoñej yel quip co masanil, xchi jun viñ soldado chi'.

29 Ix tac'vi viñaj Jonatán chi':

—A viñ in mam chi', te chuc tas syic'cot viñ d'a yib'añ co choñab' tic. A in tic, ix vab' val yoch vip yuj jab' noc' yalchab' ix vab'lej tic. 30 Ocxom masanil eb' soldado tic, tato ix sva jab'oc tas ix quic'canec' d'a eb' ajc'ol chi' eb', ec'tom val te nivan eb' filisteo chi' ix cham cuuj, xchi viñ.

31 A d'a jun c'u chi', ix och eb' israel d'a spatic eb' filisteo chi'. Ix syamoch eb' smilancham eb' d'a Micmas, masanto ix c'och eb' d'a Ajalón. Ix te el yip eb' israel chi'. 32 Yuj chi',

a jantac tas ix yiç'uec' eb' d'a eb' ajc'ol chi', aton noc' vacax, noc' calnel yed' noc' yunetac vacax, ix smilancham noc' eb' d'a sat luum, ix schi'an noc' eb' yed' schiq'uil. 33 Ay eb' ix b'at alan d'a viñaj Saúl icha tic:

—Van yoch smul eb' soldado d'a yichaïn Jehová, van schi'an noc' chib'ej eb' yed' schiq'uil, xchi eb'.

Yuj chi' ix yalan viñaj Saúl chi' icha tic:

—Ix och e mul d'a yichaïn Jehová. Yuj chi' b'aleccot juncoc q'uen nivan q'uen chi' d'a tic ticnaic. 34 Pucocab' ab'ix d'a scal eb' anima, syic'cot juncoc noc' svacax eb', ma juncoc scalnel eb', smilancham noc' eb' schi'a, mocab' schilaj noc' eb' yed' schiq'uil yic max och smul eb' d'a yichaïn Jehová, xchi viñ.

A d'a jun ac'val chi', junjun eb' ix ic'ancot junjun svacax, ma scalnel, ix smilancham noc' eb' schi'a. 35 Ix sb'oan jun altar viñaj Saúl chi' ta'. A jun tic b'ab'el altar ix sb'oq'ue viñ d'a yichaïn Jehová. 36 Ix lajvi chi', ix yalan viñ d'a eb' soldado icha tic:

—Coyec caq'uecxi oval yed' eb' filisteo d'a jun ac'val tic, ol quic'anec' masanil tastac ay d'a eb', masanto yic ol sacb'oc, ol co milcham eb' smasanil, mañxa juncoc pitzan ol canoc, xchi viñ.

Ix yalan eb' smasanil icha tic:

—Yic'ocab' icha tas tzal chi', xchi eb'.

Palta ix yalan viñ sacerdote icha tic:

—Ayic manto oñ b'atec, vach' ta sco c'anb'ej d'a Dios, xchi viñ.

37 Yuj chi' ix sc'anb'an viñaj Saúl chi' d'a Dios:

—¿Tom tzoñ b'atxi cac' oval yed' eb' filisteo? ¿Ol am ac'och eb' d'a yol co c'ab'? xchi viñ.

Palta maj tac'voclaj Jehová chi'
d'a viñ d'a jun ac'val chi'. **38** Yuj chi'
ix yalan viñ icha tic: Masanil ex yajal
ex, nitzeccot e b'a d'a tic, ol co c'an-
b'ani, mach ix och smul ticnaic.

39 Yujto svac' in ti' d'a Jehová co
Columal a öñ israel öñ tic, vach'chom
a viñ vuninal aj Jonatán ix och smul,
syal scham viñ, xchi viñaj Saúl chi'.

Malaj juncoc eb' d'a scal eb' sol-
dado ix tac'vi. **40** Yuj chi', ix yalanxi
viñ d'a eb' smasanil icha tic:

—Canañec e masanil d'a tic, ch'oc
ol in can a in tic yed' viñ vuninal aj
Jonatán, xchi viñ.

—A achñej tzala, xchi eb' soldado
chi'.

41 Ix yalan viñ icha tic:

—Mamin Jehová ach co Diosal,
¿tas yuj max ach tac'vi d'a viñ a
checab' tic? A ticnaic ayic ol och sor-
teo, tato a q'uen Urim tz'elta, syalec'ochi to a in, ma a viñ vuninal aj
Jonatán ix och smul, palta tato a
q'uen Tumim tz'elta, syalec'ochi to a
eb' a choñab' Israel tic ix och smul,
xchi viñ.

Axo ix aji, a d'a yib'añ viñaj
Jonatán yed' d'a viñaj Saúl ix emi,
axo eb' choñab', ix colchajcanel eb'.
42 Ix yalanxi viñaj Saúl chi' icha tic:

—Axo ticnaic jun, axoñej d'a
vib'añ yed' viñ vuninal tic tz'och sor-
teo, xchi viñ.

Axo ix aj jun, a d'a yib'añ viñaj
Jonatán chi' ix emi. **43** Yuj chi' ix yal
viñ d'a viñaj Jonatán chi' icha tic:

—Al d'ayin tas ix a c'ulej, xchi viñ.
Ix yalan viñaj Jonatán chi':

—Val yel ix vab'lej jab' noc' yal-
chab', toñej ix in lab'ejem jun te te'
d'a scal noc', ix in lec'ani, yuj chi' ina
in tic chamoc in ocab'i, xchi viñ.

44 Ix yalan viñaj Saúl chi' icha tic:

—Yac'ocab' och juncoc nivan yaela
Dios d'a vib'añ tato max ach chami,
xchi viñ.

45 Ix tac'vi eb' anima smasanil:

—Tocval ol co cha cham viñaj
Jonatán tic, yujto a yuj viñ, öñ col-
chaj a öñ israel öñ tic. Mañ smojoç
icha chi'. Yojtac Jehová co Diosal.
Val yel malaj juncoc xil sjolom viñaj
Jonatán tic ol em d'a sat luum. Yujto
a tas toxo ix elc'och ticnaic, a Dios ix
colvaj qued'oc, xchi eb'.

Icha chi' ix aj scolchajcanel viñaj
Jonatán chi' yuj eb' yetchoñab', yuj
chi' majxo chamlaj viñ. **46** Ix lajvi
chi', majxo b'atlaj viñaj Saúl yed' eb'
soldado spech eb' filisteo chi', yuj
chi' ix laj meltzaj eb' filisteo chi' d'a
schoñab'.

47 Atax yic ix ochcan viñaj Saúl
sreyaloc choñab' Israel, ix syamanoch
viñ yac'an oval yed' juntzañ choñab'
ajc'ool oyanoch d'a spatiactac viñ, aton
eb' aj Moab, eb' aj Amón, eb' aj Edom,
eb' viñ sreyal Soba yed' eb' filisteo. Ix
yac'ñej ganar viñ b'ajtac ix yac' oval.

48 A d'a junel ix smolb'ej masanil sol-
dado viñ, ix yac'an oval viñ yed' eb'
amalec. Icha chi' ix aj scolanel eb'
israel viñ d'a yol sc'ab' eb' ajc'ol tz'el-
c'an tastac ay d'a eb' israel chi'.

49 Ay oxvañ yuninal viñaj Saúl chi',
aton viñaj Jonatán, viñaj Isúi yed' pax
viñaj Malquisúa. Ay pax chavañ yisil
viñ, jun ix scuch Merab, aton ix
b'ab'el, axo ix schab'il, scuch Mical.

50 A ix yetb'eyum viñaj Saúl chi'
Ahinoam sb'i ix, yisil ix viñaj
Ahimaas. Axo viñ sat yajalil eb' sol-
dado viñ, Abner sb'i viñ, yuninal viñaj
Ner yicham viñaj Saúl chi'. **51** A viñaj
Cis smam viñaj Saúl chi' yed' viñaj Ner
smam viñaj Abner, yuninal eb' viñ
viñaj Abiel.

52 Yacb'an ayoch viñaj Saúl chi' reyal d'a scal eb' yetisraelal, ix yac'-ñeij oval viñ yed' eb' filisteo. Yuj chi' a eb' quelemtac jelan, te ay pax yip, ix och eb' d'a soldadoal yuj viñaj Saúl chi'.

Ix steneç' viñaj Saúl tas ix yal Jehová

15 ¹Ay jun c'ual ix yal viñaj Samuel d'a viñaj Saúl icha tic:

—A Jehová ix in checani ayic ix ach in sic'ancanoch reyal d'a Israel aton schoñab!. Yuj chi' cha ab' tas syal Jehová d'ayach. **2** A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: Ol vac'och yaelal d'a yib'añ eb' amalecita yujo yac'nac oval eb' yed' eb' israel ayic scotnac eb' d'a Egipto. **3** Yuj chi' ol ach b'at ac' oval yed' eb', tza satel eb' yed' tastac ay d'a eb', malaj junoc macañ b'aj tz'oc' a c'ool. Tza milcham masanil eb' vinac, eb' ix ix, eb' unin yed' eb' ato yalji yed' pax noc' vacax, noc' calnel, noc' camello yed' noc' b'uru, tza satel smasanil, xchi Jehová, xchi viñ d'a viñ.

4 Ix smolb'ej eb' soldado viñaj Saúl chi', ix sayan yil eb' viñ d'a Telaim. Ay 10 mil eb' soldado d'a yiñtilal Judá yed' 200 mil eb' yic juntzañxo yiñtilal Israel. **5** Ix lajvi chi', ix b'at viñaj Saúl chi' d'a choñab' Amalec, ix b'at sc'ub'anel sb'a viñ yed' eb' soldado d'a yol jun taquiñ melem. **6** Ix yalanb'at viñ d'a eb' quenita:

—Elañiec d'a scal eb' amalecita, yic mañ ol ex in satel yed' eb', yujo oc' -nac e c'ool d'a eb' quetisraelal ayic sjavinac eb' d'a tic, ayic spetoj eb' d'a Egipto, xchib'at viñ d'a eb'.

Elañchamel ix yiq'uel sb'a eb' quenita chi' d'a scal eb' amalecita chi'. **7** Ix c'och viñaj Saúl chi' yac'

oval yed' eb' amalecita chi', ix schanel yich viñ d'a Havila, masanto ix c'och viñ d'a Shur d'a smojonalxo Egipto d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Ix ac'ji ganar eb' amalecita chi' yuj eb'. **8** Ix syamancot viñaj Agag eb', aton viñ sreyal eb' amalecita chi'. Pitzan viñ ix syaman viñ eb'. Axo masanil juntzañxo eb' amalecita, ix miljicham eb'. **9** Palta a viñaj Saúl chi' yed' eb' soldado, maj smilchamlaj viñaj Agag chi' eb'. Maj smilpaxchamlaj noc' vacax eb' te vach', noc' calnel, noc' yunetac vacax te b'aq'uech, noc' yunetac calnel yed' juntzañiocxo tas-tac te ay stojol. Axo masanil tas malaj val yelc'ochi, ix satel eb' smasanil.

10 Ix yalan Jehová d'a viñaj Samuel icha tic:

11 Scus in c'ool yujo ix vac'och viñaj Saúl tic reyal, yujo tzin spatiquejcanel viñ, maj sc'anab'ajej viñ tas ix vala', xchi d'a viñ.

Ix cus sc'ool viñaj Samuel, yuj chi' pilan ac'val ix lesalvi viñ d'a Jehová.

12 Axo d'a junxo q'uiñib'alil, te ac'-valto ix b'at viñ yil viñaj Saúl chi'. Palta axo ix alchaj d'a viñ to ix b'at viñaj Saúl chi' d'a Carmel. Ata' ix sb'oq'ue jun monumento viñ yuj yic'anchaañ sb'a. Ix lajvi chi' ix b'at viñ d'a Gilgal. **13** Yuj chi' ix b'at viñaj Samuel chi' ta'. Axo ix c'och viñ, ix yalan viñaj Saúl chi' d'a viñ icha tic:

—Yac'ocab' svach'c'olal Jehová d'a ib'añ. Toxo ix in c'anab'ajej tas ix yala', xchi viñ.

14 —¿Tas yaj noc' calnel yed' noc' vacax svab' yoc' chi'? xchi viñaj Samuel chi'.

15 —A d'a choñab' Amalec ix cot noc', yujo a val noc' calnel te vach' ix yic'cot eb' soldado yed' noc' vacax yic ol och silab'il d'a Jehová co

Diosal. Axo masanil juntzañxo, ix co sateli, xchi viñ.

16 —Numan tzach aji. Ol val d'ayach tas ix yal Jehová d'ayin d'a q'uiq'ui d'ac'val, xchi viñaj Samuel chi'.

—Al an, xchi viñ.

17 Ix yalan viñaj Samuel chi' d'a viñ icha tic:

—A d'a yalañtaxo malaj elc'och a naani, palta ach och yajalil d'a masanil yiñtilal Israel. A Jehová ix ach ac'anoch sreyaloc co choñab' tic. **18** Ach schecanpaxb'at a satel juntzañ eb' amalecita malaj svach'il tas sc'ulej yed' masanil tastac ay d'a eb'.

19 ¿Tas yuj maj a c'anab'ajej tas ix yal Jehová d'ayach, ina to ix ic'cot tastac d'a eb' ajc'ol chi'? Te chuc tas ix a c'ulej d'a yichañ Jehová, xchi viñ.

20 Ix tac'vi viñaj Saúl chi':

—Maay, ix in c'anab'ajej tas ix yala', ix in xid'eq'ui, ix in c'anab'ajej tas ix schec in c'ulej. Ix vic'cot viñaj Agag sreyal eb' amalecita chi', ix in satanel masanil eb' anima ta'. **21** Axo eb' soldado ix ic'ancot noc' scalnel eb' yed' noc' vacax vach' d'a scal noc' to yovalil satjieli. Ix yic'ancot noc' eb', yic tz'ac'chaj noc' silab'il d'a Jehová co Diosal d'a Gilgal tic, xchi viñ.

22 Ix yalanxi viñaj Samuel chi':

Ste sztalaj Jehová tato sco c'anab'ajej tas syala', d'a yichañ juntzañ silab' sco ñustz'a d'ay. Yel xo te vach' tato sco cha cab' tas syala', d'a yichañ pax sco ñustz'a xepual noc' calnel d'ay.

23 Tato sco pitej co b'a d'a Jehová, lajan co mul icha smul eb' naumel lolonel.

Tato squic'chaañ co b'a, max co c'anab'ajej tas syala', lajan val

co mul icha smul eb' tz'em cuman d'a comon dios.

Yujto ix a patiquejel tas ix yal Jehová, yuj chi' ol ach spatiquejpaxel yed' a reyal tic, xchi viñ.

24 Ix tac'vi viñaj Saúl chi', ix yalan viñ:

—Yel toni, ix och in mul, maj in c'anab'ajej tas ix yal Jehová yed' tas ix al d'ayin, yujto ix in xiv d'a eb' soldado ajun ved'oc, ix in cha vab' tas ix yal eb'. **25** Elocab' d'a a c'ool to tzin ac' nivanc'olal yuj in mul ix ochi, meltzajañ ved'oc tzoñ och ejmelal d'a yichañ Jehová, xchi viñ.

26 —Mañ ol in meltzajlaj ed'oc, yujto ix a patiquejel tas ix yal Jehová, yuj chi' ol ach yiñ'uel d'a reyal d'a co choñab' Israel tic, xchi viñaj Samuel chi'.

27 Axo yic ix meltzaj viñaj Samuel chi' yalanxi, ix och yub'naj viñaj Saúl chi' d'a sti' spichul viñ, ix ñic'chaj yuj viñ. **28** Yuj chi' ix yal viñaj Samuel chi' d'a viñ icha tic:

—Icha val ix utej a ñic'chitan in pichul tic, icha chi' ol yutej Jehová yic'anel opisio d'a reyal d'a yol a c'ab', ol yac'anoch d'a yol sc'ab' junxo quetchoñab' ec'to vach' d'a ichañ. **29** Yovalil ol elc'och jun tic, yujto a Jehová squic'chaañ a oñ israel oñ tic, malaj b'aj syesej, malaj b'aj sq'uex spensar ichoc anima, xchi viñ.

30 Ix yalan viñaj Saúl chi'

—Yeltoni ix och in mul, palta elocab' d'a a c'ol tzach meltzaj ved'oc yic ay velc'och d'a yichañ eb' yajalil co choñab' yed' d'a yichañ eb' quetchoñab' smasanil. Meltzajañ ved'oc, tzoñ och ejmelal d'a Jehová co Diosal, xchi viñ.

31 Yuj chi' ix meltzaj viñaj Samuel chi' yed' viñ, ix och viñaj Saúl chi' ejmelal d'a yichañ Jehová. **32** Ix lajvi chi', ix yalan viñaj Samuel chi':

—Iq'ueccot viñaj Agag sreyal eb' Amalec chi' d'a vichañ, xchi viñ.

Ix te tzalaj viñaj Agag chi' ayic ix javi viñ d'a yichañ viñaj Samuel chi', mañxo ol chamlaj viñ snaani. **33** Ix yalan viñaj Samuel chi' d'a viñ:

—Yuj q'un espada tic tzijtum eb' ix ix, ix can d'a mañ uneal. Icha val ix ajcan eb' ix chi', icha chi' ol aj scan ix a nun, xchi viñ.

Maj yac' nivanc'olal viñ, ix scotac-xicanb'at viñaj Agag chi' viñ d'a yichañ Jehová d'a Gilgal chi'. **34** Ix lajvi chi' ix meltzaj viñ d'a Ramá, ix meltzajpax viñaj Saúl d'a spat d'a Gabaa. **35** Ayic pitzanto viñaj Samuel chi', majxo b'atlaj viñ yil viñaj Saúl chi', palta scus viñ yuj viñ. Ix cuspax Jehová yujo ix yac'och viñaj Saúl sreyaloc Israel.

Ix sic'chajoch viñaj David reyal

16 **1** Ix lajvi chi', ix yalan Jehová d'a viñaj Samuel chi' icha tic:

—¿B'aq'uii ol actej a cus yuj viñaj Saúl chi'? Maxtzac yal in c'ool to ol yac'riej yajalil viñ d'a choñab' Israel tic. A ticaic, ac' b'ud'joc noc' a ch'aac yed' aceite, tzach b'at d'a spat viñaj Isaí d'a Belén, yujo toxo ix in siq'uel jun viñ yuninal viñ yic tz'och reyal sq'uexuloc viñaj Saúl chi', xchi d'a viñ.

2 —¿Tas val tz'aj in b'ati? Ta syab' jun tic viñaj Saúl chi', tzam in smil-cham viñ, xchi viñaj Samuel chi'.

Ix tac'vei Jehová chi' d'a viñ:

—Ic'b'at junoc noc' cob'es vacax tzach b'ati, tzalani to ac'oj silab' d'a

Jehová tzach c'ochi. **3** Slajvi chi' tzavtan viñaj Isaí chi' yic schi'an noc' silab' chi' viñ. Ata' ol val d'ayach tas ol a c'ulej. A mach ol in ch'ox d'ayach, tza sic'caneli, tzac'anq'ue aceite d'a sjolom, xchi d'a viñ.

4 Ix sc'anab'ajan viñ tas ix yal Jehová chi'. Ayic ix c'och viñ d'a Belén, ix ul chaji viñ d'a xivc'olal yuj eb' yichamtac vinaquil choñab' chi', elañchamel ix sc'anb'ej eb' d'a viñ:

—¿Tas tzul a c'ulej mamin? ¿Vach' am tas tzul a c'ulej? xchi eb' d'a viñ.

5 —I', tzin javi vac' jun silab' d'a Jehová. B'oec e b'a icha yalan ley, ol ex b'at ved'oc yic sco chi'an jun silab' tic, xchi viñ.

Ix yalanpax viñ d'a viñaj Isaí yed' d'a eb' viñ yuninal to sb'o sb'a eb' viñ icha yalan ley yic schi'an noc' silab' chi' eb' yed' viñ. **6** Ayic ix c'och viñaj Isaí yed' eb' viñ yuninal chi', elañchamel ix yiloch viñaj Eliab viñaj Samuel chi', ix snaan viñ: Tecan a jun viñ tic ix siq'uel Jehová, xchi viñ.

7 Ix yalan Jehová d'a viñ: Mañ ach och q'uelan chajtil yilji jun viñ tic, mañ iloch steel viñ, yujo mañoclaj viñ tic. A eb' anima, a chajtil yilji eb' anima, a syiloch eb', palta a in xo tic, a spensar eb' svilochi, xchi d'a viñ.

8 Ix lajvi chi', ix yic'ancot junxo viñ yuninal viñaj Isaí chi' scuchan Abinadab d'a yichañ viñ, palta ix yalanxi viñ:

Mañoclaj junxo viñ tic sic'b'ilel yuj Jehová, xchi viñ.

9 Ix yic'ancot junxo viñ yuninal viñaj Isaí chi' scuchan Sama d'a yichañ viñ, ix yalanxi viñ:

—Mañoclaj junxo viñ tic ix siq'uel Jehová, xchi viñ.

10 Ix ec'chaj eb' viñ yuninal viñaj Isaí chi' yucvafil d'a yichañ viñ.

Malaj junoc eb' viñ tic ix siq'uel Jehová, xchi viñ. **11** Yuj chi' ix sc'anb'an viñ d'a viñaj Isaí chi':

—¿Tom añej eb' viñ uninal tic? xchi viñ.

—Ayto junxo viñ tzac'an unin, aycanb'at viñ tañvoj calnel, xchi viñaj Isaí chi'.

—Ac'b'at yic'umal viñ an, tato max ja viñ, mañ ol oñ valaj, xchi viñaj Samuel chi'.

12 Ix schecanb'at yic'umal junxo viñ yuninal viñaj Isaí chi'. Axo ix javi viñ, ix yilanoch viñaj Samuel chi', chacpulinac yilji viñ, te vivo yilji yol sat viñ, te vach' snivanil viñ.

A val d'a jun rato chi' ix yalan Jehová d'a viñaj Samuel chi':

—Aton viñ tic, ac'q'ue aceite d'a sjolom viñ, xchi.

13 Ix lajvi chi', ix yic'ancot noc' sch'aac viñaj Samuel chi', aton b'aj ayem aceite. D'a yichañ eb' viñ yuc'tac viñ chi' smasanil ix yac'q'ue aceite viñaj Samuel chi' d'a sjolom viñ. A viñ chi' David sb'i viñ. Atax d'a jun c'u chi' ix och Yespíritu Jehová d'a viñ. Axo yic ix lajvi sva eb', ix meltzajxi viñaj Samuel chi' d'a Ramá.

Ix munlaj viñaj David yed' viñaj Saúl

14 Ix yiq'uel Yespíritu Jehová d'a viñaj Saúl, axo jun espíritu chuc ix ac'jicanoch d'a viñ, ste ixtaj val viñ yuuj. **15** Yuj chi' ix yal eb' viñ schecab' viñ:

—Mamin rey, a tas tzach ic'ani tecan a junoc espíritu chuc ix ac'jioch d'ayach yuj Dios yic tzach yixtani. **16** Yuj chi' schaocab' a c'ool, tzoñ b'at a oñ a checab' oñ tic co say

junoc viñ syal schalan te' arpa, yic vach' a tzach yixtan jun espíritu chi', schalan te' arpa chi' viñ, icha chi' tz'aj sb'ozi a c'ool, xchi eb' viñ.

17 —Ixiquec an, a junoc viñ te jelan schalan te' tzeyic'coti, xchi viñaj Saúl chi'.

18 Ix yalan jun viñ yetb'eyum eb' viñ ayec' chi' icha tic:

—Ay val jun viñ vojtac a in tic, yuninal viñ viñaj Isaí aj Belén, te vach' schalan te' arpa chi' viñ, añej-tona' te vach' viñ d'a oval. Te ay spensar viñ sloloni, vach' yiljipax snivanil viñ. Ayoch Jehová yed' viñ squila', xchi viñ.

19 Yuj chi', ix yac'b'at schecab' viñaj Saúl d'a viñaj Isaí chi', ix yalanb'at viñ: Ac'cot viñ uninal aj David d'ayin, viñ stañvan noc' a calnel, xchib'at viñ. **20** Ix sc'anab'ajej viñaj Isaí chi', ix yac'ancot viñaj David chi' viñ d'a viñaj Saúl chi'. Ix yac'ancot jun noc' b'uru viñ yed' viñ, cuchb'il jun icatzil pan yuj noc' yed' jun tz'uum ayem vino d'a yool yed' pax jun noc' yune' chiva. **21** Ayic ix javi viñaj David d'a viñaj Saúl chi', ix ochcan viñ schecab'oc viñ. Te xajan ix aj viñ, ix yac'anoch viñ viñaj Saúl chi' yic'umaloc syamc'ab' yic oval. **22** Ix yac'anb'at jun schecab' viñaj Saúl chi' d'a viñaj Isaí, smam viñaj David chi', ix yalanb'at viñ icha tic: Elocab' d'a a c'ool to scan viñaj David tic ved'oc, yujte te vach' viñ d'ayin svila', xchib'at viñ.

23 Ayic tz'ixtaj viñaj Saúl chi' yuj jun espíritu chuc ayoch chi' d'ay, tz'och ijan viñaj David chi' schalan te' arpa chi'. Ayic syab'an jun chi' viñaj Saúl chi', tz'el jun espíritu chuc chi' d'a viñ, vach' tz'ajxi sc'ol viñ syab'i.

Ix cham viñaj Goliat yuj viñaj David

17 **1** Ay jun c'u, ix smolb'ej sb'a eb' filisteo d'a Soco, d'a yol yic Judá, yic syac'an oval eb' yed' eb' israel. Ix sb'o scampamento eb' d'a Efes-damim, d'a snañal Soco chi' yed' Azeca. **2** Añejtona' pax viñaj Saúl, ix smolb'ejpx sb'a viñ yed' eb' yetisraelal d'a sch'olanil Ela, yic smacan sat eb' filisteo chi' eb'. **3** Ayec' eb' filisteo chi' d'a jun tzalan, axo d'a junxo tzalan ayec' eb' israel chi'. Ay jun ch'olan aycan d'a snañal eb'. **4** Ix elta jun viñ soldado d'a scal eb' filisteo chi', te nivan yelc'och viñ d'a scal eb', te chaañ steel viñ, ay am oxeoc metro steel viñ, Goliat sb'i viñ, aj choñab' Gat viñ. **5** A d'a sjolom viñ ayq'ue jun q'uen xumpil nab'a bronce, axo pax d'a sñi' sc'ol viñ ayoch jun q'uen coraza nab'a bronce paxi. Ay am oyeoc arroba yalil jun q'uen coraza chi'. **6** Aypaxoch q'uen bronce d'a sat spenec viñ, yed'nac q'uen cotac lanza viñ d'a yich spatic. **7** Axo ste'al yoc q'uen slanza viñ yed'nac chi', te nivan spatic, axo q'uen hierro ayoch d'a sñi', ec'to 13 libra yalil. Axo d'a yichañ viñ b'ab'el sb'at viñ ed'jinac smaclab' jul-lab'. **8** Sjavi tec'tec' viñ d'a yichañ eb' soldado israel, te chaañ tz'avajq'uenta viñ, syalan viñ:

—¿Tas yuj d'a stzolal tzex comon ajelta eyac'an oval? A in tic filisteo in, a exxo soldado ex viñaj Saúl. A ticnaic, siq'uequelta junoc vinac d'a e cal chi', yic tz'emta viñ yac' oval ved'oc. **9** Tato stechaj yac'an oval ved'oc, tato tzin smilchamoc, a oñ tic ol oñ ochcan e checab'oc, palta tato a in tzin milcham jun viñ chi' jun, a exxo tzex ochcan co checab'oc.

10 Tato ay junoc vinac d'a e cal a ex israel ex tic scot yac' oval ved' ticnaic, cotocab'i, ol cac'an oval, xchi viñ filisteo chi'.

11 Ayic ix yab'an viñaj Saúl yed' masanil eb' soldado tas ix yal viñ chi', ix te tac sc'ol eb' yuj xivelal.

12 A d'a yol stienpoal viñaj Saúl chi', ay jun viñ d'a Belén d'a yol yic Judá scuchan Isaí, te icham vinacxo viñ, vajxacvañ yuninal viñ. A d'a scal eb' viñ chi' ay jun viñ scuchan David. **13-14** Ay oxvañ yuninal viñaj Isaí chi' ayoch soldadoal yuj viñaj Saúl chi', a viñaj Eliab b'ab'el, schab'il viñaj Abinadab, yoxil viñaj Sama. Slajvub' uninxo viñaj David chi'. **15** A viñaj David chi', ay b'aj xid'ec' viñ b'aj ay viñaj Saúl chi', smeltzajxi viñ d'a Belén yic sb'at stañvan noc' scalnel viñ smam viñ chi'.

16 A viñ filisteo chi', junjun q'uiñib'alil yed' junjun yemc'ualil ayul viñ sb'uchan eb' israel chi'. **40** c'ual ix sc'ulej viñ icha chi'.

17 Ay jun c'u ix yal viñaj Isaí chi' d'a viñaj David chi':

—Ic'b'at ox almuloc ixim trigo tic yed' lajuñeoc ixim pan, b'at ilan eb' viñ uc'tac chi'. **18** Tzic'anb'at lajuñeoc noc' queso d'a viñ yajalil eb' viñ uc'tac chi'. Tzilani tato vach' sc'ol eb' viñ uc'tac chi'. Tzic'ancot junoc tas sch'oxnab'iloc tato yel vach' sc'ol eb' viñ, xchi viñ.

19 A d'a sch'olanil Ela ayec' viñaj Saúl yed' eb' yuc'tac viñaj David chi' yed' masanil eb' soldado israel yic syac' oval eb' yed' eb' filisteo chi'.

20 Ayic ix sacb'inaj d'a junxo c'u, ix yac'ancan noc' scalnel viñaj David chi' d'a junxo stañvumal, ix b'at viñ, ix yic'anb'at tastac ix scheç viñ smam viñ chi' yic'b'ati. Ayic ix c'och viñ d'a

scampamento eb' soldado israel chi', vanxo sb'at eb' yac' oval chi', van yel yav eb' sb'at eb'. **21** Ix sb'oanoch tzolan sb'a eb', añaeja' ichapax chi' ix yutej sb'a eb' filisteo chi'. **22** D'a elaañchamel ix yac'can tastac yed'nac viñaj David chi' ab'enal d'a junoc eb' stañvan scampamento eb', ix b'at viñ b'aj tzolanoch eb' chi', ix sc'anb'an viñ tas yaj eb' viñ yuc'tac chi'.

23 Ayic van slolon viñ yed' eb', ix elixta viñ filisteo aj choñab' Gat chi', viñ nivan yelc'och d'a scal eb' yet-filisteoal chi', ix syamanxioch viñ sb'uchan eb' israel chi' icha d'a jun-jun c'u. Ix yab' viñaj David chi' masanil tas ix yal viñ chi'.

24 Ayic ix yilan viñ filisteo chi' eb' israel chi', ix te xivq'ue eb', ix el lem-naj eb' d'a viñ. **25** Ay eb' ix alani: Ina viñ ix elta d'a scal eb' filisteo chi', sb'uchvaj viñ d'ayoñ a oñi israel oñi tic. Ix yal viñ rey, tato ay mach syac' ganar smilancham jun vinac tic, te nivan b'eyumal ol yac' viñ d'ay, syac'anpax ix yisil viñ yetb'eyumoc, axo eb' sc'ab' yoc maxtzac stuplaj eb' d'a viñ rey chi', xchi eb'.

26 Ix sc'anb'an viñaj David d'a eb' ayec' d'a stz'ey:

—¿Tas tz'ac'ji d'a junoc mach tz'ac'an ganar smilancham viñ filisteo chi', yic syactej viñ oñi sb'uchani? ¿Tas yaj jun viñ ch'oc choñab'il chi', yuj chi' sb'uchvaj viñ d'a eb' soldado yic Dios Pitzan? xchi viñ.

27 Ix yalanxi eb' icha ix yutej yalan d'a sb'ab'elal tas tz'ac'ji d'a junoc mach smilancham jun viñ ajc'ol chi'. **28** Ayic van sc'anb'an viñaj David chi' d'a eb' ix alan chi', ix yab'an viñaj Eliab viñ yuc'tac viñ, ix te cot yoval viñ, ix yalan viñ icha tic:

—¿Tas tzul a c'ulej d'a tic? ¿Mach ix ac'can yil jayvañ noc' a calnel d'a tz'inan luum chi'? Vojtac to nivan elc'och a naani, palta chuc a pensar, toñej tzul il tas tz'aj yoch oval tic, xchi viñ.

29 —¿Tom ay tas van ex vutan jun? ¿Tom ay yovalil in c'anb'an? xchi viñaj David chi'.

30 Ix lajvi chi', ix b'at sc'anb'an viñ d'a junxo viñ. Añaeja' icha chi' ix yutej junxo viñ chi' yalan d'a viñ. **31** Axo eb' ix ab'an tas ix yal viñaj David chi', ix b'at eb' yal d'a viñaj Saúl chi', yuj chi' ix avtaj viñaj David chi' yuj viñ. **32** Ix yalan viñ d'a viñaj Saúl chi':

—Mamin, mocab' chab'ax a c'ool yuj jun viñ filisteo chi'. Ol in b'at a in a checab' in tic, ol vac' oval yed' viñ, xchi viñ.

33 —Max yal-laj a b'at ac' oval yed' jun viñ filisteo chi', yujto quelem unin ach, palta a jun viñ chi', toxonton ac'um oval viñ yictax ix cotoch viñ quelemal, xchi viñaj Saúl chi'.

34 Ix tac'vi viñaj David chi' icha tic:

—A in a checab' in tic, ayic tzin tañvan noc' scalnel viñ in mam, ay b'aj sjavi noc' choj, ma noc' oso yic tzul yic'anb'at noc' calnel chi' noc', **35** tzin b'at d'a spatic noc', tzin toc'anec' noc' calnel chi' d'a noc'. Tato scot noc' d'ayin, tzin och yub'-naj d'a yalañ sti' noc', tzin milan-cham noc'. **36** Yuj chi', taxoñej a junoc noc' choj, ma junoc noc' oso, schamñeñ noc' vuuj. Icha chi' ol vutej jun viñ ch'oc choñab'il chi'. ¿Tas yuj sb'uchvaj viñ d'a eb' soldado yic Dios Pitzan? **37** A Jehová tzin colan d'a noc' choj yed' d'a noc' oso chi', añaeja'

ol in colan d'a jun viñ filisteo chi', xchi viñ.

Ix yalan viñaj Saúl chi' d'a viñ:
—Ixic an, aocab' Jehová ol och ed'oc, xchi viñ.

38 Elañchamel ix yiñ'uel spichul viñaj Saúl yic oval ayoch yuuj, ix schecan viñ ac'jococh d'a viñaj David chi'. Ix ac'jiq'ue jun q'uen xumpil nab'a bronce d'a sjolom viñ, ix ac'-jipaxoch jun q'uen coraza d'a sñi' sc'ol viñ. **39** Ix lajvi chi', ix yac'anoch jachan q'uen espada viñ d'a snañal, ix yac'lan viñ sb'eyi. Maj yal-laj sb'ey viñ yed'oc, yujo mañ c'ajanoc viñ. Yuj chi' ix yal viñ d'a viñaj Saúl chi'.

—Max yal-laj in b'ey yed' juntzañ tic, mañ in c'ajanoclaj yed'oc, xchi viñ.

Yuj chi' ix yiñ'uel masanil juntzañ chi' viñ d'ay, ix b'at viñ b'ian. **40** Añe jun te' sc'ococh viñ ix yic'a', ix sic'an-q'ue oye' c'olan q'uen q'ueen viñ d'a sti' a a', ix yac'anem q'uen viñ d'a yol jun syune' pa, yed'nac jun ch'añ mej-meech viñ, ix snitzanb'at sb'a viñ d'a slac'anil jun viñ filisteo chi'. **41** Añeja' jun viñ filisteo chi', ix snitzcot sb'a viñ d'a slac'anil viñaj David chi', b'ab'el jun viñ ed'jinac smaclab' jul-lab' viñ yuuj. **42** Ayic ix iljicot viñaj David chi' yuj jun viñ filisteo chi', ix yilan viñ to te vach' yilji snivanil viñ, palta malaj yelc'och viñ d'a viñ, yujo quelem unin viñ. **43** Ix yalan viñ icha tic d'a viñaj David chi':

—¿Tom tz'l'i in tzila' yuj chi' tzach cot d'ayin yed' te' a te' chi'? xchi viñ.

Ix syamanoch viñ scatab'an viñaj David chi' d'a sb'i sdiosal. **44** Ix yalan viñ:

—Cotañ d'a tic, ol vac' a chib'ejal schib'at noc' ostoc yed' noc' chium noc', xchi viñ d'a viñ.

45 Ix tac'vi viñaj David chi' icha tic:

—A ach tic tzach cot ac' oval ved'oc yed' q'uen espada yed' q'uen a lanza yed' pax q'uen a cotac lanza. A inxo tic tzin javi vac' oval ed'oc yed' spoder Jehová Yajal d'a Smasanil, aton co Diosal a oñ soldado israel oñ tic, aton malaj yelc'och alani. **46** A ticnaic, a Jehová ol ach ac'anoch d'a yol in c'ab'. Ol ach in milchamoc, ol in xicanel a jolom. Ol vac'anpx snivanil eb' etchoñab' tic schib'at noc' ostoc yed' noc' chium noc'. Icha chi' ol aj yojtacanel masanil anima d'a yolyib'añq'uinal tic to a co Diosal a oñ israel oñ tic, Dios d'a val yel.

47 Masanil eb' anima molanec' tic, ol nachajel yuj eb' to mañoc q'uen espada, mañoc q'uen lanza syac'lab'ej Jehová yic scolanel eb' schoñab'. A jun oval tic yic Jehová, a' ol ex ac'anoch d'a yol co c'ab', xchi viñ d'a viñ.

48 Ix cot viñ filisteo chi' d'a yichañ viñaj David chi', añeja' viñaj David chi' elañchamel ix b'atpax viñ d'a yichañ viñ. **49** Ix yac'anemb'at sc'ab' viñaj David chi' d'a yol spa, ix yic'an-q'ueeta jun q'uen q'ueen viñ, ix yac'anoch q'uen viñ d'a yol smejme-ech chi', ix sjulan q'uen viñ. A val d'a snañal sat viñ filisteo chi' ix och q'ueen, ix can ch'apnaj q'uen d'a snañal sat viñ chi', ix telvi viñ, lachan ix aj viñ d'a sat luum. **50** Icha chi' ix aj yac'ji ganar viñ yuj viñaj David chi'. Añej yed' jun c'olan q'uen q'ueen yed' jun ch'añ mejmeech ix milji viñ yuj viñ. Malaj yespada viñaj David chi', **51** yuj chi' ix b'at lemnej viñ b'aj ayec' viñ filisteo chi', ix yic'anq'ueeta q'uen yespada viñ viñ d'a yol yatut. A yed' q'ueen ix xiquel sjolom viñ filisteo chi' viñ.

Ayic ix yilan eb' filisteo to toxo ix cham jun viñ nivan yelc'och d'a scal eb' chi', ix el lemnaj eb'.
52 Axo yic ix yilan eb' soldado Israel yed' eb' yic Judá, ix el yav eb', ix b'at eb' d'a spatic eb' filisteo chi', masanto ix c'och eb' d'a sti' choñab' Ecrón. D'a masanil yoltac b'e sb'atñej d'a Saaraim, sc'och d'a Gat yed' d'a Ecrón chi', toxoñej tel-tumb'a ix ajcan snivanil eb' soldado filisteo schami.

53 Ix lajvi sb'at tzac'an eb' israel d'a spatic eb' filisteo d'a juntzañ lugar chi', ix meltzaj eb' yiq'uelta masanil tastac ay d'a yol scam-pamento eb' filisteo chi'. **54** Ix yic'anq'ue sjolom jun filisteo chi' viñaj David chi', ix yic'anb'at viñ d'a Jerusalén. Ix yic'anpaxel q'uen syamc'ab' viñ filisteo chi' viñ, ix yac'anoch q'uen viñ d'a yol smantiado.

55 Ayic ix yilan viñaj Saúl sb'at viñaj David yac' oval yed' viñ filisteo chi', ix sc'anb'an viñ d'a viñaj Abner, yajalil eb' soldado:

—Abner, ¿mach smam jun viñ quelem tic? xchi viñ.

56 Mamin rey, mañ vojtacoclaj, xchi viñaj Abner chi'.

—Scan d'a yol a c'ab' a c'an-b'ani mach ay yic viñ, xchi viñ rey chi'.

57 Ayic van smeltzaj viñaj David chi', ayic toxo ix chamcan viñ filisteo chi' yuj viñ, yed'nac sjolom viñ chi' viñ, axo viñaj Abner ix ic'anb'at viñ d'a viñaj Saúl chi'. **58** Ix sc'anb'an viñaj Saúl chi' d'a viñ:

—Ach quelem, ¿mach a mam? xchi viñ. Ix tac'vi viñaj David chi':

—Yuninal in viñaj Isaí, viñ a checab' cajan d'a Belén, xchi viñ.

Ix yamigoej sb'a viñaj David yed' viñaj Jonatán

18 **1** Ayic ix lajvi slolon viñaj David yed' viñaj Saúl chi', axo viñaj Jonatán yuninal viñaj Saúl chi', te vach' ix yil viñaj David chi' viñ icha val syutej syailan sb'a.
2 Añeja' viñaj Saúl chi', a d'a jun c'u chi', ix yac'canoch yopisio viñaj David chi' viñ, majxo yac'laj meltzaj viñ viñ d'a spat smam. **3** Ix yac' sti' viñaj Jonatán d'a viñaj David chi' to vach' ol yil-laj sb'a eb' viñ d'a masanil tiempo, yujto te xajan viñaj David chi' yuj viñ. **4** Ix yic'anpaxel masanil spichul viñaj Jonatán yic oval ayoch yuuj, ix yac'an viñ d'a viñaj David chi' yed' q'uen yespada, jul-lab' yed' cincho ayoch d'a snañal viñ.

5 Masanil b'aj ix checji viñaj David yuj viñaj Saúl chi' d'a oval, te vach'nej ix elc'och viñ, yuj chi' ix ac'jioch viñ yajalil d'a jun macañ eb' soldado. Yuj chi' ix te tzalaj eb' soldado yed' eb' ayoch yopisio yuj viñaj Saúl chi'.

Ix chichon sc'ol viñaj Saúl d'a viñaj David

6 Ayic ix jax eb' soldado smasanil d'a oval, ayic toxo ix chamcan viñ filisteo yuj viñaj David chi', ix laj elta eb' ix ix d'a junjun choñab' yic schaan eb' ix sjavi viñaj rey Saúl chi'. Sq'ue chennaj eb' ix tz'elta eb' ix, stziñan q'uen spandereta eb' ix yed' q'uen splatillo. **7** Van sb'itan eb' ix tz'elta eb' ix, syalan eb' ix icha tic:

Smilal eb' ajc'ool ix smilcham viñaj Saúl.

Lajlajuï miltac ix smilcham viñaj David, xchi eb' ix.

8 A jun chi', te ya ix och ix yab' viñaj Saúl chi', yuj chi' ix chichon-q'ue sc'ool viñaj, ix yalan viñaj:

—Ste ic'jivalchañ viñaj David d'a vichañ, yuj chi' syal eb' ix ix tic to lajlajuñ miltac ix smilcham viñaj, a inxo tic jayeñej mil ix in milchamoc. Jab'xoñej val yoch viñaj tic reyal in q'uxuloc, xchi spensar viñaj chi'.

9 Atax ta' ix ochcan chi'an sc'ol viñaj d'a viñaj David chi'.

10 Axo d'a junxo c'u, ix och jun espíritu chuc yuj Jehová d'a viñaj Saúl chi', ix och locoax viñaj d'a sdespacho, ix och ijan viñaj David schalan te' arpa, ichataxon sc'ulej, yed'q'ue jun q'uen lanza viñaj Saúl chi'. **11** Ix cot val numnaj d'a sjolom viñaj ix yila', ix sjulanoch q'uen slanza viñaj chi' d'a viñaj David chi', yic tz'ochcan ch'apnaj viñaj yed' q'uen d'a sat pat chi' snaan viñaj, palta chael ix scol sb'a viñaj David chi'.

12 Ix xivq'ue viñaj Saúl d'a viñaj David chi', yujto a Jehová ayoch yed' viñaj David chi', axo pax yed' viñaj jun, mañxo ayoc ochlaj Jehová chi'.

13 Yuj chi', mañxooc d'a spat viñaj chi' ix munlaj viñaj David chi', palta to ix yiqluel viñaj viñaj d'a stz'ey. Ix yac'anoch viñaj viñaj yajalil d'a jun mil eb' soldado, aton viñaj ed'jinac eb' ayic ix xid'ec' eb' d'a oval. **14** Yalñeñ b'aj ix ec' viñaj David chi', vach'fieñ tz'aj yelc'ochi, yujto a Jehová ayoch yed' viñaj. **15** Yuj chi' ix te vach' xiv viñaj Saúl chi' d'a viñaj. **16** Masanil eb' israel yed' eb' aj Judá, te xajan viñaj David chi' yuj eb'. Ste tzalaj eb' yed' viñaj yujto a viñaj scuchb'an eb' d'a oval.

17 Ix lajvi chi', ix yalan viñaj Saúl d'a viñaj David chi':

—Svac' ix b'ab'el visil scuchan Merab etb'eyumoc, añañej to jelanñeñ

tzutej a b'a d'a oval, tzac'an oval cuj a oñ schoñab' oñ Jehová tic, xchi viñaj.

Ix sna viñaj Saúl icha chi' yujto malaj sgana viñaj yoch smul smilan viñaj David chi', vach' ama tato a eb' filisteo smilan viñaj snaan viñaj.

18 Ix tac'vi viñaj David chi':

—Mamin rey, malaj jab'oc velc'ochi, mañ nivanoclaj yelc'och in mam yed' eb' in c'ab' voc d'a scal eb' quetisraelal yic tzin och a ñi'oc, xchi viñaj.

19 Axo yic ix c'och stiempoal yac'an ix yisil viñaj Saúl chi' yetb'eyumoc viñaj, aton ix Merab, axo d'a viñaj Adriel aj Mehola ix yac' ix viñaj.

20 Axo junxo ix yisil viñaj scuchan Mical, te ay sgana ix d'a viñaj David chi'. Ayic ix yab'an viñaj Saúl chi' icha chi', te vach' ix yab' viñaj. **21** Yuj chi' ix snaan viñaj to ol yac' junxo ix yisil viñaj chi' yetb'eyumoc viñaj David chi', yic vach' yuj ix ol miljoccham viñaj David chi' yuj eb' filisteo. Ix yalan viñaj Saúl d'a viñaj David d'a schaelal:

—A ticnaic, val yel ol ach och in ñi'oc, xchi viñaj.

22 Ix stz'acan yal viñaj d'a eb' viñaj ayoch d'a yopisio yuuj:

—Tzex lolon yed' viñaj David e ch'ocoj, tzeyalan d'a viñaj icha tic: A viñaj rey, tzach ste xajanej viñaj, tzach co xajanejpax a oñ tic. Yuj chi' ach ochocab' sñi'oc viñaj rey chi', xe chi d'a viñaj, xchi viñaj Saúl chi'.

23 Ix b'at eb' viñaj ay yopisio chi' yal juntzañ chi' d'a viñaj David chi', ix tac'vi viñaj d'a eb' icha tic:

—Am e naani to secojzac voch sñi'oc viñaj rey chi', ina to meb'a' in, malaj jab'oc velc'ochi, xchi viñaj.

24 Ix lajvi chi', ix b'at eb' schecab' viñaj Saúl chi' yal d'ay, tas ix aj yalan

viñaj David chi'. **25** Ix yalanxi viñaj Saúl chi' d'a eb' ay yopisio chi':

—Alec d'a viñ, max stuplaj ix visil tic viñ icha sb'eyb'al eb' anima, añej syic'cot 100-oc sjolom svinaquil eb' viñ filisteo viñ d'ayin. Icha chi' tz'aj in pacan in b'a d'a eb' vajc'ol chi', xe chi d'a viñ, xchi viñ rey chi'. Icha chi' ix yutej viñ rey chi' yalani yic smiljicham viñaj David chi' yuj eb' filisteo chi'.

26 Ix b'atxi eb' ay yopisio chi' yal d'a viñaj David chi'. Ix schaan sc'ol viñ yoch sñi'oc viñ rey chi'. Ayic manto c'ochlaj sc'ual, **27** ix b'at viñaj David chi' yed' eb' soldado, ix smilancham 200 eb' viñ filisteo viñ. Tz'acan ix yic'cot sjolom svinaquil eb' viñ viñ d'a viñaj Saúl chi' yic tz'ochcan viñ sñi'oc viñ. Ix lajvi chi', ix yac'an ix Mical yisil viñaj Saúl chi' yetb'eyumoc viñ.

28 Ix nachajel yuj viñaj Saúl chi', ix yilan viñ to a Jehová ayoch yed' viñaj David chi', ix yilanpax viñ to te xajan viñ yuj ix Mical chi', **29** yuj chi' ix te vach' xivq'ue viñ d'a viñ, ix te vach' och viñ ajc'olal d'a viñ. **30** A eb' filisteo ix te ochñej eb' yac' oval yed' eb' israel, palta a viñaj David chi', te jelan viñ d'a oval d'a yichañ juntzaïxo eb' yetyajalil soldado viñaj Saúl d'a juntac el, yuj chi' ix te b'inaj viñ.

Sgana viñ rey smilcham viñaj David

19 **1** Ix yalan viñaj Saúl d'a viñaj Jonatán yed' d'a eb' ay yopisio to smilcham viñaj David eb'. Palta te xajan viñaj David chi' yuj viñaj Jonatán chi', **2** yuj chi' ix yalan viñ d'a viñ icha tic:

—Van snaan viñ in mam ach smilchamoc. Yuj chi' te lista tzutej a b'a

q'uib'an, tza c'ub'ejel a b'a d'a junoc b'aj te c'ub'eltac. **3** Yujto a q'uib'an chi', tzin b'at yed' viñ in mam chi' d'a slac'anil b'aj ayach ec' chi', svalan d'a viñ uuj, tzaxo val d'ayach tas tz'aj yalan viñ, xchi viñ.

4 Ix yalan viñaj Jonatán d'a viñ smam chi' yuj tastac vach' sc'ulej viñaj David chi' icha tic:

—Mamin, mañ vach'oc tato tzach och ajc'olal d'a viñaj David a checab', yujto malaj b'aj tz'och smul viñ d'ayach, yujto nivan tas vach' ix ic' d'a spatic viñ. **5** Ix ila' to ix sb'ec sb'a viñ schami ayic ix smilancham viñ filisteo viñ, icha chi' ix aj scolchaj co choñab' tic yuj Jehová. A jun chi' ix il val. Ix ach te tzalaji. ¿Tas yuj tza na' a milcham viñ, ina to malaj jab'oc smul viñ d'ayach? xchi viñ.

6 Ix scha yab' viñaj Saúl chi' tas ix yal viñaj Jonatán chi', ix yalan viñ:

—Tic svac' can in ti' d'a yichañ Jehová to mañ ol in milcham viñ, xchi viñ.

7 Ix lajvi chi' ix avtaj viñaj David chi' yuj viñaj Jonatán chi', ix yalan viñ tas ix aj yalan viñ smam chi' d'ay. Ix yic'anb'at viñaj David chi' viñ d'a yichañ viñ smam chi', ix ochxi viñ d'a yopisio d'a stz'ey viñaj Saúl chi'.

8 Ix lajvi chi', ix ochxi oval junelxo yed' eb' filisteo, ix elixta viñaj David chi' yac' oval yed' eb', te nivan eb' ix smilcham viñ, yuj chi' ix el lemnaj eb' d'a viñ. **9** Axo pax viñaj Saúl chi', ix ochxi jun espíritu chuc d'a viñ yuj Jehová. C'ojoanem viñ d'a yol spat, yed'nacq'ue q'uen slanza viñ, axo viñaj David chi' van schalan te' arpa viñ d'a yichañ viñ rey chi'. **10** Ix yic'anchañañ q'uen slanza viñ rey chi', ix sjulanoch q'uen viñ d'a viñaj David yic tz'ochcan ch'apan viñ d'a sat pat

chi' yuj q'uen yalani, palta ix scol sb'a viñaj David chi', yuj chi' ix b'atcan ch'apan q'uen lanza chi' d'a sat pat chi'. Ix el lemnaj viñaj David d'a jun ac'val chi', ix b'at viñ d'a spat. **11** A d'a jun ac'val chi', ix yal viñaj Saúl chi' to sb'at och stañvumal viñaj David chi' d'a spat, yic vach' axo d'a junxo q'uiñib'alil, b'at miljoccham viñ. Axo ix Mical yetb'eyum viñ ix alan d'ay:

—Tato mañ ol a col a b'a d'a jun ac'val tic, q'uic'an chamnac achxo, xchi ix.

12 Ix lajvi chi', ix yac'anelta jun ch'añ lasu ix d'a jun ventena, ata' ix emta viñaj David chi' yic scolan sb'a. **13** Ix yic'ancot jun sdiosal ix, ix yac'anec' jichan ix d'a sat sch'at viñaj David chi'. Ix yac'anoch juntzañ xil noc' chiva ix jalb'il d'a sjolom jun sdiosal chi', ix yac'anb'at jun sábana ix d'a yib'añ. **14** Ayic ix yac'anb'at eb' schecab' viñaj Saúl b'at syam viñaj David chi', ix yalan ix Mical to penaay viñ. **15** Ix schecanxib'at eb' schecab' viñaj Saúl chi', ix yalan viñ:

—Iq'ueccot viñ d'a sat sch'at chi' d'a tic, a in ol in milcham viñ, xchi viñ.

16 Ix och eb' d'a yol spat viñaj David chi' yic syilan eb', ticni añej jun yechel jichanec' d'a sat ch'at chi', ayoch jun xil chiva sc'añ jolomoc. Ix b'at yalan eb' d'a viñaj Saúl chi'.

17 Ix yalan viñaj Saúl chi' d'a ix Mical chi':

—¿Tas yuj tzin ixtej, tza colanel jun viñ vaj'ol chi'? xchi viñ. Ix tac'vi ix:

—Yujto ix yal viñ d'ayin: Ol ach in milchamoc tato max in a chaeli, xchi viñ, xchi ix.

18 Icha chi' ix aj scolchaj viñaj David chi'. Ix b'at scolan sb'a viñ b'aj

ay viñaj Samuel d'a Ramá. Ix yalan viñ d'a viñ tas ix utaj yuj viñaj Saúl chi'. Ix lajvi chi' ix b'at viñaj Samuel chi' yed' viñ d'a Naiot yic b'at cajnaj eb' viñ ta!. **19** Ayic ix yab'an viñaj Saúl chi' to a d'a Naiot d'a yol yic Ramá ayec' viñaj David chi', **20** ix yac'anb'at schecab' viñ yic b'at ic'joc cot viñ. Ayic ix c'och eb' checab' chi', ix yilan juntzañ eb' schecab' Jehová eb', van sb'itan eb' yuj Yespíritu Dios, axo viñaj Samuel chi' scuchb'an eb'. A d'a jun rato chi', ix och Yespíritu Dios d'a eb' schecab' viñaj Saúl chi', ix och eb' d'a scal eb', ix b'itan eb'.

21 Ayic ix yab'an jun chi' viñaj Saúl chi', ix yac'anb'at junxo macañ eb' schecab' viñ. Añeja' ix ochpax eb' d'a scal eb' van sb'itan chi'. **22** Yuj chi', a val viñaj Saúl chi' ix b'at ilanoc, axo yic ix c'och viñ d'a jun nivan uc'b'ilä' ay d'a Secú, ix sc'anb'an viñ b'ajtil ayec' viñaj Samuel yed' viñaj David. Ay mach ix alan d'a viñ to ato d'a Naiot d'a yol yic Ramá ayec' eb' viñ. **23** Yuj chi' ix b'at viñ ta!. Elañchamel ix ochpax Yespíritu Dios d'a viñ, yac'b'an van sb'ey viñ, ix och ijan viñ sb'itani masanto ix c'och viñ d'a Naiot chi'. **24** Ix yic'anel spichul viñ yic sreyal, comon animaxoñej ix yutej sb'a viñ d'a yichañ viñaj Samuel chi' ayic ix b'itan viñ chi'. Ichaxoñej chi' ix yutej sb'a viñ ix ec' c'u yed' ix ec' ac'val. A yuj jun chi' ix elta jun lolonel tz'alji: Ipan pax viñaj Saúl ayoch d'a scal eb' schecab' Dios, xchi.

Ix colvaj viñaj Jonatán d'a viñaj David

20 **1** Ix el lemnaj viñaj David d'a Naiot d'a yol yic Ramá, ix b'at yilan viñaj Jonatán viñ, yic syal viñ d'a viñ:

—¿Tas val in mul? ¿Tom ay val junoc in mul te chuc ix in c'ulej d'a viïn a mam, yuj chi' tzin sayec' viïn yic tzin smilanchamoc? xchi viïn.

2 Ix tac'vi viïnaj Jonatán chi':

—Mañ jab'oc, mañ ol ach chamlaj. Scham a naani to a masanil tas sc'ulej viïn in mam chi', syalñej viïn d'ayin, vach'chom nivan yelc'ochi, ma quenñej. ¿Tom ijan mañ ol yal viïn d'ayin yuj jun tic? Maay amlaj, xchi viïn.

3 Ix och ijan viïnaj David chi' yalaní:

—Yojtac viïn a mam chi' to te vach' cac'ani, yuj chi' max yal-laj viïn d'ayach, max yal-laj sc'ol viïn tzot-taquejeli, yic max ach cusi. Palta yojtacxo Jehová to ayxo och chamel d'a vib'añ, xchi viïn.

4 Ix yalan viïnaj Jonatán chi':

—Tato ay junoc b'aj syal ach in colani, al d'ayin, xchi viïn.

5 Ix tac'vi viïnaj David chi':

—A q'uic'an tz'och q'uiñ yuj yalji q'uen uj, yovalil tzin em c'ojañ in va d'a stz'ey viïn rey chi'. Elocab' d'a a c'ool tzin c'ub'ejcanel in b'a d'a cal-tac te' tic, masanto d'a yemc'ualil chab'ej. **6** Tato tzin sc'anb'ej viïn a mam chi', tzal d'a viïn to a d'ayach ix in c'ana' to tzin b'atcan d'a Belén in choñab', yujto a masanil eb' in c'ab' voc ol ac'anoch q'uiñ ichataxon d'a junjun ab'il. **7** Yic'ocab' tas tzal chi', tato xchi viïn, vach' vic syal chi'. Tato scot yoval viïn jun, syalec'ochi to naanxo yuj viïn in smilanchamoc.

8 Ina to toxo ix cac' co ti' d'a yichañ Jehová to vach' cac'ani, yuj chi' tzin c'an jun tic d'ayach. Palta tato yel ay in mul, syal in a milanchamoc, mañ yovaliloc tzin ic'b'at d'a yichañ viïn a mam chi', xchi viïn.

9 Ix tac'vi viïnaj Jonatán chi':

—Mañ a na icha chi', tato ix vab' specal to snib'ej viïn in mam chi' tzach smilchamoc, toxom ix val d'ayach, xchi viïn d'a viïn.

10 —¿Mach pax ol alan d'ayin, tato chuc ol aj stac'voc viïn d'ayach? xchi viïnaj David chi'.

11 Ix yalan viïnaj Jonatán chi':

—Coñ ved'oc, coñ el d'a spatiquel choñab' tic, xchi viïn.

Ix b'at eb' viïn schavaäil. **12** Ayic ix c'och eb' viïn b'aj mañxalaj anima, ix yalan viïnaj Jonatán chi':

—Yojtac Jehová co Diosal to yel svala!. A q'uic'an, ma chab'ej yab' icha tic, tzin c'anb'ej d'a viïn in mam chi', tas nab'il yuj viïn. Tato vach' tas sna' viïn d'a a patic, svalcot ab'i.

13 Tato chuc spensar viïn d'a a patic jun, aocab' Jehová ol ac'an in yaelal tato max val d'ayach yuj tas ol aj a colan a b'a. Axo ticnaic, colvajocab' Jehová ed'oc icha ix aj scolvaj yed' viïn in mam chi'. **14** A ticnaic, tato pitzaninto ol ach ochcan reyal, tzin c'an d'ayach to ol oc' a c'ool d'ayin icha yoq'uelc'olal Jehová d'ayach, mañ ol in a milchamaj. **15** Tato toxo in cham jun, tzin c'an d'ayach to tza nacot viïtilal d'a masanil tiempo. Ayic ol satjel eb' ajc'ol yuj Jehová, mocab' satel in b'inaj d'a a macb'en, xchi viïn. **16** Icha chi' ix aj sb'ouncan strato viïnaj Jonatán chi' yed' viïnaj David chi', ol b'eyñejb'at d'a scal yiïtilal viïnaj David chi'. Ix yalan viïnaj Jonatán chi' icha tic:

Aocab' Jehová tz'ac'an a yaelal tato mañ ol elc'och tas scalcan tic, xchi viïn. **17** Yujto te xajan viïnaj David chi' yuj viïnaj Jonatán chi', yuj chi' ix yal viïn to svach' b'oejxican jun strato eb' viïn chi'. **18** Ix yalanxi viïnaj Jonatán chi':

—Q'uič'an tz'och q'uiň yuj yalji q'uen uj, scheclaji to malaj ach yujo secan tz'ajcan b'aj tzach em c'ojan. **19** Palta axo chab'ej d'a yemc'ualil, sb'at a c'ub'ejel a b'a b'aj a c'ub'ejaquel a b'a junel. Tza taňvej d'a slac'anil q'uen q'ueen scuch Ezel. **20** Tzin julb'at oxeoc in jul-lab' ta', ichato ay junoc mach b'aj van in jul-vajb'ati. **21** Slajvi chi', svalan d'a viň in checab': Ixic b'at ic'cot in jul-lab' chi', xin cham d'a viň. Tato sval d'a viň icha tic: A d'a yichaïcot tic ay, ic'cot te', ta xin chi, tzach cot d'a jun-c'olal, malaj tas ol ach ic'an syal chi'. Toxo ix vac' in ti' d'a yichaň Jehová to icha chi' ol vutej. **22** Palta tato sval jun: A jun in jul-lab' chi', najatto ay d'a ichaïb'at chi', tato xin chi d'a viň, tzach b'at d'a najat a col a b'a yujo a Jehová tzach checanb'ati. **23** A pax d'a co ti' ix calcan tic jun, a Jehová testigo tz'ajcan d'ay to junel-ñej scalcani, xchi viň d'a viň.

24 Ix lajvi chi', ix sc'ub'anel sb'a viňaj David chi' d'a caltax te'. Ayic ix chajiel yich yic tz'och q'uiň yuj yalji q'uen uj, ix em c'ojan viňaj rey Saúl sva'i. **25** A d'a sat pat ix em c'ojan viň d'a b'ajtaxon tz'em c'ojan. A d'a yichaň viň ix em c'ojan viňaj Jonatán, axo d'a stz'ey viň ix em c'ojan viňaj Abner, axo pax xila viňaj David, malaj mach ix em c'ojan d'ay. **26** A d'a b'ab'l el c'u, malaj tas ix yal viňaj Saúl chi', yujo ix sna viň icha tic: Tecan ay junoc tas maň vach'oc ix sc'ulej viňaj David chi', maj am yal sb'oan sb'a viň icha yalan ley d'a ayocto, xchi viň d'a spensar chi'. **27** Schab'ilxo c'ual yajoch q'uiň chi', colan-ñej xila viňaj David chi', malaj mach tz'em c'ojan d'ay. Yuj chi' ix

sc'anb'ej viňaj Saúl d'a viňaj Jonatán icha tic:

—¿Tas yuj maj javi viň yuninal viňaj Isaí chi' vael ticnaic yed' evi? xchi viň.

28 Ix tac'vi viňaj Jonatán chi':

—A viňaj David chi' alan d'ayin evi, **29** tob' masanil eb' sc'ab' yoc viň snaan q'uiň yic silab' d'a schoňab', yuj chi' ix avtajb'at viň yuj jun viň yuc'tac. Yal viň d'ayin icha tic: Tato vach' in d'a a sat, cha in b'at vac' tzalajb'oc in c'ool yed' eb' vuc'tac chi', xchi viň. Yuj chi' max javilaj viň vael d'a a mexa tic, xchi viň.

30 Ayic ix yab'an viň rey icha chi', ix cot yoval viň d'a viňaj Jonatán chi', ix yalan viň:

—Mitz' unin ach, b'ajam sic'b'il ach. Vojtac to vach' ac'an yed' viň yuninal viňaj Isaí chi', yic q'uixvelal tzach ajcan yed' ix a nun. **31** ¿Tom max nachajel jab'oc uuq to yac'b'an pitzan viň yuninal viňaj Isaí chi', maň ol ach och reyal yed' pax eb' iňtilal? A ticnaic, ac'b'at sayumal viň, tzic'ancot viň d'ayin, ol in milancham viň, xchi viň.

32 Ix tac'vi viňaj Jonatán chi' icha tic:

—¿Tas yuj ol cham viň? ¿Tom ay junoc tas chuc ix sc'ulej viň, yuj chi' icha chi' tzala'? xchi viň.

33 Ayic ix yab'an jun chi' viňaj Saúl chi', ix sjulanb'at jun q'uen slanza viň d'a viňaj Jonatán chi' yic smilancham viň. Icha chi' ix aj snachajel yuj viňaj Jonatán chi' to a' viň smam viň chi', snib'ej viň smil-cham viňaj David chi'. **34** Ix cot yoval viňaj Jonatán chi', ix q'ue jucnaj viň, ix elta viň. Majxo valaj viň yed' eb' viň d'a schab'il c'ual chi', yujo ix cus viň yuj viňaj David chi', yujo te chuc

tas ix yal viñaj Saúl chi' ix yab' viñ. **35** D'a val sacb'inaj d'a junxo c'u, ix b'at viñ yil viñaj David chi', icha yaj yalancan eb' viñ, tzac'anoch jun viñ quelem unin yuj viñ. **36** Ix yalan viñ d'a viñ quelem chi':

—Elañchamel ol b'at ic'cot in jul-lab' ol in julb'at tic, xchi viñ.

Ix b'at viñ quelem chi' b'ian. A val sb'at viñ chi', ix julvajb'at viñaj Jonatán chi' d'a yichañb'at viñ.

37-38 Ayic ix c'och viñ b'aj ix em jul-lab' chi', te chaañ ix avaj viñaj Jonatán chi' icha tic:

—Yel a c'ool, mañ ach och vaan, ato d'a ichañb'at ix c'ochi, xchi viñ.

Ix lajvi chi' ix yalanxi viñ:

—Yelc'olal a b'ati, mañ ach och vaan, xchi viñ.

Ix sic'anq'ue jul-lab' chi' viñ quelem chi', ix yic'ancot viñ. **39** Palta maj nachajel-laj jab'oc yuj viñ tas ix sc'ulej viñaj Jonatán chi', añej viñ ojtannac yed' viñaj David tas yaj jun slolonel chi'. **40** Ix lajvi chi', ix yac'an sjul-lab' viñaj Jonatán chi' d'a viñ quelem chi', ix schecan meltzaj viñ d'a choñab'.

41 Ixñej b'atcan viñ quelem chi', ix elcancot viñaj David d'a spatic q'un q'ueen. Ixñej elta viñ chi', oxel ix em ñojan viñ d'a yichañ viñaj Jonatán chi'. Ix lajvi chi' ix stz'ub'lanelta sti' eb' viñ, ix oc' eb' viñ schavañil, ix sic'sic'an val viñaj David chi' yoq'ui. **42** Ix lajvi chi', ix yalan viñaj Jonatán chi' d'a viñ:

—Ixic, junc'olal a b'ati yujto a co ti' ix cac' co chavañil, d'a yichañ Jehová ix cala!. Ix co c'an d'a Jehová chi' to ayñejocab'och qued'oc co chavañil yed' eb' quiñtilal yic tz'elcanc'och b'aj ix cac' co ti', yic vach'ñej pax cac'ani yed' eb' quiñtilal, xchi viñ.

Ix lajvi chi', ix b'atcan viñaj David chi', axo viñaj Jonatán chi' ix meltzajcancot viñ d'a choñab'.

Ix el viñaj David d'a viñaj Saúl

21 **1** Ix lajvi chi', ix b'atcan viñaj David chi' d'a choñab' Nob, ix ec' viñ d'a viñaj sacerdote Ahimelec. Ix xivq'ue viñ sacerdote chi' ayic ix ul schaan viñaj David chi' viñ, ix yalan viñ d'a viñ:

—¿Tas yuj a achñej tzach javi, malaj junoc mach ed'nac? xchi viñ d'a viñaj David chi'.

2 Ix tac'vei viñaj David chi':

—Atoni, yujto ay tas ix schec viñ rey ul in c'ulej, palta snib'ej viñ to malaj mach tz'ojtacaneli, axo pax eb' viñ ajun ved' jun, ix val d'a eb' viñ b'ajtil ol vil-lajxi in b'a yed' eb' viñ.

3 A ticnaic, ¿ay am jab'oc tas sco va d'ayach? Ac' oyec co pan, ma yaliñej tas ayec' d'ayach, xchi viñ.

4 Ix tac'vei viñ sacerdote chi':

—Malaj ixim comon pan ayeq'ui. Ay ixim, palta a ixim tz'ac'jioch d'a yichañ Jehová. Syal vac'an ixim d'ayach, tato vach' yaj eb' viñ ajun chi' ed'oc, tato maj vay eb' viñ yed' eb' ix ix, xchi viñ.

5 Ix tac'vei viñaj David chi' icha tic:

—Ayxotax scan eb' ix cuuj, chab'-jifax oñ coti. Vach'chom yel, mañ yicoc Jehová jun co checnab'il tic, palta yictax oñ coti, vach'xo yaj eb' viñ ved'nac chi' icha yalan ley, yuj chi' yel vach'xo yaj eb' viñ ticnaic, xchi viñ.

6 Ix lajvi chi', ix yac'an ixim pan yic Dios viñ sacerdote chi' d'a viñ. Malaj junocxo macañ ixim pan ay d'a yol sc'ab' viñ sacerdote chi', añej ixim toxo ix ic'jiel d'a yichañ Dios d'a sat mexa yic tz'ochixpaxcan ixim

c'ac'to sq'uxeluc. 7 A d'a jun c'u chi', ayec' jun viñaj schecab' viñaj Saúl d'a slac'anil scajnub' Dios, yujto ay tas ayoche d'a yib'añ viñ. A jun viñ chi', edomita viñ, Doeg sb'i viñ, yajal yaj viñ d'a scal eb' stañvumal scalnel viñaj Saúl chi'.

8 Ix yalan viñaj David chi' d'a viñaj Ahimelec chi' icha tic:

—¿Ay am junoc q'uen lanza, ma junoc q'uen espada ayec' d'ayach? Yujto d'a elaañchamel xoñej ix aj in checjecot yuj viñ rey chi', yuj chi' majxo yal vic'ancot q'uen vespada, ma junocxo q'uen yamc'ab', xchi viñ.

9 Ix tac'vi viñ sacerdote chi':

—A d'a tic ayec' q'uen yespada viñaj Goliat, viñ filisteo a milnac-cham d'a sch'olani yic Ela. A d'a tic ayec' q'ueen, pichanoch jun c'apac d'a q'ueen, ayec' q'uen d'a spatic c'apac chaleca. Syal ic'anb'at q'ueen. Tato max scha a c'ol q'uen jun, mañ-xalaj junocxo q'uen ay d'ayin, xchi viñ d'a viñ.

Ix tac'vi viñaj David chi', ix yalan viñ:

—Malaj junocxo q'uen lajan yed' jun q'ueen chi'. Ac' q'uen d'ayin, xchi viñ.

10 Añeja' d'a jun c'u chi' ix b'atñejej viñaj David chi' sc'ub'ejel sb'a d'a viñaj Saúl chi', ix c'och viñ d'a choñab' Gat b'aj rey viñaj Aquis.

11 Axo eb' schecab' viñaj Aquis chi' ix alan icha tic:

—A jun viñ tic aton viñaj David, icha rey yaj viñ d'a Israel. Aton viñ sb'itaj yuj eb' ix ix ayic sq'ue chennaj eb' ix, syalan eb' ix icha tic:

Smilal eb' ajc'ol ix smilcham viñaj Saúl.

Lajlajuñ miltac ix smilcham viñaj David, xchi eb' ix, xchi eb'.

12 Ix cham val yab'an juntzañ lolonel chi' viñaj David chi', yuj chi' ix xiv viñ d'a viñaj Aquis chi'.

13 D'a yichañ eb' ix q'uxexvi yilji viñaj David chi', ix yesanoch sb'a viñ quistalil, comonxoñej stz'ib'ej ch'acan spatic tac puerta viñ, tz'emta jililoc yal sti' viñ d'a xil sti'. 14 Ix yalan viñaj Aquis chi' d'a eb' schecab' chi':

—Tato ix eyila' to quistal jun vinac tic, ¿tas yuj ix eyic'cot viñ d'ayin? 15 ¿Tocval malaj eb' quistal d'a tic, yuj chi' ix eyic'cot junxo viñ tic yic tzul yac' squistalil viñ chi' d'a yol in pat tic? xchi viñ.

22 1 Ix elxi viñaj David chi' ta', ix b'at sc'ub'anel sb'a viñ d'a jun q'uen ñaq'ueen d'a yol yic Adulam. Ayic ix yab'an eb' viñ yuc'-tac viñ yed' eb' sc'ab' yoc viñ b'aj ayec' viñ, ix b'at eb' viñ sc'ub'ejel sb'a yed' viñ. 2 Ix c'ochpax eb' tz'ix-taxi, masanil eb' ay sb'oc yed' eb' ay schab'c'olal. A viñaj David chi' ix och yajalilic eb'. Ay am junoc 400 eb' viñ vinac d'a smasanil.

3 Spetoj viñaj David d'a Adulam chi', ix c'ochcan viñ d'a Mizpa, d'a yol yic Moab. Ix yalan viñ d'a viñ sreyal Moab chi' icha tic:

—Tzin tevi d'ayach to scan viñ in mam yed' ix in nun ed'oc masanto ol vil tas ol in yutej Dios, xchi viñ.

4 Icha chi' ix aj yic'anb'at smam snun viñ chi' d'a yichañ viñ sreyal Moab chi'. A yed' viñ ix aj eb' yac-b'an ayec' viñaj David chi' scol sb'a d'a jolomtac vitz. 5 Axo viñaj Gad, schecab' Dios ix alan d'a viñaj David chi' icha tic:

—Mañ ach can d'a tic yuj a colan a b'a, palta meltzajañ d'a yol yic Judá, xchi viñ.

Icha chi' ix aj sb'at viñaj David, masanto ix c'och viñ d'a jun caltac te' d'a yol yic Haret.

Ix miljicham eb' sacerdote d'a Nob

6 Ay jun c'ual, c'ojanem viñaj Saúl d'a yich jun te' tamarisco d'a jolom vitz d'a Gabaa, lac'b'ilq'ue q'uen slanza viñ yuuj, oyanoch eb' yajalil soldado d'a spatic viñ. Ata' ix yab' viñ to ix checlaj b'aj ayec' viñaj David yed' eb' soldado. 7 Yuj chi' ix yal viñ d'a eb' soldado oyanoch d'a spatic chi':

—Ex vetchoñab' yiñtilal Benjamín, ab'ec tas ol vala': ¿Tom tzeyac'och d'a e c'ool to a viñ yuninal viñaj Isaí chi' ol ac'an e luum yed' te' eyuva? ¿Tom e masanil ol ex och d'a comandanteal yed' d'a capitaniil yuj viñ? 8 Yuj chi' e masanilxoñej a ex ayex ec' tic tzex och ajc'olal d'ayin. Malaj mach tz'alan d'ayin, tato a viñ vuninal toxo ix yac' strato viñ yed' viñ yuninal viñaj Isaí chi'. Malaj junoc ex ayex ec' tic tzex och jab'oc ilc'olal vuuj. Malaj junoc ex tzeyal d'ayin tato toxo ix och viñ vuninal chi' yac'an sc'ol jun in checab', yic tz'och ajc'olal d'ayin in smilan icha sc'ulej ticnaic, xchi viñaj Saúl chi'.

9 Aypaxoch viñaj Doeg aj Edom d'a scal eb' schecab' viñaj Saúl chi', yuj chi' ix tac'vei viñ icha tic:

—Ix vil viñ yuninal viñaj Isaí chi' ayic ix b'atcan viñ d'a Nob, ix c'och viñ d'a viñaj Ahimelec yuninal viñaj Ahitob. 10 A viñaj Ahimelec chi', ix sc'anb'ej viñ d'a Jehová yuj viñaj David chi', ix ac'ji svael viñ yuj viñ. Ix yac'anpax q'uen yespada viñaj Goliat viñ filisteo viñ d'a viñ, xchi viñaj Doeg chi'.

11 Yuj chi' ix schecan viñ rey chi' avtaj viñaj sacerdote Ahimelec chi' yed' masanil eb' viñ sacerdote ay d'a Nob chi', aton eb' viñ sc'ab' yocto sb'a yed' viñaj Ahimelec chi'. Ayic ix c'och eb' viñ smasanil d'a yichañ viñ rey chi', 12 ix yalan viñ d'a viñaj Ahimelec chi':

—Ach yuninal viñaj Ahitob, ab' tas ol vala', xchi viñ.

—Ayinec' d'a yol a c'ab' mamin rey, xchi viñaj Ahimelec chi'.

13 Ix sc'anb'an viñaj Saúl chi' d'a viñ icha tic:

—Tas yuj ayach och ajc'olal d'ayin yed' viñ yuninal viñaj Isaí chi'? Ix ac' svael viñ, ix ac'anpax jun q'uen espada d'a viñ, ix a c'anb'an d'a Dios yuj viñ, yic tz'och viñ ajc'olal d'ayin yic tzin smilani, ichaton sc'ulej viñ ticnaic, xchi viñ.

14 Ix yalan viñaj Ahimelec chi' d'a viñ rey chi':

—Mamin rey, ¿mach junoc d'a scal eb' a checab' sc'anab'ajej val icha viñaj David, añejtona' to a nñ' pax viñ, yajal pax yaj viñ d'a scal eb' a tañvumal, te nivan pax yelc'och viñ d'a a palacio? 15 ¿Tocval b'ab'elto tzin c'anb'ej d'a Dios yuj viñ? Mamin rey, malaj b'aj tzin och ajc'olal d'ayach, yuj chi' mocab'a tas tza na' d'a in patic yed' d'a spatic eb' in c'ab' voc, yujto mañ vojtacoc jab'oc tas yaj jun lolonel tic, xchi viñ.

16 Palta d'a yelc'olal ix yal viñ rey chi' d'a viñ icha tic:

—Añejto tzac'och d'a a c'ool to ol ach cham yed' masanil eb' a c'ab' oc tic, xchi viñ.

17 A val d'a jun rato chi' ix schecan eb' stañvumal viñ rey chi', ix yalan viñ:

—Mileccham masanil eb' viñ sacerdote yic Jehová tic, yujto ayoch eb' viñ yed' viñaj David chi'. Yojtac eb' viñ to tz'el viñ elelal d'ayin, palta maj yal-laj eb' viñ vab'i, xchi viñ.

Palta a eb' soldado stañvumal viñ rey chi', maj yal-laj sc'ol eb' ix smilcham eb' viñ sacerdote yic Jehová chi'. **18** Yuj chi' ix yal viñ rey chi' d'a viñaj Doeg chi':

—Milcham eb' viñ a ach tic, xchi viñ.

Ix och ijan viñaj Doeg chi' smilancham eb' viñ sacerdote chi'. A d'a jun c'u chi', **85** eb' vinac tz'ac'anoch c'apac chaleca nab'a lino ix smilcham viñaj Doeg chi'. **19** D'a eläichamel, ix ochpax viñ d'a yol choñab' Nob, aton schoñab' eb' viñ sacerdote chi', a yed' q'uen espada ix smilcham masanil eb' vinac viñ, eb' ix ix, eb' unin yed' eb' ato yalji. Ix smilpaxcham noc' vacax viñ, noc' b'uru yed' noc' calnel. **20** Palta ay jun viñ yuninal viñaj Ahimelec, scuchan Abiatar, ix yac' ganar viñ yel lemnaj b'aj van yoch chamel chi', ix b'atcan viñ b'aj ayec' viñaj David. **21** A' viñ ix alan d'a viñaj David chi' to a masanil eb' viñ sacerdote yic Jehová, toxo ix miljicham eb' viñ yuj tas ix yal viñaj Saúl. **22** Ix yalan viñaj David chi':

—A jun chi' vojtactaxoni, yujto a d'a yic chi' ix vila' to ayec' viñaj Doeg ta', yuj chi' ix in na'a to a viñ ol alan d'a viñaj Saúl chi'. A ticnaic, vuuj ix cham masanil eb' a c'ab' oc chi', **23** palta jun, canaañ ved' d'a tic. Mañ ach xivoc, yujto a viñ ayoch ajc'olal chi' d'ayach, aypaxoch viñ ajc'olal d'ayin, palta vach' aj ved' d'a tic, xchi viñ.

A viñaj David ix colanel choñab' Keila

23 **1** Ay jun c'ual ix och eb' filisteo teo yac' oval d'a choñab' Keila, ix elc'ajb'at strigo eb' toto val ix steq'ueli, yuj chi' ayic ix yalan jun tic eb' d'a viñaj David, **2** ix b'at sc'anb'an yab' viñ d'a Jehová icha tic:

—¿Tzam in a chab'at vac' oval yed' juntzañ filisteo chi'? xchi viñ.

Ix tac'vi Jehová:

—Ixic ac' oval, tza colancanel choñab' Keila tic, xchi d'a viñ.

3 Axo eb' viñ ajun yed' viñaj David chi', ix yal eb' d'a viñ icha tic:

—Ina to d'a xivc'olal ayoñec' d'a Judá tic, ocxom val to tzoñ b'at cac' oval yed' eb' filisteo d'a choñab' Keila, xchi eb'.

4 Yuj chi' ix sc'anb'ejxi viñ d'a Jehová. Ix tac'vixi d'a viñ, ix yalan:

—Ixic d'a choñab' Keila chi'. A in ol vac'och eb' filisteo chi' d'a yol a c'ab', xchi.

5 Yuj chi' ix b'at viñaj David chi' yed' eb' soldado ajun yed'oc d'a choñab' Keila chi'. Ata' ix yac' oval eb' yed' eb' filisteo chi'. Ix ac'ji ganar eb' yuj eb', yuj chi' ix yic'canec' smolb'etzal noc' eb' smasanil. Icha chi' ix aj scolchajcanel eb' cajan d'a Keila chi'.

6 A viñaj Abiatar yuninal viñaj Ahimelec, viñ ix el lemnajoc, ix c'och viñ b'aj ayec' viñaj David d'a choñab' Keila chi', yed'nac jun chaleca viñ.

7 Ix alchaj d'a viñaj Saúl to a d'a choñab' Keila ayec' viñaj David chi'. Ix snaan viñ icha tic: A ticnaic toxo ix ac'jioch viñaj David chi' d'a yol in c'ab' yuj Dios, yujto toxo ix b'at smac'b'ejcanoch sb'a viñ d'a yol jun choñab' to te vach' yajoch spuertail smacchaji, xchi viñ.

8 Ix lajvi chi', ix yavtan masanil eb' soldado viñ, yic sb'at oymitaj viñaj David chi' yed' eb' soldado d'a Keila yuj eb' yalani. **9** Palta ix yoj-taquejel viñaj David chi' to van scot viñaj Saúl yac' oval yed' viñ, yuj chi' ix yal viñ d'a viñaj sacerdote Abiatar to syic'cot c'apac chaleca viñ yic sc'anb'ej eb' d'a Jehová. **10** Ix yalan viñaj David chi' icha tic:

—Mamin Jehová, co Diosal ach a oñ israel oñ tic, a in a checab' in tic ix vab'i to a viñaj Saúl van snaan viñ ul satel choñab' Keila tic vuuj. **11** ¿Ol am javoc viñ icha ix aj vab'ani? ¿Ol am in yac'och eb' cajan d'a choñab' Keila tic d'a yol sc'ab' viñ? Tzin tevi d'ayach Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic, to tzal d'ayin, xchi viñ.

Ix yalan Jehová chi':

—A viñaj Saúl chi' van scot viñ, xchi.

12 Ix sc'anb'anxi viñaj David chi' d'a Jehová chi':

—¿Ol am in yac'och eb' aj choñab' Keila tic yed' eb' in soldado d'a yol sc'ab' viñ? xchi viñ.

Ix yalanxi Jehová chi':

—I', ol ex yac'och eb', xchi.

13 Yuj chi' ix el viñaj David yed' eb' soldado chi', ay am junoc 600 eb'. Ch'occ'h'oc b'aj ayec' eb' d'a juntac el. Ayic ix c'ochxi yab'ixal d'a viñaj Saúl chi' to toxo ix el eb' d'a choñab' Keila chi', majxo b'atlaj viñ ta'.

Ix b'atcan viñaj David d'a tz'inan luum

14 Yuj chi' ix aj viñaj David chi' d'a juntzañ q'u'en ñaq'ueen d'a siquil luum d'a yol yic Zif. Vach'chom ix saychajec' viñ yuj viñaj Saúl chi' d'a junjun c'u, palta maj ac'jilaj viñ yuj Dios d'a yol sc'ab' viñ. **15** Ayic ix yab'an special viñaj David chi' to

añeja' sayjiec' viñ yuj viñaj Saúl chi' yic smilanchamoc, ix canxoñej viñ d'a Hores, d'a tz'inan luum d'a yol yic Zif chi'.

16 Ay jun c'u'al ix b'at viñaj Jonatán yil viñaj David d'a Hores chi'. Ix ac'ji stec'anil viñaj David chi' yuj viñ yic syac'anoch Dios viñ yipoc sc'ool. **17** Ix yalan viñ d'a viñaj David chi' icha tic:

—Mañ ach xivoc, yujto mañ ol ach ilchajlaj yuj viñ in mam chi'. Yujto a ach tic, ol ach ochñej co reyaloc a oñ israel oñ tic, a inxo ol in och d'a schab'il yajalil d'ayach. A jun tic yoj-taxcopax viñ in mam chi', xchi viñ.

18 Ix snaanxicot strato eb' viñ schavañil d'a yichañ Jehová. Ix lajvi chi', ix meltzajxi viñaj Jonatán chi' d'a spat, axo pax viñaj David chi', ix canñeñ viñ d'a Hores chi'. **19** Axo eb' cajan d'a Zif chi' ix b'at alan d'a viñaj Saúl d'a Gabaa, ix yalan eb':

—A viñaj David, ayec' viñ sc'ub'ejel sb'a d'a yol co macb'en, d'a juntzañ q'u'en ñaq'ueen d'a svitzal Haquila, d'a Hores, d'a stojolal sur d'a choñab' Jesimón. **20** Yuj chi' mamin rey, tato syal a c'ool tzach b'at ta', syal tzach b'ati, ol co ch'ox viñ d'ayach, xchi eb'.

21 Ix yalan viñaj Saúl chi' d'a eb':

—Yac'ocab' svach'c'olal Jehová d'a eyib'añ, yujto tz'oc' e c'ool d'ayin. **22** A ticnaic, sval d'ayex to b'at eyil val b'ajvaltil ayec' viñ, mach ix ilani, yujto svab'i tob' te jelan viñ scolan sb'a. **23** Tzeyil val sic'lab'il b'aj val sc'ub'ejel sb'a viñ chi', tzul eyalanxi d'ayin d'a sjichanil, icha chi' ol aj in b'at eyed'oc. Tato yel ayec' viñ ta', ol b'at in sayec' viñ d'a scal masanil yol yic Judá, xchi viñ.

24 Ix b'ab'laj pax eb' aj Zif chi' d'a schoñab', axo viñaj Saúl chi' tzac'anto ix b'at viñ yed' eb' soldado. Axo pax viñaj David chi', ayec' viñ yed' eb' viñ ajun yed'oc d'a Maón, d'a tz'inan luum, d'a ac'lic d'a stojolal sur d'a choñab' Jesimón.

25 Yuj chi' ix b'at viñaj Saúl chi' yed' eb' soldado say viñ. Ayic ix alji jun tic d'a viñaj David chi', ix emta viñ d'a sattac q'ueen, ix canñej viñ d'a lum Maón d'a tz'inan luum chi'. Yuj chi' a ix yab'an viñaj Saúl chi' icha chi', ix b'at viñ sayec' viñ ta'. **26** A d'a jun spac'ul jun vitz chi', ata' sb'at viñaj Saúl yed' soldado. Axo d'a junxo spatic luum, ata' sb'atpax viñaj David yed' eb' soldado ajun yed'oc yic syac' yip eb' yel d'a viñaj Saúl chi'. Palta toxo ix oyjichaañ viñaj David yed' eb' ajun yed' viñ yuj viñaj Saúl yed' eb' soldado chi' yic syamji eb'. **27** Elaëchamel ix c'och jun viñ checab' d'a viñaj Saúl chi', ix yalan viñ:

—Mamin rey, meltzajañ d'a elaañ chamel, yujto a eb' filisteo toxo ix och eb' d'a yol co choñab', xchi viñ.

28 Yuj chi' ix b'at viñaj Saúl chi' yac' oval yed' eb' filisteo chi'. Icha chi' ix aj yoch vaan viñ spechan b'leyec' viñaj David chi'. Atax ta' ix scuchcan jun sat q'uen chi' icha tic: Sat q'uen b'aj ix spoj sb'a b'e.

29 Icha chi' ix aj sb'atcan viñaj David chi' sc'ub'ejel sb'a d'a yoltac q'uen ñaq'ueen d'a yol yic En-gadi.

Maj smil-laj viñaj Saúl viñaj David

24 **1** Ayic ix lajvi yac'an oval viñaj Saúl yed' eb' filisteo chi', ix alji d'a viñ to a d'a tz'inan luum d'a En-gadi ayec' viñaj David chi'. **2** Yuj chi' oxe' mil eb' soldado te

jelan d'a scal eb' israel ix siq'uel viñaj Saúl chi', yic sb'at eb' sayec' viñaj David chi' yed' eb' ajun yed' viñ d'a sattac q'uen q'ueen b'aj ay noc' c'ul-taquil chiva. **3** Ayic ix c'och viñaj Saúl yed' eb' soldado d'a juntzañ te' macte' calnel d'a ti' b'e, ix och viñ chuljel d'a yol jun q'uen ñaq'ueen ay d'a slac'anil chi'. Mañ yojtacoclaj viñ tato ata' ayec' viñaj David yed' eb' soldado d'a yichochc'och q'uen chi'. **4** Yuj chi' ix yal eb' viñ ajun yed' viñaj David chi':

—A ticnaic ix elc'och tas ix yal Jehová to syac'och viñ aje'ool d'a yol a c'ab'. A ach tza na'a tas tzutej, xchi eb' viñ d'a viñ:

Ix q'ue vaan viñ, te c'oijanc'olal ix cot viñ, ix spolanel jab' sti' sjucan pichul viñaj Saúl chi' viñ. **5** Ix lajvi yutan viñ icha chi', ix cuspaxq'ue sc'ool viñ. **6** Ix yalan viñ d'a eb' viñ ajun yed'oc chi' icha tic:

—Aocab' Jehová max chaan in milcham viñ in reyal tic, yujto a' sic'annacoch viñ reyal, xchi viñ.

7 Icha chi' ix yutej viñaj David chi' scachan eb' viñ ajun yed'oc chi'. Maj yal-laj viñ to ay tz'utaj viñaj Saúl chi' yuj eb' viñ, toñej ix yiloch eb' viñ ix elixta viñ d'a yol q'uen ñaq'ueen chi', ix b'atxican viñ. **8** Ix lajvi chi', ix elta viñaj David chi' d'a spatic viñ, ix avajb'at viñ:

—Mamin rey, xchib'at viñ.

Axo ix meltzajb'at q'uelan viñaj Saúl chi' d'a spatic, ix em ñojnaj viñaj David chi', ix yalan viñ:

9 —Mamin, ¿tas yuj tza cha ab' d'a eb' anima tz'alani to chuc tas tzin say d'a a patic? **10** Na'eli to a ticnaic a Jehová ix ach ac'anoch d'a yol in c'ab' d'a yol q'uen ñaq'ueen tic. A eb' viñ ajun ved'oc, ix yal eb' viñ to

tzach in milchamoc, palta maj yal-laj in c'ool. Ix in na' to rey ach, a Jehová sic'annac ach och reyal.

11 Mamin, iltonab' jab' sti' a jucan pichul ved'nac tic. Te secojtaç ix aj ach in milanchamoc tato ix yal in c'ool. Yuj chi' a d'a jun tic syal snachajel uuj to malaj tas chuc tzin na' d'a a patic, malaj b'aj ix vic'chaañ in b'a d'ayach. Palta ¿tas yuj tzin a sayeq'ui yic tzin a milancham alani?

12 A ticnaic, oñ b'eyc'olajocab' co chavañil yuj Jehová Dios, mach tojol spensar, aocab' tz'ac'an spac d'ayach yuj tas tzin utej. A inxo tic jun, mañ ol vac'och in c'ab' ach in milanchamoc. **13** Ay jun lolonel syal eb' anima d'a pecá' icha tic: A d'a eb' chuc, ata' scot chucal, xchi. Yuj chi' mamin rey, malaj b'aq'uiñ ol vac'och in c'ab' d'ayach.

14 Mamin rey, natonab'i to a ach tic sreyal ach Israel. A inxo van in a sayanec' tic, tocval ay jab'oc velc'ochi. Lajan in val icha noc' chamnac tz'lí', ma icha val noc' c'ac. **15** Yuj chi' aocab' Jehová tzoñ b'eyc'olan co chavañil, mach oñ ay co mul. Aocab' tz'ilan tas tzin utej tic, tzin scolanel d'ayach, xchi viñ.

16 Axo ix lajvi slolon viñaj David chi', ix yalan viñaj Saúl chi':

—Ach David, ¿tom a ach tzach lonon chi' ma? xchi viñ.

Ix oc'q'ue viñ. **17** Ix yalan viñ:

—A ach tic te tojol a pensar. Te vach' ix utej a pactzitan in chuc pensaril d'ayach. **18** A val ticnaic tza ch'oxeli to vach' tzutej a pensar d'ayin. Ix in yac'valoch Jehová d'a yol a c'ab', palta maj in a milchamlaj. **19** Val yel, malaj junoc mach tato tz'ilchaj junoc yajc'ol yuuj, malaj tas syutej. A Jehová ol pactzitan d'ayach

yuj jun a vach'c'olal tic d'ayin. **20** Ix nachajel vuj ticnaic to a ach val ol ach och reyal, yuj chi' a opisio d'a yib'añ co choñab' tic, malaj mach ol yal yic'anec' d'a yol a c'ab'.

21 Ac'can a ti' d'ayin ticnaic d'a yichañ Jehová to mañ ol a satel-laj viñtilal yed' eb' ayto vuj in b'a yed'oc, palta to ol in b'inajñeçcanoc, xchi viñ.

22 Ix yac'an sti' viñaj David chi' yuj tas ix yal viñ chi'. Ix lajvi chi', ix pax viñaj Saúl chi' d'a spalacio, axo pax viñaj David chi' yed' eb' viñ ajun yed'oc, ix ochixcan eb' viñ d'a yoltac q'unen ñaq'ueen chi'.

A schamel viñaj Samuel

25 **1** Ix cham viñaj Samuel, ix smolb'an sb'a masanil eb' israel. Ix te' oc' eb' yuj schamel viñ chi'. A d'a schoñab' viñ d'a Ramá ix mucchaji.

A viñaj David yed' ix Abigail

Ix lajvi chi', ix b'atcan viñaj David d'a tz'inan luum d'a yol yic Parán. **2** A d'a choñab' Maón, ay jun viñ te b'eyum, oxe' mil noc' scalnel viñ, jun mil noc' schiva viñ. Ay sluum viñ d'a slac'anil choñab' Carmel, ata' sjoxel noc' scalnel viñ chi'. **3** A jun viñ chi', Nabal sb'i viñ, yiñtilal viñaj Caleb, junelñeç te chuc spensar viñ. Axo pax ix yetb'eyum viñ, Abigail sb'i ix. A jun ix chi', te vach' yilji ix, te ay pax spensar ix.

4 Ayic ayec' viñaj David chi' d'a tz'inan luum, ix yab'an viñ to a viñaj Nabal chi' ayec' viñ sjoxel noc' scalnel d'a Carmel chi'. **5** Yuj chi' ix scheçb'at lajuñvañ eb' viñ scheçab' viñ yic b'at ac'ji stzatzil sc'ol viñaj Nabal chi', **6** b'at yalpax juntzañ

lolonel tic eb' viñ d'a viñ: Syal viñaj David: Junc'olalocab' ajec' yed' masanil eb' cajan ed'oc d'a yol a pat yed' masanil tas ay d'ayach. **7** Ix vab' to ayach ec' a joxanel noc' a calnel. Ojtacpaxi to a eb' a tañvum calnel ayñejec' eb' qued'oc d'a Carmel tic. Ayic ayec' eb' qued'oc d'a tic, malaj jab'oc tas ix ic'an eb', malaj pax jab'oc tas ix quiq'uec' d'a eb'. **8** Syal a c'anb'an juntzañ chi' d'a eb' a checab' chi'. A eb' ol alan d'ayach chajtil to yel. D'a val sc'ual jun a q'uiñ tzoñ javi, yuj chi' stevi viñaj David d'ayach to tzoñ a cha d'a vach'il, tzac'an d'ayoñ tastac ay d'ayach. Ac'paxcot yic viñaj David a vach'c'ool, xchicot viñaj David d'ayach, xe chi, xchi viñ.

9 Ayic ix c'och eb' viñ schecab' viñaj David chi' d'a viñaj Nabal chi', ix yalan eb' viñ masanil tas ix yalcot viñaj David chi', ix lajvi chi' ix can eb' viñ stañvej spac ol yal viñaj Nabal chi'. **10** Palta ix yalan viñaj Nabal chi' icha tic:

—¿Tas yaj viñaj David yuninal viñaj Isaí chi'? A ticaic mañ jantacoc vinac tz'el d'a eb' yajal, icha chi' yaj jun viñ chi'. **11** Max yal-laj vac'an srael yuq'uel yed' schib'ej eb' in joxum calnel tic d'a eb' anima mañ vojtacoc, mañ vojtacopaxi b'aj scoti, xchi viñ.

12 Icha chi' ix aj smeltzajxi eb' viñ schecab' viñaj David chi'. Ayic ix c'och eb' viñ d'a viñ, ix yalan eb' viñ masanil tas ix yal viñaj Nabal chi'.

13 Yuj chi' ix yal viñaj David chi' d'a masanil eb' viñ ajun yed'oc:

—E masanil, iq'uec q'uen eyes-pada, xchi viñ.

Masanil eb' viñ svinac viñ chi', ix yac'och yespada eb' viñ d'a snañal,

icha ix yutej yic viñ chi'. Chañe' ciento eb' viñ vinac chi' ix b'at yed' viñ, axo chab' centoxo eb' viñ jun, ix can eb' viñ stañvej sc'ael eb' viñ. **14** Axo ix aj jun, ay junoc eb' viñ schecab' viñaj Nabal ix b'at alan d'a ix Abigail ix yetb'eyum viñaj Nabal chi' icha tic:

—Ato d'a lum tz'inan luum ix scheccot juntzañ eb' viñ schecab' viñaj David d'a viñ in patrón tic, yic ix ul ac'ji stzatzil sc'ol viñ yuj eb' viñ, palta te chuc ix yutej viñ slolon d'a eb' viñ. **15** Palta jun, a juntzañ eb' viñ chi', vach'ñej ix yutej sb'a eb' viñ d'ayoñ ayic ix oñ ec'ñej tañvoj calnel b'aj ayec' eb' viñ chi'. Maj oñ stzun-tzej jab'oc eb' viñ, malaj jab'oc tas ix yiñ'uec' eb' viñ d'ayoñ. **16** C'ual d'ac'-val ix oñ stañvej eb' viñ ta' yac'b'an sco tañvej noc' calnel chi'. **17** Palta icha val viñ in patrón tic, toton val junelñej chuc viñ, max yal-laj co lolon yed' viñ. Na' a ach tic, tzilan tas tza c'ulej, yuerto d'a val yel ay val tas mañ vach'oc ol ja d'a quib'añ yed' viñ, xchi jun viñ checab' chi'.

18 Elañchamel ix yal ix Abigail chi' to tz'ic'chajcot chab'oc ciento pan, chab'oc tz'uuum b'ud'an yuj vino, ovañoc noc' calnel toñej b'olb'il yed' oyeoc arroba ixim trigo c'anb'inac, cien b'uyañoc sat uva tacjinac yed' pax juncoc cien quechañ te' higo tacjinac yaman yaji. Ix lajvi chi' ix ac'ji-och d'a yib'añ juntzañ noc' b'uru.

19 Ix yalan ix d'a eb' schecab' chi':

—B'ab'lajañec, tzac'anto ol in b'at eyuuj, xchi ix.

Malaj tas ix yal ix d'a viñ yetb'eyum chi'. **20** Ix q'ue ix d'a yib'añ jun noc' b'uru, ix em ix d'a jun utzin b'e tz'em d'a jun ch'olan. Axo ix yilan ix to van yemul viñaj David d'a

yichañ ix yed' eb' viñ ajun yed'oc, yuj chi' ix b'at ix scha viñ.

21 Ix yal viñaj David chi' d'a eb' viñ ajun chi' yed'oc icta tic: Nab'añej co tañvejnac noc' smolb'etzal noc' viñaj Nabal chi' d'a tz'inan luum. Malaj val jab'oc tas quic'nac ec' d'a viñ, palta co tañvejñeijnac noc' scalnel viñ chi'. Te chuclaj syutej viñ spactzitan co vach' pensaril chi'.

22 Yuj chi' svala': Aocab' Dios tz'ac'anoch in yaelal tato pitzanto viñaj Nabal chi', ma junocxo vinac d'a scal eb' sc'ab' yoc viñ q'uiç'an yab' icha tic.

23 Ayic ix yilanb'at viñaj David ix Abigail chi', ix emta ix d'a yib'añ noc' b'uru chi', ix em ñojan ix d'a sat luum. **24** Elañchamel ix em ñojnaj ix d'a yichañ viñ, ix yalan ix:

—A chucal ix sc'uilej viñ vet-b'eyum, cotocab' d'a vib'añ. Tzin tevi d'ayach to tzin a cha lolon jab'oc, tzab'an tas ol vala'. **25** Mañ ac'och viñaj Nabal chi' d'a a c'ool. A jun viñ chi', quistal viñ, smojton val sc'ulan viñ icha sb'i chi'. Malaj spensar viñ, yuj chi' añaej chucal pensar syal viñ. A in pax a checab' in tic, maj vil-laj eb' viñ a checab' ix a checb'ati. **26** Palta jun, a Jehová ix ach cachan vanajoc ayic d'iiyan a milancham anima yuj a pactzitan schucal eb' d'a a pat. Elocab' d'a sc'ol Jehová to a eb' ayoch ajc'olal d'ayach yed' eb' snib'ej tzach ixtani, cotocab' d'a yib'añ eb' icha val tz'aj scot d'a yib'añ viñaj Nabal chi'.

27 Axo ticaic jun, tzin tevi d'ayach to a jab' silab' svic'cot tic d'ayach, tza pucb'at d'a eb' viñ a checab' ajun tic ed'oc. **28** Tzac'an nivanc'olal d'a in patiç a in a checab' in tic. Val yel a Jehová ol ochñej ed'oc d'a opisio

yed' eb' iñtilal, ina to yuj Jehová tzac' oval, malaj chucal pax tza c'ulej. **29** Vach'chom ay mach tzach pechan b'eyec'oc, snib'ej eb' tzach smilchamoc, malaj tas ol ach ic'anoc, yujto c'ub'ab'il ach el yuj Jehová co Diosal. Axo pax eb' ayoch ajc'olal d'ayach jun, a Jehová ol julanel eb' icha juncoc mach sjulanel juncoc q'uen q'ueen yed' juncoc mejmeech.

30-31 Yujto tza cha ab' tas svala', yuj chi' ayic ol elc'och masanil tas vach' ix yal Jehová d'a ib'añ, ol ach tzalajoc ayic ol a naancoti to maj ac'och a c'ab' a milancham eb' malaj smul ayic ijan ix ac'anec' a pac d'a eb' chuc ix yutej sb'a d'ayach. Ayic ol ach yic'anchañ Jehová yed' opisio, tzin a nacot a in a checab' in tic, xchi ix d'a viñ.

32 Ix tac'vei viñaj David chi' d'a ix icha tic:

—Aljocab' vach' lolonel d'a Jehová co Diosal a oñ israel oñ tic to a' ix ach checancot ul in a cha'a.

33 Yac'ocab'pax svach'c'olal d'a ib'añ yujto te vach' a pensar, yujto a ach tzin a cach vanajoc yic max in milcham anima yic svac'anec' in pac d'a eb'. **34** Palta a ticaic, svac' in ti' d'ayach d'a yichañ Jehová co Diosal, aton jun in cachanoch vaan vac'an chucal d'ayach, tato maj a pil ip a cot ul in a cha'a, q'uiç'an mañxa pitzanoc viñaj Nabal, mañxa pax junoc vinac d'a yiñtilal viñ tzato cani, xchi viñ.

35 Ix lajvi chi', ix schaanec' viñ masanil tastac yed'nac ix chi', ix yalan viñ:

—Vach' tzach meltzaj d'a a pat d'a tzalajc'olal. Tic val scham ilani to ix vab' tas ix ala', tzin c'anab'ajan tas ix a c'ana'.

36 Ayic ix meltzaj ix Abigail chi' b'aj ayec' viñaj Nabal chi', ix yilan ix to ayoche jun q'uïñ yuj viñ icha sq'uïñ eb' viñ rey. Te chamnac viñ yuj añ, ste tzalaj viñ, yuj chi' malaj tas ix yal ix d'a viñ, ato d'a junxo c'u. **37** Ayic ix q'uïñb'i d'a junxo c'u chi', ayic toxo ix el añ d'a sat viñaj Nabal chi', ix yalan ix tas ix uji, yuj chi' ix och jun yab'il d'a yol sjolom viñ, ix sicb'iel snivanil viñ yuuj. **38** Lajuñe' c'ual ix och jun yab'il chi' d'a viñ, ix cham viñ yuj Jehová. **39** Ayic ix yab'an viñaj David to toxo ix cham viñ, ix yalan viñ icha tic:

—Aljocab' vach' lolonel d'a Jehová yujto toxo ix yaq'uec' in pac d'a viñaj Nabal yuj tas ix in yutej viñ. A Jehová chi' ix in cachanoch vaan yuj tas chuc ijan ix in c'ulej. Añeja' ix ac'ancot yaelal d'a yib'añ viñaj Nabal chi' yuj schucal, xchi viñ.

Ix lajvi chi' ix yac'anb'at schecab' viñ d'a ix Abigail yic b'at yal eb' viñ to snib'ej viñ syic' ix. **40** Ayic ix c'och eb' viñ checab' chi' d'a ix d'a Carmel, ix yalan eb' viñ:

—A viñaj David ix oñ checancot d'ayach, to sgana viñ tzach och yetb'eyumoc, xchi eb' viñ d'a ix.

41 Ix em ñojan ix, ix yalan ix:

—A in tic schecab' in viñ, te b'ecan in c'ol in b'ican yoc eb' schecab' viñ, tato icha chi' syal viñ d'ayin, xchi ix.

42 Ayic ix lajvi yalan ix icha chi', ix sb'oan sb'a ix elañchamel, ix cot ovañ eb' ix schecab' ix yed'oc, ix q'ue ix d'a yib'añ jun noc' b'uru, ix och tzac'an ix yuj eb' viñ schecab' viñaj David chi'. Icha chi' ix aj yic'an ix viñaj David chi'.

43 Ix yic'anpax ix Ahinoam viñ, aton jun ix aj Jezreel. A eb' ix chavañ chi' ix och yetb'eyumoc viñ. **44** Yujto a viñaj Saúl, toxo ix yac' ix yisil viñ ix Mical d'a viñaj Palti, yuninal viñaj Lais aj Galim. A ix Mical chi', aton ix yetb'eyumtaxon viñaj David chi'.

A viñaj David ac'jinac nivanc'olal viñaj Saúl

26 **1** A eb' cajan d'a Zif ix b'at alan d'a viñaj Saúl d'a Gabaa icha tic: A viñaj David ayec' viñ sc'ub'ejel sb'a d'a jolom vitz yic Haquila, d'a stojolal b'aj sjavi c'u d'a yichañb'at choñab' Jesimón, xchi eb'.

2 Yuj chi' ix b'at viñaj Saúl yed' oxe' mil eb' soldado yic Israel te jelan. Ix b'at eb' d'a tz'inan luum d'a yol yic Zif chi', yic sayec' viñaj David chi' eb'.

3 Ix sb'oanq'ue scampamento eb' d'a tzalan Haquila chi' d'a ti b'e, axo viñaj David chi' ayec' viñ d'a tz'inan luum chi'. Ix yab'an viñ to van sayjiec' viñ yuj viñaj Saúl ta!. **4** Yuj chi' ix schecb'at jayvañ yilumal viñ yic sb'at yilan eb' tato yel to ayxo ec' viñaj Saúl chi'.

5 Ayic ix lajvi yab'an viñaj David chi', ix b'at viñ b'aj ayec' viñaj Saúl chi' d'ac'valil, ix cham val yilan viñ b'aj svay viñ yed' viñaj Abner yuninal viñaj Ner, aton viñ yajal yaj d'a eb' soldado. Axo ix yilan viñ to a d'a snañal yol campamento chi', ata' svay viñ, oyanoch eb' soldado d'a spatiactac viñ. **6** Yuj chi' ix yal viñ d'a viñaj Ahimelec hitita yed' d'a viñaj Abisai yuc'tac viñaj Joab, eb' viñ yune' ix Sarvia^h icha tic:

—¿Mach b'ecan sc'ol sb'at ved'oc b'aj ayec' viñaj Saúl d'a yol scampamento chi'? xchi viñ.

^h **26.6** A ix Sarvia tic, yanab' ix viñaj rey David.

—A in tic ol in b'at ed'oc, xchi viñaj Abisai chi'.

7 A d'a jun ac'val chi', ix b'at viñaj David yed' viñaj Abisai chi' d'a campamento chi'. A viñaj Saúl chi' chamnac el viñ svayi. A d'a sjolomtac viñ, ata' tipancanem q'uen slanza viñ d'a yol luum. Axo pax viñaj Abner yed' masanil eb' soldado, vaynac eb' d'a stz'eytac viñ. 8 Ix yalan viñaj Abisai chi' d'a viñaj David chi':

—A val ticnaic toxo ix yac'och jun viñ ajc'ool tic Dios d'a yol a c'ab!. Ac' in permiso tzin milcham viñ. A q'uen slanza viñ tic tzin tipem d'a sc'ool masanto tz'emc'och q'uen d'a yol luum, junñej svac' d'a viñ, scham viñ d'a junelñej, xchi viñ.

9 Palta ix tac'vei viñaj David chi', ix yalan viñ:

—Mañ a milcham viñ, yujto yalñej mach smilancham viñ rey sic'b'ilel yuj Jehová, yovalil sjavi yaelal d'a yib'añ. 10 A in tic svac' in ti' d'a Dios to aocab' ol ic'anel sq'uinal viñ ayic ol c'och stiempoal scham viñ, mato d'a scal oval ol cham viñ. 11 Aocab' Jehová max chaan in milcham viñ rey sic'b'ilel yuuj. Añej to tzic'cot q'uen slanza viñ ayec' d'a sjolomtac chi' yed' jun yed'tal a a' chi', tzoñ b'ati, xchi viñ.

12 Icha chi' ix aj yic'ancot q'uen slanza chi' viñaj David chi' yed' jun yed'tal a a' ayec' d'a sjolomtac viñaj Saúl chi', ix cot eb' viñ. Malaj mach ix ilani, malaj mach ix ab'ani, malaj mach ix el svayañ. Masanil eb' chamnac el svayi yujto a Jehová ix ac'ancot jun nivan vayañ d'a yib'añ eb'. 13 Ix lajvi chi', ix ec' viñaj David chi' d'a junxo sc'axepal jun ch'olan, ix q'ue viñ d'a sjolom jun lum vitz,

najat ix aj scal eb'. 14 Te chaañ ix avaj viñ d'a viñaj Abner yed' d'a eb' soldado viñ rey chi', ix yalan viñ ichatic:

—Abner, tac'vean d'ayin, xchi viñ.

Ix tac'vei viñaj Abner chi' ichatic:

—¿Mach ach, yuj chi' tzach avaj d'a viñ rey tic? xchi viñ.

15 Ix yalan viñaj David chi' ichatic:

—Ab'i malaj mach syal slajb'an sb'a ed'oc d'a scal eb' quetisraelal tic jun. Tato icha chi', ¿tas yuj max a tañvej viñ rey cajalil chi'? Ay jun viñ ix xid'ec' ta' ix snib'ej smilcham viñ. 16 A tas ix a c'ulej chi' mañ vach'oc. A in tic sval d'a yichañ Jehová to e moj val tzex cham e masanil, yujto max e tañvej viñ rey sic'b'ilel yuj Jehová. Say ila' b'ajtil ayec' q'uen slanza viñ yed' jun yed'tal a a' ayec' d'a sjolomtac viñ, ol ilani tato ol chax uuj, xchi viñ.

17 Ayic ix yab'an sjaj viñaj David chi' viñaj Saúl, ix avaj chaañ viñ:

—Ach David, ¿tom a ach tzach lolon chi' mañ xchi viñ.

Ix tac'vei viñaj David chi' ichatic:

—I', mamin, a in toni. 18 Palta mamin rey, ¿tas val yuj tzin a pech'b'eyec'oc? ¿Tas chucal ix in c'ulej d'ayach? ¿Tas in mul ix och d'ayach? 19 Tzin tevi d'ayach to tza cha ab' tas ol vala': Tato a Jehová ix ach ac'anoch ajc'olal d'ayin, comonoc val tz'el d'a sc'ool schaan junoc silab' yic tzin yac'an nivan-c'olal. Palta tato anima ay yic jun tic jun, aocab' Jehová scatab'ani. Yujto ix in spechel eb' d'a in mac'b'en d'a jun lum luum to yic Jehová yaji, icha val to tzin spechcanb'at eb' yic svac'an servil juntzañ comon dios. 20 Comonoc mañ najatoc ayin

el d'a yichañ Jehová ayic tzin chami. Palta mamin rey, ¿tas yuj tzach elta ul in a sayeq'ui? A in tic malaj velc'och icha junoc noc' c'ac. Tzin a pechan b'eyec' d'a jolomtac vitz tic icha mach sayan junoc noc' ub', palta malaj b'aq'uiñ syamchaj noc' yuuj, xchi viñ.

21 Ichato chi' ix yalan viñaj Saúl chi':

—Ach David, svojtaquejel ticnaic ma to a in ix och in mul. Icha junoc malaj spensar, icha chi' svutej in b'a, te chuc tzin c'ulej d'ayach. Yuj chi', meltzajañ. Mañxo ol vac'laj chucal d'ayach, yujo a d'a jun c'u tic ix a ch'oxeli to ay velc'och d'a yol a sat, xchi viñ.

22 Ix tac'vixi viñaj David chi':

—Mamin rey, ina yajec' q'uen a lanza d'a tic, cotocab' junoc eb' viñ a soldado chi' ul yic' q'ueen. **23** A Jehová tz'ac'an spac d'ayoñ junjun oñ ato syala' tato tojol scutej co b'a icha d'a smojal. Vach'chom a ticnaic, ix ach yac'och d'a yol in c'ab', palta malaj in gana ix vac'och in c'ab' d'ayach, yujo a Jehová ach sic'anoch reyal. **24** Icha ix aj ticnaic, te nivan elc'och d'a yol in sat, ichaton val chi' in gana to ay pax velc'och d'a yol sat Jehová. Aocab' Jehová chi' tzin colanel d'a masanil yaelal sjavi d'a vib'añ, xchi viñ.

25 Ix yalanxi viñaj Saúl chi' icha tic:

—Ach David, yac'ocab' svach'-c'olal Jehová d'a ib'añ ma. Svojtaquejeli to nivac yelc'och tas ol a c'ulej, vach'ñej ol ach ajelc'ochoc, xchi viñ.

Ix lajvi chi', ix pax viñaj Saúl chi' d'a spalacio, axo viñaj David chi' ix b'atxican viñ.

Ix xid'ec' cajan viñaj David d'a scal eb' filisteo

27 **1** Ix snaan viñaj David icha tic: Ol in smilñejcham viñaj Saúl chi', yuj chi' a ticnaic ol in b'atcan d'a schoñab' eb' filisteo yic vach' maxtzac in sayji yuj viñ d'a yol co macb'en tic. Icha chi' ol aj in colchajel d'a yol sc'ab' viñ, xchi viñ.

2 Yuj chi' ix b'at viñ yed' vase' ciento eb' viñ vinac ajun yed'oc, yic b'at yac'och sb'a eb' viñ schecab'oc viñaj Aquis sreyal Gat yuninal viñaj Maoc. **3** Ix cajnaj eb' viñ yed' viñaj Aquis d'a Gat chi', junjun eb' viñ yed' yetb'eyum yed' pax yuninal. A viñaj David chi', ix yic'b'at eb' ix yetb'eyum viñ schavañil, aton ix Ahinoam aj Jezreel yed' ix Abigail ix yetb'eyumcan viñ xilb'a Nabal, aj Carmel. **4** Ayic ix yab'an viñaj Saúl to toxo ix b'atcan viñaj David chi' elelal d'a Gat, ix yactan viñ sayanec' viñ.

5 Ix yalan viñaj David chi' d'a viñaj Aquis chi' icha tic:

—Mamin rey, tzin tevi d'ayach comonoc tz'el d'a a c'ool, tzac' jab'oc b'aj tzoñ aj d'a junoc yune' choñab' d'a yol a macb'en tic. Mañ smojoc tzin aj ed'oc d'a jun a choñab' b'aj ayach tic, xchi viñ.

6 A d'a jun c'u chi', ix yac' choñab' Siclag viñaj Aquis chi' d'a viñ. Yuj chi' a choñab' Siclag chi' ix canñej d'a yol yic eb' viñ sreyal Judá.

7 Jun ab'il yed' chañe' ujal ix ec' viñaj David chi' d'a yol smac'b'en eb' filisteo chi'. **8** A eb' aj Gesur, eb' aj Gezer yed' eb' amalecita, nivanxo tiempo sc'och cajan eb' d'a jun lum luum d'a scal Shur yed' Egipto. A viñaj David chi' yed' eb' ajun yed'oc cotac scal ix b'at eb' yac' oval d'a

juntzañ choñab' chi'. 9 Smilcham eb' anima eb' ta', mañxo junoc vinac ma ix scaní. Syic'anpaxcot noc' vacax eb', noc' calnel, noc' b'uru, noc' camello yed' pax pichul. Slajvi chi' smeltzajxicot eb' b'aj ayec' viñaj Aquis. 10 Sc'anb'an viñaj Aquis chi' d'a viñ:

—¿B'ajtil ach xid'ec' ac' oval chi' ticnaic? xchi viñ. Syalan viñaj David chi': Aton d'a sur yic Judá yed' d'a sur yic Jerameel, mato d'a sur yol smacb'en eb' ceneo, xchi viñ.

11 Mañxa eb' viñ vinac, ma eb' ix ix pitzanto scan yuj viñaj David chi', yuj chi' junelñeñ mañxa mach b'at alan d'a Gat tas sc'ulej viñ chi'. A jantac tiempoa ix ec' cajan viñ d'a smacb'en eb' filisteo chi', ichañeñ chi' ix sc'ulej viñ. 12 A viñaj Aquis chi', ix yac'och viñaj David chi' viñ yipoc sc'ool, ix snaan viñ: A eb' yetisraelal viñaj David tic van smeltzajoch eb' ajc'olal d'a viñ, yuj chi' ol canxoñej viñ in yac' servil, xchi viñ.

Ix sc'anb'ej sb'a viñaj Saúl d'a ix aj Endor

28 1 A d'a juntzañ c'uall chi', ix smolb'ej sb'a eb' soldado filisteo yic syac'an oval eb' yed' eb' israel. Ix yalan viñaj Aquis chi' d'a viñaj David icha tic:

—A ach tic yovalil ol ach b'at ved' d'a oval yed' eb' ajun ed'oc, xchi viñ.

2 Ix tac'vi viñaj David chi' d'a viñ:

—Ichocab'ta' mamin rey, a ticnaic ol ila' tastac syal vuuj a in a checab' in tic, xchi viñ. Ix yalanxi viñ d'a viñaj David chi':

—Tzach vac'canoch in tañvumaloc d'a junelñeñ, xchi viñ.

3 A d'a jun tiempoa chi', chamnacxo viñaj Samuel, masanil eb'

israel oc'nac yuj viñ. A d'a Ramá schoñab' viñ, ata' mucb'il viñ. Axo viñaj Saúl spechnaquel eb' ajchum viñ yed' eb' tz'avtan spixan eb' chamnac d'a scal choñab' Israel chi'.

4 Ayic ix lajvi smolb'an sb'a eb' filisteo chi', ix b'at eb' sb'oq'ue scam-pamento d'a Sunem. Añeja' ix smolb'anpax masanil eb' israel viñaj Saúl d'a Gilboa. 5 Ayic ix yilanb'at scam-pamento eb' filisteo viñaj Saúl chi', ix somchaj spensar viñ, ix xivb'at viñ.

6 Yuj chi' ix sc'anb'ej viñ d'a Jehová, palta maj tac'voclaj d'a viñ d'a vayichal, ma d'a eb' sacerdote, ma d'a eb' schecab' Dios. 7 Ayic ix yilan viñ to chuc yaji, ix yalan viñ d'a eb' schecab' icha tic:

—Sayec junoc ix ix syal sc'uman spixan chamnac, yic vach' a d'a ix ol in c'anb'ej in b'a, xchi viñ.

Ix tac'vi eb' viñ ay yopisio yed' viñ:

—A d'a Endor, ay jun ix syal sc'uman spixan eb' chamnac chi', xchi eb' viñ d'a viñ.

8 Ix sq'uxanel spichul viñaj Saúl chi' yic sreyal, axo yic eb' comon anima ix yac'och viñ. Ix yic'anb'at chavañxo soldado viñ yed'oc, ix b'at viñ d'ac'valil yic sb'at sc'anb'ej sb'a viñ d'a jun ix ix chi', ix yalan viñ d'a ix:

—Tzin tevi d'ayach to in gana tzavtej spixan jun mach ol val tic, xchi viñ.

9 Ix tac'vi ix d'a viñ:

—Ojtac tas ix utaj eb' ajchum yuj viñaj Saúl yed' eb' sc'uman spixan eb' chamnac, ix pechjiel eb' d'a yol choñab' tic yuj viñ. ¿Tas yuj tza say tas tz'aji yic tzin miljichamoc? xchi ix.

10 Ix yac'an sti' viñaj Saúl chi':

—Svac' in ti' d'a yichañ Jehová to malaj tas ol ach ic'anoc, xchi viñ.

11 —¿Mach b'an jun ol vavtej chi' alani? xchi ix.

—Aton spixan viñaj Samuel chamnacxo tzavtej in c'ana', xchi viñ.

12 D'a val jun rato chi' ix yilan viñaj Samuel jun ix ix chi', te chaañ ix el yav ix yuj xivelal, ix yalan ix d'a viñaj Saúl chi':

13 —¿Tas yuj tzin ac' musansatil? Tob'an a ach Saúl ach, xchi ix d'a viñ.

—Ix tac'vi viñaj Saúl chi' icha tic:

—Mañ ach xivoc, ¿tas jun ix il chi'? xchi viñ.

—Ay jun pixan chamnac svil sq'ueul d'a yol luum, xchi ix.

14 —¿Chajtil yilji? xchi viñ.

—A jun viñ vinac te ichamxo, ay jun c'apac spichul viñ te jucan ayoach yuuj, xchi ix.

Ix snaanel viñ to a viñaj Samuel ix sch'ox sb'a, yuj chi' ix em ñojan viñ d'a sat luum. **15** Ix yalan viñaj Samuel chi' d'a viñ:

—¿Tas yuj tzin ixtej, tzin avtancoti? xchi viñ. Ix tac'vi viñaj Saúl chi':

—Ix ach vavtej yic tzal d'ayin tas tzin c'ulej, yujto te xivnac in, ayxo ec' eb' filisteo yac' oval ved'oc, mañixo ayocochlaj Dios ved'oc, maxtzac tac'vilaj d'a tas svala', mañixo jab'oc stac'vi ayic tzin c'anb'an d'a eb' schecab', vach'chom d'a vayichal, xchi viñ d'a viñ.

16 Ix tac'vi viñaj Samuel chi' icha tic:

—Tato max tac'vi Jehová chi' d'ayach, ¿tas yuj a d'ayin tza c'anb'ej? Yujto toxo ix och Jehová ajc'olal d'ayach, yuj chi' ix ach yactejcani. **17** Vanxo yelc'och tas

scheecnac Jehová val d'ayach to toxo ix yiç'uec' opisio d'a reyal, axo d'a viñaj David ix yac'cani. **18** Yujto maj a c'anab'ajej a satanel eb' amalecita ayic yalan Jehová d'ayach, yuj chi' ix ach yactejcani. **19** Mañocñejej chi', palta to ol ach yac'och Jehová yed' pax eb' a soldado d'a yol sc'ab' eb' filisteo chi', yuj chi' a q'uiç'an tzach cham yed' eb' uninal, tzach javi d'a yed'tal eb' chamnac b'aj ayinec' tic, yujto a Jehová ol ach ac'anoch yed' eb' a soldado d'a yol sc'ab' eb' filisteo chi', xchi viñ.

20 Ayic ix yab'an viñaj Saúl chi' icha chi', ix telvi viñ, ix b'at val lian viñ d'a sat luum. Ix te xiv viñ yuj tas ix yal viñaj Samuel chi'. Ix te el yip viñ yujto maj valaj viñ d'a jun c'u chi' yed' d'a jun ac'val yic ix b'at viñ d'a yoltac b'e. **21** Yuj chi' ayic ix yilan jun ix ix chi' to ix te somchaj spensar viñ, ix c'och ix d'a stz'ey viñ, ix yalan ix:

—A in a checab' in tic masanil tas ix ala' ix in c'anab'ajej, vach'chom ay smay in cham yuj tas ix in c'ulej tic. **22** Yuj chi' ab' tas sval tic: Ol vac' jab'oc tas ol a va'a yic vach' ol och-xoc jab'oc ip tzach b'ati, xchi ix d'a viñ.

23 Maj yal-laj sc'ol viñ ix va'i, palta axo eb' viñ scheocab' viñ ajun yed'oc yed' jun ix ix chi', a eb' ix ac'an pural viñ sva'i. Ichato chi' ix q'ue van viñ, ix em c'ojan viñ d'a sti' jun ch'at. **24** Yacb'an chi' ix smilancham jun noc' yune' vacax ix te b'aq'uech, ix sb'oan noc' ix yed' pax ixim pan malaj yich. **25** Ix yic'anb'at vael chi' ix d'a viñaj Saúl chi' yed' d'a eb' viñ scheocab' viñ ajun yed'oc, ix lajvi sva eb' viñ, ix meltzaj eb' viñ.

Majxo b'atlaj viñaj David
yed' eb' filisteo d'a oval

29 ¹ Ayic mantzac b'at eb' soldado filisteo d'a Sunem, molanxoec' eb' d'a Afec, axo eb' israel ayec' eb' d'a sjaj a a' yic Jezreel. ² Ayic ix avtaj slistail masanil eb' soldado filisteo yuj eb' viñ yajalil, ix b'ischaj eb' d'a cientoal yed' d'a smilal, axo pax viñaj David yed' eb' soldado, tzac'anoch eb' d'a spatic viñaj Aquis. ³ A eb' viñ yajalil eb' soldado filisteo chi', ix sc'anb'ej eb' d'a viñaj Aquis chi':

—¿Tas yaj juntzañ eb' hebreo ayec' d'a co cal tic? xchi eb' viñ.

Ix tac'vi viñ d'a eb' viñ:

—Aton viñaj David tic schecab' viñaj Saúl, sreyal eb' israel. Palta axo yajec' viñ ved'oc. Atax yic sjavinac viñ, malaj jab'oc spaltail viñ svila', xchi viñ.

⁴ Palta ix cot yoval eb' viñ yajal chi' d'a viñ rey chi', ix yalan eb' viñ:

—Al d'a eb' to smelzajcan eb' d'a schoñab' ix ac' chi', max b'atlaj eb' qued'oc d'a oval, axo talaj tz'aji a d'ayoñ smeltzajoch eb' ajc'olal d'a scal oval chi'. Q'uinaloc sna viñaj David tic scanxi vach'il d'a viñaj Saúl, smilancham eb' co soldado tic viñ. ⁵ Yujto a viñaj David tic b'itajnac yuj eb' ix ix, ayic sq'uenac chennaj eb' ix, yalannac eb' ix icha tic:

Smilal eb' soldado ix smilcham viñaj Saúl.

Lajlajuñ mil ix smilcham viñaj David, xchi eb' ix.

⁶ Yuj chi' ix avtajcot viñaj David chi' yuj viñaj Aquis chi', ix yalan viñ:

—Syl Jehová to te vach' a pensar. Ix scha val in c'ool a b'eyb'al ayic ach ec'niej ved'oc. Malaj jab'oc a paltaix

vila' yictax ach javi d'a tic, masanto ticnaic. Palta a eb' vetyajalil tic, max schalaj sc'ol eb' tzach b'at qued' d'a oval. ⁷ Yuj chi', meltzajañ d'a tzalaj-c'olal, yic vach' mañ chucoc syab' eb' uuj, xchi viñ.

⁸ Ix yalan viñaj David chi' icha tic:

—Mamin rey, ¿tas ix in c'ulej?

—Tas ix il d'ayin d'a jun tiempoal ayinec' ed' tic, yuj chi' max yal in b'at vac' oval d'a mach ayoch ajc'olal d'ayach? xchi viñ.

⁹ Ix tac'vi viñaj Aquis chi', ix yalan viñ:

—Vojtac val to te vach' ach, lajan ach icha junco yángel Dios, palta a eb' vetyajalil tic, toxo ix yal eb' to max yal och d'a co cal d'a oval.

¹⁰ Yuj chi' ayic sacb'i q'uiç'an tzach meltzaj yed' eb' a soldado, aton eb' schecab' viñ ajalil. Tzex b'at d'a q'uiñib'alil, xchi viñ.

¹¹ Yuj chi' a d'a junxo q'uiñib'alil chi', ix meltzaj viñaj David chi' yed' eb' soldado d'a schoñab' eb' ac'b'il. Axo eb' filisteo chi' ix q'uecan eb' d'a Jezreel.

**Ix ac'ji ganar eb' amalecita
yuj viñaj David**

30 ¹ Axo d'a schab'jal chi', ix c'ochxi viñaj David chi' yed' eb' soldado d'a Siclag. Axo ix yilan eb' toxo ix elc'ajb'at masanil tastac ay d'a yol yic Neguev yed' d'a Siclag yuj eb' amalecita. Ix sñuscantz'a choñab' Siclag chi' eb!. ² Ix ic'jib'at eb' ix ix, eb' unin yed' eb' icham anima ayec' ta' yuj eb', palta malaj junoc mach ix smilcham eb'.

³ Ayic ix c'och viñaj David yed' eb' soldado chi', ix yilan eb' to toxo ix tz'ab'at schoñab' eb' chi', toxo ix ic'jib'at eb' ix yetb'eyum eb' yed'

yuninal eb' d'a preso. **4** Yuj chi' ix te oc' eb', masanto ix el yip eb' yoq'ui. **5** Ix ic'jib'at chavañi eb' ix yetb'eyum viñaj David chi' yuj eb' amalecita chi', aton ix Ahinoam aj Jezreel yed' ix Abigail yetb'eyumcan viñi xilb'a Nabal aj Carmel. **6** Ix te och viñaj David chi' d'a ilc'olal, yujto ijan sjul-q'uenajcham viñi yuj eb' soldado chi'. Masanil eb' te chab'xo sc'ol yuj tas ix utaj eb' yuninal eb' chi', palta axo viñaj David chi', ix yac'val och spensar viñi d'a Jehová sDiosal. **7** Ix lajvi chi', ix yalan viñi d'a viñaj sacerdote Abiatar yuninal viñaj Ahimelec:

—Ac' pavor, ic'cot c'apac chaleca d'ayin, xchi viñi.

Ix yic'ancot c'apac viñaj Abiatar chi'. **8** Ix sc'anb'an viñaj David chi' d'a Jehová icha tic:

—¿Smoj am val in b'at d'a spatic juntzañi eb' viñi elc'um chi'? ¿Ol am val yamchaj eb' viñi vuuj? xchi viñi.

Ix tac'vi Jehová chi' d'a viñi:

—Ixic, ol yamchaj eb' viñi uuj, ol ic'anxicanec' masanil eb' ix yic'b'at eb' viñi chi', xchi d'a viñi.

9 A val d'a jun rato chi', ix b'at viñaj David yed' vague' ciento eb' soldado yed'nac chi', ix c'och eb' d'a a' eluma' scuchan Besor. **10** Ata' ix c'unb'ican chab' ciento eb' soldado, majxo yal-laj sc'axpitán a' eb', axo chañe' ciento eb' jun, ix b'atñeje' eb' yed' viñaj David chi'. **11** Ix lajvi chi', ix yilan jun viñi aj Egipto eb' d'a yol b'e, ix yic'anb'at viñi eb' d'a viñaj David chi', ix yac'an va viñi eb', ix yac'an a a' eb' yuc' viñi. **12** Ix yac'anpax jab' taquiñi higo eb' b'ob'il icha vail d'a viñi yed' pax chab' b'uñañ sat uva tacjinac. Ayic ix lajvi sva jun viñi aj Egipto chi', ix och val yip viñi ix yab'i, yujto schab'jialxo scan sva viñi,

ma yuc'an a' viñi. **13** Ix lajvi chi', ix sc'anb'an viñaj David chi' d'a viñi:

—¿Mach a patrón? ¿B'ajtil cajan ach? xchi viñi. Ix tac'vi viñi:

—A in tic aj Egipto in, schecab' in jun viñi amalecita, palta ix in pena-ayaxcani, yuj chi' chab'jitax in yactej-can viñi vajal chi'. **14** Yujto ix oñi xid'ec' quelq'uej tastac d'a Neguev d'a yol yic eb' cereteo, d'a eb' aj Judá yed' pax d'a Caleb. Añejtona' ix cac'-canoch sc'ac'al choñab' Siclag, xchi viñi.

15 —¿Tzam in ic'b'at d'a juntzañi eb' viñi elc'um chi'? xchi viñaj David chi' d'a viñi.

Ix tac'vi viñi:

—Syal ach vic'anb'ati tato tzac' a ti' d'a yichañi Dios to max in a mil-chamoc, max in ac'paxoch d'a yol sc'ab' viñi in patrón chi', xchi viñi.

16 Icha chi' ix aj yic'jib'at viñaj David chi' yuj viñi b'aj ayec' eb' elc'um chi'. Sacleminac yajec' eb' ta', van sva eb', van yuc'anpax añeb!. Ayoch q'uiñi yuj eb' yuj tas ix b'at yelq'uej eb' d'a yol yic eb' filisteo yed' d'a yol smac'b'en Judá chi'. **17** Icha chi' ix aj sc'och viñaj David chi' b'aj ayec' eb' chi'. Axo d'a junxo c'u ayic mantzac sacb'i, ix syamanoch viñi yac'an oval yed' eb' masanto ix em c'u. Mañxo junoc eb' ix cani, axoñeje' chañe' ciento eb' quelem-tac ix q'ue d'a yib'añ scamello, ix b'at eb' elelal.

18 Masanil tastac ix yelq'uejcot eb' chi', ix yic'xicanec' viñaj David chi'. Icha chi' ix aj yic'anpaxcanec' eb' ix yetb'eyum viñi schavañil. **19** Malaj junoc anima ix yic'b'at eb' amalecita chi' to maj ec'xican yuj viñaj David chi': Eb' viñi vinac, eb' ix ix yed' eb' unin, masanil tastac ix yic'xicanec' viñi. **20** Ix yic'anpaxcanec' noc' calnel

viñ yed' noc' vacax smasanil. Yuj chi' a eb' macjinac noc' noc' chi' ix alani: Ina val tas ix yic'canec' viñaj David, xchi eb'.

21 Ayic ix jax eb' d'a sti' a' Besor b'aj aycan chab' ciento eb' soldado ix c'unb'icani, ix elta eb' ul scha viñaj David yed' eb' ix xid'ec' yed' viñ. Axo ix javi viñ d'a eb' jun, ix yac'an stzatzil sc'ol eb' viñ. **22** Palta ay eb' soldado viñ yed'nac chi' te chuc spensar. Yuj chi' ix yal eb' to a eb' maj xid'ec' yed' eb' d'a oval chi', mañ smojoç tz'ac'ji d'a eb' tastac ix b'at yic'xiec' eb' chi', añaej eb' ix yet-b'eyum eb' yed' yuninal eb' syic'-xicani, sb'at eb' b'ian, xchi eb' ix xid'ec' chi'. **23** Ix yalan viñaj David chi' d'a eb' icha tic:

—Mañ eyutoc e b'a icha chi', yujto a Jehová ix ac'an d'ayoñ. A ix oñ tañvani. A pax ix ac'anoch juntzañ eb' elc'um ix oñ ixtan chi' d'a yol co c'ab'. **24** ¿Tom ay mach ol chaan yab' jun e pensar chi'? Ichá val yic eb' ix xid'ec' d'a oval ol yic'a', ichá pax chi' yic eb' ix can yil co c'ael tic ol yic'a', lajanñej ol ec'oc, xchi viñ.

25 (Atax ta' ix ochiñejcan jun chi' leyal d'a scal eb' israel.)

26 Ayic ix c'och viñaj David chi' d'a choñab' Siclag, ix schecanb'at eb' schecab' viñ d'a eb' yichamtaç vinaquil Judá, aton eb' yamigo viñ, yuj yac'anb'at viñ jab'oc tastac ix b'at yiq'uec' chi', yuj chi' icha ix aj yalan viñ chi', icha chi' ix aj yalan eb' checab' chi', ix yalan eb' icha tic: Ina jab' tas ix b'at vic'canec' d'a eb' ayoch ajc'olal d'a Jehová svac'b'at tic d'ayex, xchicot viñaj David, xchi eb'. **27-31** Ix yac'b'at juntzañ silab' chi' viñ d'a eb' cajan d'a Betel, d'a Ramot d'a yol yic Neguev, d'a Jatir, d'a

Aroer, d'a Sifmot, d'a Estemoa, d'a Racal, d'a juntzañ schoñab'can viñaj Jerameel, d'a juntzañ schoñab' eb' ceneo, d'a Horma, d'a Corasán, d'a Atac, d'a Hebrón yed' d'a masanil lugar b'aj ec'nac viñ scol sb'a yed' eb' soldado.

**Schamel viñaj Saúl yed' eb' yuninal
(1Cr 10.1-12)**

31 **1** Ix och eb' filisteo yac' oval yed' eb' israel, ix el lemnaj eb' israel chi', tzijtum eb' ix cham d'a Gilboa. **2** Ix b'atñej eb' filisteo d'a spatic viñaj Saúl yed' eb' yuninal. Ix cham eb' yuninal viñ chi', aton viñaj Jonatán, viñaj Abinadab yed' viñaj Malquisúa. **3** Ix te och val oval chi' b'aj ayec' viñaj Saúl chi', axo ix aji, ix yamchaj viñ yuj sjul-lab' eb' filisteo chi', yuj chi' ix te xiv viñ. **4** Ix yalan viñ d'a viñ ed'jinac syamc'ab':

—Ic'q'ueta q'uen espada chi' tzin a tecanchamoc, yic vach' a juntzañ ch'oc choñab'il tic, mañ ol in sb'uch eb' ayic ol in smilancham eb', xchi viñaj Saúl chi'.

Palta ix te xiv viñ ed'jinac syamc'ab' viñ chi', maj stac'laj viñ stecancham viñ. Yuj chi' ix syumb'at ñojnaj sb'a viñ d'a yib'añ q'uen yespada, ix cham viñ. **5** Ayic ix yilan viñ ed'jinac syamc'ab' viñ chi' to toxo ix cham viñ, ix smilanpaxcham sb'a viñ icha ix aj smilancham sb'a viñaj Saúl chi'. **6** A d'a jun c'u chi' ix cham viñaj Saúl, eb' yuninal viñ yoxvañil, viñ ed'jinac syamc'ab' viñ chi' yed' masanil eb' israel yed'nac viñ. **7** Ayic ix yab'an eb' israel ayec' d'a sc'axepalb'at yac'lical Jezreel yed' pax eb' cajan d'a sc'axepalb'at a' Jordán to toxo ix el lemnaj eb' soldado, toxo ix champax viñaj Saúl yed' eb'

yuninal yoxvañil, ix b'at eb' elelal, ix yactejcan schoñab' eb'. Axo eb' filisteo ix c'ochcan cajan ta'!

8 Axo d'a junxo c'u, ix b'at eb' filisteo chi' yic'cot masanil tastac ay d'a eb' israel ix cham d'a oval chi', ix yilan eb' to b'alancan viñaj Saúl yed' eb' yuninal yoxvañil d'a scal jantac eb' soldado chamnacxo d'a lum vitz Gilboa. **9** Yuj chi' ix xiquel sjolom viñ eb', ix yic'anpaxel q'uen syamc'ab' viñ eb' yic oval. Ix lajvi chi', ix yac'anb'at yab'ixal eb' d'a junjun schoñab' eb' filisteo yed' d'a spatil sdiosal eb'. **10** Ix yic'anb'at syamc'ab' viñaj Saúl chi' eb' d'a spatil sdiosal

scuch Astarot, ix stzec'ancanq'ue jachan snivanil viñ chi' eb' yed' yic eb' yuninal viñ d'a smuroal choñab' Bet-sán.

11 Ayic ix yab'an eb' aj Jubes d'a yol yic Galaad to ix locb'ajcanq'ue snivanil viñaj Saúl chi' yuj eb' filisteo ta', **12** masanil eb' soldado te tec'an, pilan ac'val ix b'ey eb', ix c'och eb' b'aj aycan snivanil eb' chamnac chi', ix yic'ancot eb' d'a Jubes. Axo ta' ix sñustz'a eb'. **13** Axo sb'aquil eb', a d'a yich jun te te' d'a Jubes chi' ix mucchajcani. Uque' c'ual ix och eb' aj Jubes chi' d'a tzec'ojc'olal yuj eb' chamnac chi'.